

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra kriminologie

Dotační podvod – kriminologické aspekty

Diplomová práce

Grant fraud – criminological view

Master thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

doc. JUDr. Ivana ZOUBKOVÁ, CSc.

AUTOR PRÁCE

Bc. Milan HLOUŠEK

PRAHA

2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Hradci Králové 5. března 2023

Bc. Milan Hloušek

Poděkování

Rád bych zde poděkoval doc. JUDr. Ivaně Zoubkové, CSc., za odborné vedení práce a čas, který mně při jejím zpracování věnovala. Dále bych chtěl poděkovat zaměstnavateli za poskytnutí podmínek k vypracování této práce. Poděkování náleží i mé rodině, která mě podporovala po celou dobu studia.

Anotace

Práce uceleně přibližuje právní úpravu trestného činu dotační podvod dle § 212 trestního zákoníku, vymezuje tento trestný čin v kontextu trestněprávním a rozdílném kriminologickém. Zabývá se vývojem právní úpravy tohoto trestného činu, rozbořem skutkových podstat a vymezením vztahů k dalším ustanovením trestního zákoníku. Další část práce analyzuje statistický vývoj tohoto trestného činu s ohledem na samotný skutek, zjištěné pachatele a délku řízení. Následně se práce zabývá možnými kriminogenními aspekty ovlivňujícími páchaní tohoto trestného činu. Dále je v práci pojednáno o možnostech kontroly tohoto trestného činu ze strany jednotlivých institucí. Empirická část analyzuje vybranou kauzu případu dotačního podvodu. V závěru jsou doporučení pro možnou prevenci.

Klíčová slova

dotační podvod, kontrola, kriminogenní aspekty, pachatel, prevence, statistika, vývoj

Annotation

The thesis comprehensively describes the legal regulation of the offence of subsidy fraud according to Section 212 of the Criminal Code and defines this crime in the context of criminal law as well as different criminological context. The thesis deals with the development of the legal regulation of this crime, analysis elements of crimes and defining the relations to other provisions of the Criminal Code. The next part of the thesis analyses the statistical development of this crime with regard to the act itself, the identified perpetrators and the length of the proceedings. Subsequently, the thesis deals with possible criminogenic aspects influencing the commission of this crime. Furthermore, the thesis discusses the possibilities of the control of this crime by various institutions. The empirical part analyses the case of subsidy fraud. The thesis concludes with recommendations for possible prevention.

Keywords

control, criminogenic view, development, grant fraud, offender, prevention statistics

Obsah

Úvod	8
1 Dotační podvod – vymezení pojmu	10
1.1 Kontext trestněprávní	10
1.2 Kontext kriminologický	12
2 Druhy finanční podpory	16
2.1 Dotace	16
2.2 Subvence	17
2.3 Návrtná finanční výpomoc	17
2.4 Příspěvek	18
3 Trestný čin dotačního podvodu dle § 212 TrZ	19
3.1 Jednotlivé skutkové podstaty	21
3.1.1 Objekt trestného činu	22
3.1.2 Objektivní stránka	22
3.1.3 Subjekt	24
3.1.4 Subjektivní stránka	24
3.2 Okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby	24
3.2.1 Recidiva	24
3.2.2 Způsobená škoda	25
3.2.3 Členství v organizované skupině	26
3.2.4 Osoba se zvláštní povinností hájit zájmy poškozeného	26
3.2.5 Úmysl umožnění či usnadnění spáchání trestného činu v souvislosti s terorismem	27
3.3 Vztah k jiným ustanovením trestního zákoníku	27
3.3.1 Vztah k trestnému činu poškození finančních zájmů Evropské unie ...	28

4 Fenomenologické údaje a statistiky	30
4.1 Charakteristika pachatele	30
4.2 Statistika skutků dotačního podvodu dle § 212 TrZ	32
4.3 Srovnání s trestným činem podvodu dle § 209 TrZ.....	33
4.4 Škoda způsobená dotačními podvody	35
4.5 Statistika stíhaných a odsouzených osob za TČ dle § 212 TrZ	36
4.6 Věk odsouzených osob.....	37
4.7 Tresty uložené za trestný čin dotačního podvodu	39
4.7.1 Tresty uložené fyzickým osobám	39
4.7.2 Tresty uložené právníckým osobám.....	41
4.8 Délka řízení TČ dotačního podvodu dle § 212 TrZ	42
5 Kriminogenní faktory	45
5.1 Ekonomické faktory.....	45
5.2 Organizačně technické faktory.....	45
5.3 Sociálně kulturní faktory.....	46
5.4 Korupce a úplatkářství	47
5.5 Organizovaná kriminalita	49
5.6 Média	50
6 Kontrola dotačních podvodů	51
6.1 Kontrola na státní úrovni	51
6.1.1 Ministerstvo financí	52
6.1.2 Finanční úřad	52
6.1.3 Finanční analytický úřad	53
6.1.4 Nejvyšší kontrolní úřad	53
6.1.5 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže	54
6.1.6 Policie České republiky	54

6.1.6.1 Odbor hospodářské kriminality	55
6.1.6.2 Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV	56
6.2 Kontrola na úrovni EU	56
6.2.1 OLAF – Evropský úřad pro boj proti podvodům	56
6.2.2 AFCOS	57
6.2.3 Národní orgán pro koordinaci	57
6.2.4 EPPO - Úřad evropského veřejného žalobce	57
7 Kazuistika případu dotačního podvodu	58
7.1 Aktéři.....	58
7.2 Analýza případu	59
7.3 Charakteristika pachatele	61
7.4. Vyhodnocení pochybení	61
8 Náměty na prevenci a doporučení	63
Závěr	66
Seznam použitých zkratk	69
Seznam literatury	70
Monografie	70
Časopisecké články	72
Konferenční příspěvky	72
Zákonná úprava a interní akty řízení.....	73
Soudní judikatura	74
Webové stránky a elektronické zdroje	75
Seznam tabulek	77
Seznam grafů	77
Seznam příloh.....	77

Úvod

Kdo z nás někdy neslyšel o velkých dotačních případech jako je kauza Čapí hnízdo, ROP Severozápad, manipulace s přidělováním sportovních dotací panem Peltou či o tzv. krkonošské dotační kauze na radnici v Peci pod Sněžkou.

V současné době jsou „dotace“ významným prostředkem národní i nadnárodní ekonomiky. Zastávají významnou úlohu, protože jejich prostřednictvím plyne finanční pomoc do celé škály odvětví. Tyto finanční prostředky by měly pomáhat či usnadňovat činnosti a rozvoj v různých neziskových službách, sportovních klubech, podnikání, investičních akcích měst a obcí, kulturní činnosti a mnohých dalších odvětvích spojených s výdaji.

Rychle se rozvíjející ekonomika a nutnost reakce na tento rozvoj přispěly k dnešní právní úpravě trestného činu dotačního podvodu dle § 212 zák. č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále pouze TrZ). Jelikož stát a další organizace poskytují různé druhy dotačních titulů z veřejných zdrojů, bylo nutné vypořádat se s nepoctivými žadateli, kteří chtěli této finanční pomoci zneužít ve svůj prospěch.

Od roku 1996 pracuji u Policie České republiky. Přesto, že jsem již od svého nástupu zařazen u služby pořádkové policie a trestnou činnost obdobného druhu jsem osobně nikdy neřešil, toto téma mě velmi zajímá. Jedná se o závažnou trestnou činnost způsobující nemalé škody, kdy její rozkrývání a následné dokazování je velmi složité.

Cílem diplomové práce je ucelené přiblížení české právní úpravy trestného činu dotačního podvodu, vymezení tohoto činu v kontextu trestněprávním a kriminologickém. Dále fenomenologie registrovaných trestných činů § 212 a zjištěných pachatelů. Poté je to popis možných kriminogenních aspektů, které ovlivňují páčání tohoto činu, přehled stávajícího stavu kontroly dotačních podvodů a náměty na zlepšení možné prevence.

Práce je rozdělena do osmi kapitol. Nejprve je popsán rozdíl ve vymezení pojmu v trestněprávním a kriminologickém kontextu, tedy rozdíl jeho zařazení mezi

majetkové či hospodářské trestné činy. V této souvislosti se práce dotkla i problematiky tvorby kriminalistických statistik a jejich výstupů, především ze strany Policie České republiky. Další kapitoly definují jednotlivé druhy finanční podpory, přibližují právní úpravu dotačního podvodu, jeho vývoj až do současnosti a vymezují jeho vztah k dalším ustanovením trestního zákoníku. Následující část práce fenomenologicky popisuje charakteristiku pachatele tohoto skutku a zabývá se analýzou statických údajů. Poté se práce zaměřuje na možné kriminogenní aspekty ovlivňující páčání tohoto trestného činu, mimo jiné poukazuje na oblast korupce a organizované kriminality. V další části jsou uvedeny jednotlivé národní i nadnárodní instituce, které se kontrolou dotací zabývají. Je zde vysvětlena věcná příslušnost k vyšetřování této kriminality jednotlivými složkami Policie České republiky.

V empirické části práce je monografickou metodou zkoumána vybraná kauza trestného činu dotačního podvodu a zanalyzována charakteristika pachatele. Následuje vyhodnocení jednotlivých pochybení u tohoto skutku. Na to navazuje kapitola o stávající prevenci, její posouzení a nakonec jsou doporučena možná opatření ke zlepšení v této oblasti.

V rámci vypracování diplomové práce byla použita historická metoda, především u popisu vývoje trestného činu dotačního podvodu, a dále metoda typologická při popisu pachatelů. Z výzkumných technik byla poté použita analýza statistických dat při porovnání jednotlivých statistik a ještě analýza dokumentů při studiu literatury a dokumentů.

1 Dotační podvod – vymezení pojmu

V úvodu práce je potřebné vymezit si pojem trestného činu dotačního podvodu dle § 212 TrZ ze dvou možných kontextů. A to jednak v souvislosti s pojetím trestněprávním, kdy je zařazen do Hlavy V., zvláštní části trestního zákoníku, tedy mezi trestné činy majetkové a za druhé v souvislosti s pojetím kriminologickým, kdy v tomto případě řadíme dotační podvod pod hospodářské trestné činy.

1.1 Kontext trestněprávní

Majetkové trestné činy tvoří největší část celkové kriminality páchané na území České republiky. Tyto trestné činy jsou uvedeny v páté hlavě zvláštní části trestního zákoníku. Primárním objektem majetkových trestných činů jsou majetkové zájmy a vlastnické vztahy. Hlavním cílem pachatele těchto činů je vlastní obohacení nebo poškození cizího majetku. Dle tohoto dělíme majetkové trestné činy do níže uvedených dvou skupin.¹

První skupina se vyznačuje jednáním pachatele, které směřuje k obohacení jeho či jiných osob, kdy způsobí škodu na cizím majetku. Do této skupiny řadíme klasické trestné činy jako krádež dle § 205 TrZ, zpronevěra dle § 206 TrZ, neoprávněné užívání cizí věci dle § 207 TrZ, podvod podle § 209 až 213 TrZ.²

Trestný čin dotačního podvodu je zvláštním případem podvodu. Objektem je rovněž majetek, ale trestněprávní ochrana je poskytována v užším rozsahu než u podvodu, a to jen před přímo stanovenými specifickými útoky z poskytnutí finanční pomoci formou dotací, subvencí, návratných finančních výpomocí anebo příspěvků.³

Druhá skupina se vyznačuje jednáním pachatele, který nemá primární úmysl ve svém obohacení, ale svým jednáním chce poškodit jiné osoby. Do této skupiny

¹ VÁLKOVÁ, Helena, Josef KUČTA a Jana HULMÁKOVÁ a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 3. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-732-3, s. 388.

² Tamtéž, s. 388.

³ ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní právo hmotné*. 8. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016, s. 685. ISBN 978-80-7552-358-7.

patří trestné činy dle § 220 a 221 TrZ – porušování povinností při správě cizího majetku, poškozování věřitele dle § 222 TrZ, poškozování cizí věci dle § 228 TrZ, zneužití vlastnictví dle § 229 TrZ a počítačové trestné činy uvedené v § 230 až 232 TrZ.⁴

Další trestné činy, vyznačující se majetkovým aspektem, jsou uvedeny i v jiných, než výše uvedených hlavách zvláštní části trestního zákoníku. Jedná se například o trestné činy loupež dle § 173 TrZ a vydírání dle § 175 TrZ, zařazené ve druhé hlavě, velký počet ohrožovacích trestných činů v sedmé hlavě, pytláctví dle § 304 TrZ v osmé hlavě, teroristického útoku dle § 311 TrZ a sabotáže dle § 314 TrZ uvedené v deváté hlavě. Tyto trestné činy se liší primárním objektem. Avšak obohacení nebo způsobení škody jinému může být v těchto případech okolností, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby. Nejvíce charakteristické je to téměř pro všechny hospodářské trestné činy uvedené v šesté hlavě zvláštní části TrZ.⁵

Opačným případem je skutečnost, že z okruhu majetkové kriminality jsou vylučovány trestné činy, jež jsou sice zařazeny pod majetkové trestné činy uvedené v páté hlavě zvláštní části TrZ, ale jsou spáchány při obchodní nebo hospodářské činnosti, narušují či ohrožují hospodářský řád a z kriminologického hlediska mají z výše uvedených důvodů charakter hospodářské kriminality. Tento případ je typický i pro skutkové podstaty trestných činů podvodů dle § 209, 210, 211 a námi probíraného dotačního podvodu dle § 212 TrZ.⁶

Tato skutečnost se bohužel projevuje ve statistických výstupech. Různé orgány sestavující statistiky, tyto nesestavují dle jednotných parametrů, ale každý vykazuje různé druhy útoků různým způsobem. Nejvíce je to patrné při porovnání policejních a soudních statistik. Policejní statistiky zařazují řadu útoků, kvalifikovaných dle skutkových podstat majetkových trestných činů uvedených v páté hlavě zvláštní části TrZ, do hospodářské trestné činnosti. Naproti tomu statistiky soudní se jednoznačně drží rozdělení trestných činů dle zvláštní části

⁴ VÁLKOVÁ, Helena, Josef KUČTA a Jana HULMÁKOVÁ a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 3. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-732-3, s. 388.

⁵ Tamtéž, s. 388.

⁶ Tamtéž, s. 389.

trestního zákoníku. Toto poté znesnadňuje práci se statistikami při různých výzkumných analýzách, na což upozorňuje i J. Kuchta.⁷ Tato nejednotnost se dotýká i námi rozebíraného trestného činu dotačního podvodu.

1.2 Kontext kriminologický

V kriminologickém pojetí je řada různých názorů na to, co můžeme považovat za hospodářskou trestnou činnost. Jedna z definic, konkrétně Kuchtova, zní: „*hospodářskou kriminalitu tvoří trestné činy spáchané při podnikání ekonomických subjektů, zejména osobami působícími uvnitř těchto subjektů, poškozující slabiny hospodářského systému nebo jeho institucí, způsobující oslabení důvěry v ekonomický a společenský systém, motivované ziskem nebo touhou po moci, latentní povahy a ve své masové formě ohrožující podstatu fungování právního státu.*“⁸

Hospodářská kriminalita je kriminalita nenásilná, ale má mimořádně velký sociální a ekonomický dopad na vnitřní stabilitu státu.⁹ Pojem hospodářská kriminalita je pojmem širším, nemusí se vždy jednat o trestnou činnost, ne všechny hospodářské delikty musí vždy naplnit skutkovou podstatu trestného činu. Naproti tomu hospodářská trestná činnost je pojmem užším, v tomto případě se již bude jednat o delikt naplňující znaky trestného činu.¹⁰

Hospodářskou kriminalitu můžeme označit i za kriminalitu tzv. ekonomickou. Tento pojem je používán především v zahraniční literatuře. Název „ekonomická“ vychází z toho, že z největší části porušuje ekonomické vztahy a také práva a zájmy různých ekonomických subjektů.¹¹

Vymezení hospodářských trestných činů je uvedeno i na webových stránkách Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování – odboru hospodářské kriminality,

⁷ VÁLKOVÁ, Helena, Josef KUČHTA a Jana HULMÁKOVÁ a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 3. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-732-3, s. 389.

⁸ Tamtéž, s. 373.

⁹ CHMELÍK, Jan a Eduard BRUNA. *Hospodářská a ekonomická trestná činnost*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2015. Eupress. ISBN 978-80-7408-109-5, str. 7.

¹⁰ Tamtéž, s. 8.

¹¹ JELÍNEK, Jiří. *Kriminologie*. Praha: Leges, 2021. Teoretik. ISBN 978-80-7502-499-2, s. 375.

kdy podle tohoto vymezení se jedná o trestné činy spojené s problematikou daní a poplatků, účetnictví, padělání peněz a směnek, šeků a platebních karet. Dále také korupce, legalizace výnosů z trestné činnosti, úpadkové skutky, trestné činy spáchané v souvislosti s veřejnými soutěžemi či dražbami, trestné činy v oblasti průmyslových a autorských práv a také v oblasti životního prostředí. Co se týká majetkových skutků, sem spadá tzv. tunelování bank a kampeliček a různé druhy zpronevěr a podvodů. V současné době do tohoto výčtu přibyl i boj proti počítačové kriminalitě.¹²

Co se týká podílu hospodářských trestných činů na kriminalitě celkové, je potřeba říci, že tento podíl není od počátku sledování konstantní, ale prošel řadou výkyvů. Před rokem 1989 to bylo 30 %, počátkem 90. let podíl hospodářské kriminality nedosáhl ani 5 %. Postupné stoupání podílu nastalo v polovině 90. let.¹³ V současné době se pohybuje pod hranicí 10 %.¹⁴

Nižší počet registrovaných hospodářských trestných činů od roku 2021 je dán také změnou policejního statistického vykazování trestného činu neoprávněné opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku dle § 234 TrZ, kdy od 1. 1. 2021 je tento skutek statisticky vykazován pod majetkové trestné činy. Pod hospodářské trestné činy se vykazují pouze případy padělání a pozměnění platebního prostředku jiného či zneužití firemního platebního prostředku. Ostatní případy zneužití platebního prostředku spáchané v souvislosti s krádeží či loupeží jsou vždy vykazovány pod majetkovými trestnými činy.¹⁵ V roce 2020 bylo pod hospodářskými trestnými činy vykázáno 5 662 skutků neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku dle § 234 TrZ, kdežto v roce 2021 již pouze 224 a zbylých 6 107 skutků bylo vykázáno pod majetkové trestné činy.¹⁶

¹² Policie ČR. *Útvary Policie ČR. Odbor hospodářské kriminality* [online]. [cit. 25.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/uskp-ohk-odbor-hospodarske-kriminality.aspx>

¹³ ZOUBKOVÁ, Ivana. *Aktuální problémy kriminologie: pro studenty magisterského studijního programu*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2018. ISBN 978-80-7251-491-5, s. 72.

¹⁴ Policie ČR. *Statistické přehledy* [online]. [cit. 8.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>

¹⁵ Sdělení policejního prezidenta č. 1/2020, *Jednotný postup vykazování statistiky kriminality, příloha č. 1 - Vykazování TSK*, v posledním znění

¹⁶ Policie ČR. *Statistické přehledy* [online]. [cit. 1.2.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>

Dále je nutno připomenout, že přestože dochází ke snižování počtu případů v oblasti hospodářské kriminality, nároky na její odhalování, prověřování a vyšetřování se stále zvyšují.¹⁷

Hospodářská trestná činnost se vyznačuje vysokou latencí, která má velký vliv na její objasněnost. Ale i přesto se míra objasněnosti pohybuje dlouhodobě okolo 50 %. Ve srovnání s jinými druhy kriminality je tato míra objasněnosti mírně nadprůměrná. Je potřeba přihlédnout i k tomu, že statistická data u tohoto druhu kriminality jsou mírně zkreslená, a to delší dobou prověřování některých, na dokazování složitých, hospodářských trestných činů.¹⁸ V tabulce 1 je znázorněna objasněnost hospodářských trestných činů ve vybraných letech.

Tabulka 1 – Objasněnost hospodářských trestných činů mezi lety 2000–2022

Rok	2000	2005	2010	2013	2016	2019	2020	2021	2022
Objasněnost v %	95	67	47	51	55	48	44	47	44

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>

Přesto, že se hospodářská trestná činnost podílí na celkové kriminalitě mnohem méně než kriminalita majetková, její následky ohledně způsobené škody jsou mnohem vyšší. Rozsah škod, které jsou způsobeny hospodářskými trestnými činy, do značné míry určuje škodu celkovou, tedy škodu způsobenou veškerými druhy kriminality.¹⁹

V grafu 1 je znázorněn vývoj škod způsobených hospodářskou trestnou činností ve srovnání se škodou způsobenou veškerou trestnou činností. Z grafu je patrné, že hospodářská trestná činnost má na celkové škodě největší podíl, jak bylo zmíněno výše.

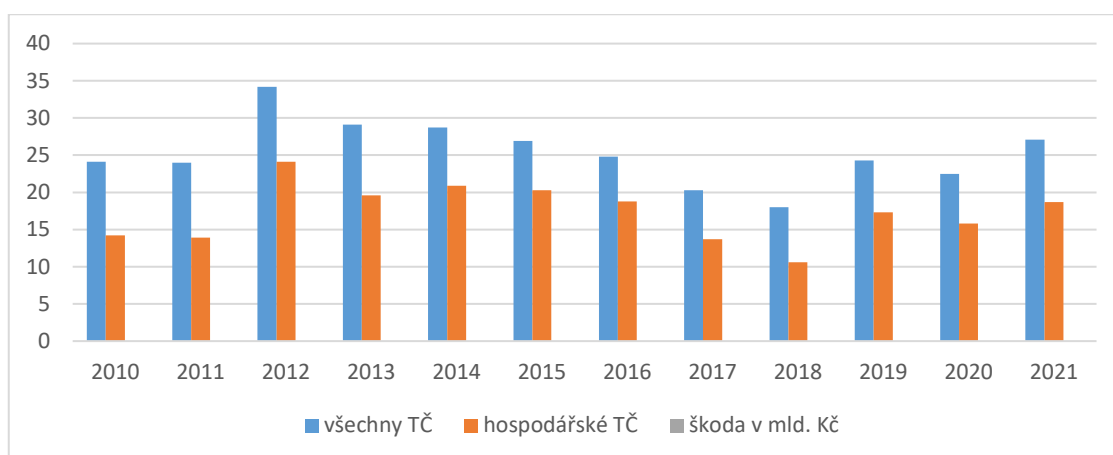
¹⁷ Ministerstvo vnitra. *Zpráva o situaci v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku na území české republiky v roce 2021* [online]. [cit. 8.12.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-kriminality-dokumenty.aspx>

¹⁸ JELÍNEK, Jiří. *Kriminologie*. Praha: Leges, 2021. Teoretik. ISBN 978-80-7502-499-2, s. 379.

¹⁹ GRÍVNA Tomáš, Miroslav SCHEINOST a Ivana ZOUBKOVÁ a kol. *Kriminologie*. 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-554-5, s. 337.

Podle vyhodnocení policejních statistik lze říci, že výše škody způsobená hospodářskými trestnými činy je kolísavá. Nejvyšší škoda byla způsobena v roce 2012, více než 24 mld. korun. Nejméně naopak v roce 2018, kdy se jednalo o škodu ve výši 10,6 mld. korun.²⁰

Graf 1 – Škody způsobené hospodářskými trestnými činy v letech 2010–2021

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>

V předchozí podkapitole bylo uvedeno, že v kontextu trestněprávním patří trestný čin dotačního podvodu dle § 212 do Hlavy V., zvláštní části TrZ, kde jsou uvedeny trestné činy proti majetku. Protože trestný čin dotačního podvodu zasahuje hospodářský řád, má kriminologický charakter hospodářské kriminality a z tohoto důvodu je v policejních statistikách, dle takticko-statistické klasifikace,²¹ vykazován pod hospodářskou kriminalitu. Na jeho vyšetřování se podílí jednotlivá oddělení či odbory hospodářské kriminality služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR a v nejzávažnějších případech Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR, jak bude přiblíženo v jedné z následujících kapitol.

²⁰ Policie ČR. *Statistické přehledy* [online]. [cit. 5.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/policie-cr-web-informacni-servis-statistiky-statisticke-prehledy.aspx>

²¹ Sdělení policejního prezidenta č. 1/2020, *Jednotný postup vykazování statistiky kriminality, příloha č. 1 - Vykazování TSK*, v posledním znění

2 Druhy finanční podpory

Jak bylo zmíněno v úvodu této práce, jsou dotace v různé podobě významným prostředkem národní i nadnárodní ekonomiky. Tato finanční pomoc poskytnutá z veřejných zdrojů, by měla být pomocnou rukou k usnadnění činnosti v různých odvětvích, ať se jedná o neziskové služby, kulturu, sport, zemědělství, průmysl a mnoho dalších. Všechny tyto oblasti se díky pomoci z veřejných zdrojů mohou v dnešní moderní době posouvat dále a držet krok se svými konkurenty, zlepšovat své postavení na trhu či poskytovat služby na vyšší úrovni a tím přispívat k rozvoji celé společnosti. Výše uvedené účelově určené prostředky jsou fyzickým či právnickým osobám poskytnuty buď ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, Národního fondu, státních fondů anebo z územních zdrojů, tedy z rozpočtu územního samosprávních celků, městské části města Prahy anebo svazku obcí.²² Poskytnuté finanční prostředky mohou mít různou podobu. Může se jednat o formu poskytnutí podpory formou dotace, subvence, návratné finanční výpomoci či příspěvku. V následující části budou jednotlivé formy podpory vysvětleny.

2.1 Dotace

Dotace má řadu definic. Bývalý hlavní analytik OECD²³ Ronald Steenblik ji označuje zkráceně jako „opak daně“,²⁴ jiní autoři ji definují naopak velmi podrobně. Základní definice pro poskytování dotací v České republice je uvedena v hlavním předpisu pro jejich poskytování. Tím je zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů. § 3 písm. a) tohoto zákona zní: *„Dotací se rozumí peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu, poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel.“*²⁵ Dotace mohou být účelové i neúčelové.

²² STRNADOVÁ, Zuzana. *Co by měl vědět příjemce dotace*. Praha: Grada Publishing 2019. Finance a investování. ISBN 978-80-247-3076-9, s. 9.

²³ Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj se sídlem v Paříži.

²⁴ STEENBLIK, R. P. *Subsidy Measurement and Classification: Developing a Common Framework*. In: OECD. *Environmentally Harmful Subsidies: Policy Issues and Challenges* [online]. Paris: OECD Publications, 2003. ISBN-92-64-10447-X, s. 103. [cit. 8.12.2022]. Dostupné z: <https://www.cbd.int/financial/fiscalenviron/g-subsidyharmful-oecd.pdf>

²⁵ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, v posledním znění

Účelové dotace

Jsou využívány na konkrétní předem stanovené potřeby. Musí být splněny podmínky dotační politiky a nesmí být použity na nic jiného, než poskytovatel dotace určil. Případné nevyužité prostředky se musí vrátit poskytovateli. Nejvíce účelových dotací je poskytováno na investiční výstavbu. Jednou z podmínek dotace může být i finanční spoluúčast žadatele o dotaci.²⁶

Neúčelové dotace

Tyto je možné využít dle svého uvážení. Jedná se o dotace vyrovnávající jednotlivá odvětví, např. financování sociálního zabezpečení či školství nebo územní dotace, které slouží k odstraňování rozdílů ve výnosu daní v jednotlivých oblastech.²⁷

2.2 Subvence

Je to finanční podpora poskytnutá z veřejných prostředků. Rozlišujeme ji obdobně jako dotace na účelovou a neúčelovou. Pojmy subvence a dotace jsou v českém právním řádu téměř totožné. Z tohoto důvodu se pro jejich rozlišení musí používat konkrétní právní úprava, která se jimi zabývá.²⁸

2.3 Návrtná finanční výpomoc

Jedná se o prostředky státního rozpočtu, Národního fondu nebo státních finančních aktiv poskytované fyzickým nebo právnickým osobám, a to bezúročně na přesně stanovený účel využití. Tyto prostředky je příjemce povinen vrátit přímo tomu, kdo je poskytl.²⁹

²⁶ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5, s. 2121.

²⁷ Tamtéž, s. 2121.

²⁸ Tamtéž, s. 2122.

²⁹ BAKEŠ Milan. *Finanční právo*. 5., upr. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2009. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-801-6, s. 110.

2.4 Příspěvek

Zpravidla jde o jednorázovou finanční pomoc poskytovanou z veřejných rozpočtů. Tato pomoc je vždy účelově vázaná, například na konkrétní bytovou výstavbu. Dále se příspěvek využívá na výkon státní správy a je poskytován obcím. Výše příspěvku je stanovena v příloze zákona o statním rozpočtu a je závislá na počtu obyvatel obce a také na konkrétních úkolech, které jednotlivá obec musí zajistit.³⁰

Pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak, tak na dotaci, subvenci či návratnou výpomoc není právní nárok. Dotace se poskytují na základě žádosti, a to *rozhodnutím*. V tomto rozhodnutí je uveden příjemce peněžité pomoci, přesně vymezený účel použití dotace, subvence či návratné finanční pomoci. Dotace lze po jejich poskytnutí následně *odejmout* v řízení dle správního řádu z důvodu uvedení nepravdivých či neúplných údajů.³¹ Dle § 14 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech může výše uvedené finanční pomoci poskytnout: „ústřední orgán státní správy, Akademie věd České republiky, Grantová agentura České republiky, Technologická agentura České republiky nebo organizační složka státu, kterou určí zvláštní zákon“.³²

³⁰ BAKEŠ Milan. *Finanční právo*. 5., upr. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2009. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-801-6, s. 110.

³¹ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5, s. 2122.

³² Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, v posledním znění

3 Trestný čin dotačního podvodu dle § 212 TrZ

Než vstoupil v platnost zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, byl dotační podvod zařazen pod skutkovou podstatu trestného činu úvěrového podvodu dle § 250b zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon (dále pouze TZ). Tato zvláštní skutková podstata úvěrového podvodu byla do trestního zákona zařazena jeho novelizací učiněnou zákonem č. 253/1997 Sb.³³ s účinností od 1. 1. 1998, kdy byla základní skutková podstata trestného činu podvodu dle § 250 rozšířena o dvě zvláštní skutkové podstaty – pojistný podvod dle § 250a a úvěrový podvod dle § 250b. Skutková podstata dotačního podvodu byla uvedena ve druhém odstavci.

Jak uvádí důvodová zpráva k zákonu č. 253/1997 Sb., tento návrh novelizace trestního zákona byl zaměřen na oblast hospodářských a majetkových skutků, kdy dosavadní stav již nekorespondoval s úrovní hospodářských vztahů a následné potřebě jejich ochrany. Navrhované změny měly upřesnit nebo případně doplnit platné skutkové podstaty trestných činů tak, aby byly v souladu s právní úpravou v jednotlivých hospodářských vztazích upravených ve zvláštních zákonech. Cílem bylo také zavedení kvalitnější ochrany těch, kteří jednají v souladu se zákonem a vyšší možnost potrestání těch, kteří tak nejednají. Bylo zjištěno, že postihování za porušení povinností daných dle zvláštních zákonů není dostatečně přísné vzhledem ke způsobeným následkům.³⁴

K nově ustanovenému § 250b TZ se v důvodové zprávě k zákonu č. 253/1997 Sb. uvádí: *„Doplněním ustanovení o trestném činu podvodu se sleduje rozšíření trestního postihu na další formy podvodného jednání, které sice je trestné již podle stávající právní úpravy, ale zpravidla se nedokáže. Stávající skutková podstata trestného činu podvodu totiž vyžaduje, aby pachatel měl podvodný úmysl již v době, kdy začne naplňovat objektivní stránku tohoto trestného činu. Pokud např. úmysl „podvést“ získá až v průběhu takového jednání nebo dodatečně (např. rozhodne se úvěr použít bez souhlasu věřitele na zcela jiný účel), uvedeného*

³³ Zákon č. 253/1997 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění k 1. 1. 1998

³⁴ Důvodová zpráva k zákonu č. 253/1997 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 140/1961, ve znění pozdějších předpisů, č. 253/1997 Dz

*trestného činu se nedopustí, ačkoli výsledek a subjektivní vztah pachatele k němu je stejný.*³⁵

A na to navazuje: „Mezi trestné činy proti majetku se zařazuje zvláštní skutková podstata trestného činu podvodu postihující podvodná jednání v úvěrové oblasti. Ne ve všech případech lze podle stávající skutkové podstaty trestného činu podle § 250 postihovat jednání spočívající v uvedení nepravdivých údajů v rámci jednání o uzavření smlouvy o poskytnutí úvěru (a obdobně dotace i subvence), tím spíše případy, kdy pachatel již poskytnutý úvěr použije na jiný než sjednaný účel.“³⁶

Do nového trestního zákoníku, tedy zákona č. 40/2009 Sb., byl zařazen dotační podvod samostatně pod § 212 s účinností od 1. 1. 2010. Zákonomárci tak reagoval na společenský vývoj, kdy bylo nutné mít jasné stanovené právní normy pro případ zneužití čerpání finanční podpory z veřejných prostředků ve všech jejich formách, tedy kromě dotací a subvencí byl rozšířen i o návratné finanční výpomoci a příspěvky.³⁷

Současné znění právní úpravy trestného činu dotačního podvodu dle § 212 zákona č. 40/2009 Sb. je následující:

„(1) Kdo v žádosti o poskytnutí dotace, subvence nebo návratné finanční výpomoci nebo příspěvku uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo použije, v nikoli malém rozsahu, prostředky získané účelovou dotací, subvencí nebo návratnou finanční výpomocí nebo příspěvkem na jiný než určený účel.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený 1 nebo 2 a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

³⁵ Důvodová zpráva k zákonu č. 253/1997 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 140/1961, ve znění pozdějších předpisů, č. 253/1997 Dz

³⁶ Tamtéž.

³⁷ Důvodová zpráva k zákonu č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, č. 40/2009 Dz

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

(5) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(6) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu, trestného činu financování terorismu (§ 312d) nebo vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312 f)

(7) Příprava je trestná.³⁸

3.1 Jednotlivé skutkové podstaty

U dotačního podvodu jde v případě skutkové podstaty uvedené v prvním odstavci o tzv. předčasně dokonáný trestný čin. Z toho vyplývá, že skutková podstata těchto trestných činů obsahuje jednání, které by jinak bylo kvalifikováno jako příprava či pokus, nikoli jako dokonáný čin.³⁹ U trestného činu dotačního podvodu to znamená, že k jeho dokonání stačí pouhé ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem, což je v tomto případě poskytnutí dotací, aniž by konkrétní dotace musela být skutečně poskytnuta, tedy žadateli vyplacena.⁴⁰

V zákoně jsou uvedeny dvě základní skutkové podstaty trestného činu dotačního podvodu v odstavcích 1 a 2. Poté následují čtyři kvalifikované skutkové podstaty v odstavcích 3 až 6.

První základní skutková podstata vyžaduje jednání pachatele, který úmyslně uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje či podstatné údaje zamlčí, přičemž

³⁸ Zákon č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník*, v posledním znění

³⁹ Nález Ústavního soudu ze dne 17. 4. 2009, sp. zn. III. ÚS 1748/08 [online]. [cit. 18.10.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/uscr/iii-us-1748-08-1>

⁴⁰ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5, s. 2121.

tímto poskytovatele dotace uvede v omyl a poskytnutá dotace se stává neoprávněnou. Skutková podstata v tomto případě chrání majetek a majetková práva poskytovatelů dotačních titulů.⁴¹

Druhá skutková podstata je vázána na využití dotace, subvence, návratné finanční výpomoci nebo příspěvku ke konkrétnímu, jasně určenému účelu. Vždy se tedy musí oproti první skutkové podstatě jednat o dotaci účelovou. Další podmínkou je způsobený následek, tedy škoda nikoli malého rozsahu.⁴²

3.1.1 Objekt trestného činu

V první skutkové podstatě je objektem ochrana majetku a majetkových práv poskytovatelů dotací, subvencí, návratných finančních výpomocí nebo příspěvků.

Ve druhé skutkové podstatě je objektem ochrana cizího majetku ve formě účelových dotací, subvencí, návratných finančních výpomocí nebo příspěvků před jejich zneužíváním na jiný účel.⁴³

3.1.2 Objektivní stránka

V případě první skutkové podstaty je objektivní stránka naplněna ve chvíli, kdy pachatel uvede v žádosti o poskytnutí dotace, subvence, návratné finanční výpomoci či příspěvku nepravdivé či hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí. První skutková podstata se váže k žádosti o poskytnutí jedné z forem dotací.⁴⁴ Níže budou základní pojmy vysvětleny.

Žádost

Není jasně vymezeno, jaké má mít náležitosti ani jak je označena. Podstatné je, zda plní účel žádosti, tedy je prostředkem, kterým se žádá o udělení dotace

⁴¹ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5, s. 2120.

⁴² Tamtéž, s. 2120.

⁴³ Tamtéž, s. 2122.

⁴⁴ Tamtéž, s. 2123.

z veřejných zdrojů.⁴⁵ Patří k ní i pomocné dokumenty, které se dle potřeby poskytovatele dotace dokládají.⁴⁶

Nepravdivé údaje

Jsou ty údaje, které vůbec neodpovídají skutečnosti, o které žadatel podává informace v žádosti o některý z druhů dotací. Postačuje i nepravdivý údaj o některé z důležitých skutečností pro poskytnutí dotace.⁴⁷

Hrubě zkreslené údaje

Tyto údaje podávají mylné či neúplné informace o podstatných a důležitých okolnostech v podané žádosti o poskytnutí dotace. To může způsobit nesprávný závěr při rozhodování o poskytnutí dotace.⁴⁸

Zamlčení podstatných údajů

Žadatel o poskytnutí dotace neuvede údaje, které jsou pro rozhodnutí o poskytnutí dotace zásadní či rozhodující, to znamená takové, na základě kterých by nebyla dotace vůbec poskytnuta či by poskytnuta byla, ale za podmínek pro žadatele méně výhodných.⁴⁹

Objektivní stránka druhé samostatné základní skutkové podstaty se vztahuje na použití financí získaných účelovou dotací, subvencí, návratnou finanční výpomocí či příspěvkem na jiný než určený účel, a to nikoli v malém rozsahu.⁵⁰

Nikoli malý rozsah

Jedná se o použití peněžních prostředků získaných žádostí o účelovou dotaci ve výši nejméně 25 000 Kč na jiný účel, než k jakému byly tyto prostředky poskytnuty. Pro určení hranice výše škody se vychází z § 138 TrZ.

⁴⁵ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26. 8. 2009, sp. zn. 3 Tdo 888/2009 [online]. [cit. 19.10.2022]. Dostupné z: <http://kraken.slv.cz/3Tdo888/2009>

⁴⁶ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15. 8. 2008, sp. zn. 8 Tdo 1268/2008 [online]. [cit. 19.10.2022]. Dostupné z: <https://sbirka.nsoud.cz/sbirka/6087/>

⁴⁷ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5, str. 2123.

⁴⁸ Tamtéž, s. 2123.

⁴⁹ Tamtéž, s. 2123.

⁵⁰ Tamtéž, s. 2124.

3.1.3 Subjekt

Subjektem skutkové podstaty je pachatel trestného činu. Až na znění § 212 odst. 5 písm. b) TrZ není vymezen žádný speciální subjekt. Pachatelem tak může být jakákoli fyzická či právnická osoba dle § 7 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (dále zkráceně TOPO). V praxi to bude vždy žadatel, tedy fyzická osoba, která za sebe či za právnickou osobu podala žádost o dotaci, subvenci, návratnou finanční výpomoc či příspěvek anebo za právnickou osobu žádost sepisuje nebo vyplňuje a uvede v ní nepravdivé či hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí. Po přijetí zákona o trestní odpovědnosti právnických osob může za jednání odpovídat i tato právnická osoba.⁵¹

3.1.4 Subjektivní stránka

Subjektivní stránkou trestného činu je zavinění. Jelikož v zákoně není u trestného činu dotačního podvodu výslovně uvedeno, že postačí zavinění z nedbalosti, je zřejmé, že se bude jednat o úmyslný trestný čin dle § 13 odst. 2 TrZ. U kvalifikovaných skutkových podstat postačí zavinění z nedbalosti dle § 17 TrZ.

3.2 Okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby

V následující části bude proveden rozbor okolností, které podmiňují při ukládání trestu použití vyšší trestní sazby.

3.2.1 Recidiva

Tato je stanovena v kvalifikované skutkové podstatě ve třetím odstavci § 212 TrZ, kdy zákon postihuje přísněji toho pachatele, jenž byl v posledních třech letech za trestný čin dotačního podvodu dle § 212 odst. 1 či 2 TrZ odsouzen či potrestán. Trestem se nerozumí pouze trest odnětí svobody, ale může to být např. i trest zákazu činnosti či peněžitý trest.

⁵¹ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5, s. 2123.

3.2.2 Způsobená škoda

U kvalifikovaných skutkových podstat ve čtvrtém, pátém a šestém odstavci je přísnější trestní sazba podmíněna způsobenou škodou. Dle čtvrtého odstavce musí být způsobena větší škoda, tedy nejméně 100 000 Kč, dle pátého to musí být značná škoda, tedy nejméně 1 000 000 Kč a dle šestého odstavce musí pachatel způsobit škodu velkého rozsahu, tedy vyšší než 10 milionů korun. U těchto skutkových podstat postačuje zavinění z nedbalosti, jelikož se jedná o těžší následek dle § 17 písm. a) TrZ.

§ 138 trestního zákoníku zní:

„Hranice škody, prospěchu, nákladů k odstranění poškození životního prostředí a hodnoty věci

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) škodou nikoli nepatrnou škoda dosahující částky nejméně 10000 Kč,

b) škodou nikoli malou škoda dosahující částky nejméně 25000 Kč,

c) větší škodou škoda dosahující částky nejméně 100000 Kč,

d) značnou škodou škoda dosahující částky nejméně 1000000 Kč,

e) škodou velkého rozsahu škoda dosahující částky nejméně 10000000 Kč.

(2) Částek uvedených v odstavci 1 se užije obdobně pro určení výše prospěchu, nákladů k odstranění následků poškození životního prostředí a hodnoty věci.“⁵²

K hranici výše způsobené škody je nutno podotknout, že od 1. 10. 2020 došlo novelou trestního zákoníku publikovanou v zákoně č. 333/2020 Sb.⁵³, ke zvýšení hranice škody způsobené trestným činem o 100 %, tedy ve všech případech na dvojnásobek původní škody. Jak uvádí důvodová zpráva k této novele, k poslednímu předchozímu zvýšení hranice výše škody došlo dne 1. 1. 2002. Od tohoto data došlo k výraznému navýšení inflace (o více než 30%), kdy tato

⁵² Zákon č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník*, v posledním znění

⁵³ Zákon č. 333/2020 Sb., *kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony*, ve znění k 1. 10. 2020

skutečnost neměla žádný dopad na stanovení hranice výše škody. To mělo za následek skryté zostřování trestní represe.⁵⁴

S účinností této novely došlo k tzv. dekriminalizaci, kdy některé skutky, dříve posuzované jako trestný čin, jsou v současné době posuzovány jako přestupky a řešeny ve správním řízení. Další jsou posuzovány jako méně závažné trestné činy. Tato změna se odrazila i ve statistických výstupech, kdy došlo ke snížení počtu trestných činů, a to i námi probíraného dotačního podvodu.

3.2.3 Členství v organizované skupině

Uvedeno v pátém odstavci § 212 TrZ. Jedná se o přitěžující okolnost dle § 42 písm. p) TrZ, kdy pachatel je členem sdružení nejméně tří osob, kde je provedeno určité rozdělení jednotlivých úloh mezi členy. Skupina má určitý plán, je koordinována, a tím se zvyšuje pravděpodobnost dosažení cíle a společenská škodlivost činu. Skupina nemusí mít trvalý charakter, může spáchat i pouze jeden trestný čin. Není ani vyžadováno výslovné přijetí za člena skupiny. Je dostatečné, že se pachatel do takovéto skupiny zařadil a aktivně se podílel na její aktivitě směřující k trestnímu činu.⁵⁵

Na rozdíl od organizované zločinecké skupiny, která je jasně definována v § 129 TrZ, je pojem organizovaná skupina pojmem soudní praxe a judikatury.⁵⁶

3.2.4 Osoba se zvláštní povinností hájit zájmy poškozeného

Další z okolností podmiňující uložení vyšší trestní sazby stanovená ve čtvrtém odstavci. Jedná se pouze o takového pachatele, jehož hlavním úkolem dle jeho funkčního, pracovního či jiného právního vztahu k poškozenému je péče

⁵⁴ Důvodová zpráva k zákonu č. 333/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, č. 333/2020 Dz

⁵⁵ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5, s. 2126.

⁵⁶ Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 18. července 1985 sp. zn. 11 To 51/85 [online]. [cit. 18.10.2022]. Dostupné z: <https://sbirka.nsoud.cz/sbirka/11553/>

o zabezpečování zájmů poškozeného. Tato zvláštní povinnost může vyplývat z právního předpisu či smlouvy, například plné moci.⁵⁷

3.2.5 Úmysl umožnění či usnadnění spáchání trestného činu v souvislosti s terorismem

V šestém odstavci § 212 TrZ je ustanovena nejzávažnější forma provedení trestného činu dotačního podvodu, kdy jednání je motivováno úmyslem umožnit či usnadnit spáchání teroristického činu souvisejícího s terorismem. Tyto činy jsou uvedeny v Hlavě IX. trestního zákoníku. Jelikož se v tomto konkrétním ustanovení dle trestní sazby jedná o zvlášť závažný zločin, kdy horní hranice trestní sazby je 10 let, příprava je u tohoto trestného činu výslovně stanovena, což znamená, že je trestná.

3.3 Vztah k jiným ustanovením trestního zákoníku

Skutková podstata trestného činu dotačního podvodu je ve vztahu speciality k trestnému činu podvodu dle § 209 TrZ. Jednočinný souběh je tedy nemožný.⁵⁸ Trestný čin podvod je obecným ustanovením, které postihuje podvodné jednání v jakékoli souvislosti, kdy tímto jednáním byla způsobená stanovená škoda, a došlo k obohacení. Na rozdíl od toho je dotační podvod ustanovením speciálním, kdy postihuje podvodné jednání v souvislosti s podáním žádosti o dotaci. Škoda však v tomto případě vzniknout nemusí, a pokud vznikne, je to dle její výše jeden z důvodů pro použití vyšší trestní sazby.

Také k trestnému činu poškození cizích práv dle § 181 TrZ je dotační podvod ve vztahu speciality.⁵⁹ Nepřekažení trestného činu dotačního podvodu dle § 212 odst. 6 je uvedeno v § 367 TrZ a je tedy dle tohoto ustanovení trestné. S ohledem na povahu trestného činu dotačního podvodu není k jeho stíhání potřeba souhlasu poškozeného dle § 163 odst. 1 trestního řádu.⁶⁰ Nelze vyloučit, že některá jednání

⁵⁷ JELÍNEK, Jiří. *Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, [2009]. Glosátor. ISBN 978-80-7502-395-7, s. 340.

⁵⁸ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5, s. 2128.

⁵⁹ Tamtéž, s. 2128.

⁶⁰ Tamtéž, s. 2128.

budou posuzována jako přestupek proti majetku dle § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Před vznikem tohoto zákona se jednalo o § 50 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Do úvahy přicházejí jednání dle 2. odstavce § 212 TrZ, kde vznikne škoda nižší, než je v tomto ustanovení požadována. Základní skutková podstata v 1. odstavci § 212 TrZ nemá stanovenou žádnou spodní hranici způsobené škody.⁶¹

3.3.1 Vztah k trestnému činu poškození finančních zájmů Evropské unie

Zásadní je vztah mezi trestnými činy dotační podvod dle § 212 TrZ a poškození finančních zájmů Evropské unie dle § 260 TrZ. Protože jsou dotace v řadě případů poskytovány současně ze státního rozpočtu České republiky a také z prostředků Evropské unie, bylo zapotřebí stanovit jasný právní názor, jak tyto případy posuzovat. Toto bylo vyřešeno až stanoviskem trestního kolegia Nejvyššího soudu⁶², které konstatovalo, že může dojít k jednočinnému souběhu těchto trestných činů. Nastane-li tedy případ, kdy dojde spácháním skutku zčásti škoda Evropské unii a z části tuzemskému poskytovateli, v rámci ustanovení § 212 TrZ bude pachateli kladena vina za celou škodu, oproti tomu v rámci § 260 TrZ bude pachateli kladena za vinu pouze škoda způsobená vůči poskytnutým financím ze zdrojů Evropské Unie.⁶³

Současné znění skutkové podstaty trestného činu poškození finančních zájmů Evropské unie dle § 260 TrZ je následující:

„(1) Kdo vyhotoví, použije nebo předloží nepravdivé, nesprávné nebo neúplné doklady, uvede nepravdivé, nesprávné nebo neúplné údaje anebo zatají doklady nebo údaje, a tím umožní neoprávněné použití nebo zadržování finančních prostředků pocházejících z rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem anebo zmenšení zdrojů některého takového rozpočtu nebo umožní neoprávněné použití nebo zadržování majetku pořízeného

⁶¹ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5, s. 2128.

⁶² Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2018, sp. zn. Tpjn 300/2017 [online]. [cit. 19.10.2022]. Dostupné z: <https://sbirka.nsoud.cz/sbirka/7741/>

⁶³ JELÍNEK, Jiří. *Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, [2009]. Glosátor. ISBN 978-80-7502-395-7, s. 409.

z rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Stejně bude potrestán, kdo neoprávněně použije finanční prostředky pocházející z rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem, majetek pořízený z rozpočtu Evropské unie nebo rozpočtů spravovaných Evropskou unií nebo jejím jménem anebo zmenší zdroje některého takového rozpočtu.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin, jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy Evropské unie, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(5) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu.⁶⁴

⁶⁴ Zákon č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník*, v posledním znění

4 Fenomenologické údaje a statistiky

V následující kapitole práce popisuje charakteristiky pachatele hospodářské kriminality a poté analyzuje jednotlivé statistické ukazatele trestného činu dotačního podvodu dle § 212 TrZ.

4.1 Charakteristika pachatele

Nejprve je třeba říci, že nelze určit zcela vyhraněný typ pachatele, který by se dopouštěl hospodářské kriminality. Dle Fryštáka se jí může dopustit každý, kdo se v hospodářské sféře pohybuje a za splnění určitých okolností je schopen spáchat trestný čin v této oblasti.⁶⁵ Na základě uvedené definice lze rozdělit pachatele hospodářské kriminality na pachatele z nutností, kteří byli donuceni dopustit se trestného činu až vlivem okolností, např. pro udržení své firmy, a na pachatele, kteří se dopouštějí tzv. kriminality z blahobytu, což znamená, že vyhledávají pokušení, anebo mají potřebu riskovat.⁶⁶

Existuje mnoho dalších rozdělení charakteristických vlastností pachatelů hospodářské kriminality. Jedním z nich i členění provedené na základě Scheinostova výzkumu⁶⁷ hospodářské trestné činnosti dle charakteru pachatele:

Typ naivního a lehkovážného pachatele – jedná se o mladé pachatele do 30 let, většinou menší podnikatele. Svou důvěřivostí, nezkušeností a nesprávným odhadem situace se dostávají do potíží. Tyto poté řeší úvěry a dalšími závazky i přesto, že vědí, že je již nemohou splácet. Své jednání přiznávají, neúspěch svalují na smůlu. Tento typ pachatelů se pro svou naivitu může stát tzv. bílým koněm, kdy jej bude ovládat mnohem zkušenější osoba, pohybující se v podnikatelském sektoru.

⁶⁵ FRYŠTÁK Marek. *Hospodářská kriminalita z pohledu teorie a praxe*. Ostrava: Key Publishing, 2007. ISBN 978-80-87071-18-2, s. 183.

⁶⁶ VÁLKOVÁ, Helena, Josef KUČHTA a Jana HULMÁKOVÁ a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 3. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-732-3, s. 374.

⁶⁷ SCHEINOST, Miroslav a Vladimír BALOUN. *Výzkum ekonomické kriminality*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2004. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 80-7338-031-5, s. 81–83.

Typ pachatele – sportovce – tento typ se dopouští trestné činnosti zcela záměrně a opakovaně až do doby, kdy je odhalen. Trestnou činnost dozrává, na odhalení byl připraven. Bere ho jako možné riziko svého jednání.

Typ bezohledného dobrodruha – jedná se o standardní podnikatele, trestnou činnost páchají vědomě s vidinou rychlého zisku. Trestnou činnost nedozrávají, snaží se vyhnout trestnímu stíhání všemi prostředky. Ke svým obětem se chovají bezohledně, vinu svádí na společníky. Často již mají trestní minulost.

Typ pachatele manipulátora – vyskytuje se především ve sféře finanční kriminality. Své postavení získali legálně, mají moc manipulovat se svěřenými prostředky. Tito pachatelé spoléhají na to, že jejich trestná činnost nebude odhalena. Nejsou spjati s kriminálním prostředím a ani nemají kriminální minulost. Tito pachatelé bývají označováni jako tzv. bílé límečky.

Typ pachatele velíkáše – vlivem počátečních úspěchů či rychlé kariéry a s tím spojeným dosažením vysoké pozice v mladém věku je tento pachatel přesvědčen o svých zcela mimořádných schopnostech a proto rozhoduje bez ohledu na daná pravidla. Chce i za cenu trestné činnosti uskutečnit své nereálné plány.

Pachatelé hospodářských trestných činů nebudou zcela jistě ve srovnání s pachateli majetkové trestné činnosti projevovat svou asociálnost. Bude se jednat o osoby, které mají negativní posun jejich právního vědomí, především v hospodářské oblasti. Motivem těchto pachatelů, kteří bývají často v postavení podnikatele, manažera či jinak vysoce postavené osoby, je především jejich osobní obohacení či jiný prospěch.⁶⁸

V dnešní době převažují mezi pachateli tzv. „bílé límečky“, kdy se jedná o osoby, které mají sice na jedné straně společenské uznání, vysoké postavení, jsou bezúhonní, ale na straně druhé jsou velmi bezohlední, bezcitní, toužící po majetku, mají sklon k egoismu a velíkášství.⁶⁹ Osoby páchající hospodářskou trestnou činnost jsou obvykle velmi dobře finančně zajištěny, mají přímý i nepřímý

⁶⁸ GRÍVNA Tomáš, Miroslav SCHEINOST a Ivana ZOUBKOVÁ a kol. *Kriminologie*. 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-554-5, s. 339.

⁶⁹ FRYŠTÁK Marek. *Hospodářská kriminalita z pohledu teorie a praxe*. Ostrava: Key Publishing, 2007. ISBN 978-80-87071-18-2, s. 184.

vliv ve společnosti a nemají problém se zajištěním nejlepšího možného právního servisu, který je při jejich zastupování schopen využít jakýchkoliv zákonných možností v klientův prospěch. Z tohoto důvodu je prokazování této trestné činnosti časově velmi zdlouhavé a zároveň náročné, a je potřebné, aby orgány činné v trestním řízení (dále pouze OČTŘ) měly perfektní znalost všech právních předpisů v této oblasti a také je bezpodmínečně dodržovaly.⁷⁰

4.2 Statistika skutků dotačního podvodu dle § 212 TrZ

Tabulka 2 – Statistický vývoj trestného činu dotačního podvodu dle § 212 TrZ

Rok	Registrováno TČ	Objasněno TČ	Objasněnost v %	Dodatečně objasněno TČ	Celkem objasněno TČ
2010	31	14	45,2	0	14
2011	53	31	58,5	10	41
2012	80	51	63,8	9	60
2013	91	71	78,0	9	80
2014	96	66	68,8	11	77
2015	83	51	61,5	8	59
2016	87	54	62,1	16	70
2017	128	98	76,6	17	115
2018	122	85	69,7	12	97
2019	123	80	65,0	25	105
2020	74	21	28,4	17	38
2021	73	28	38,4	22	50
2022	137	68	49,6	14	82

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>

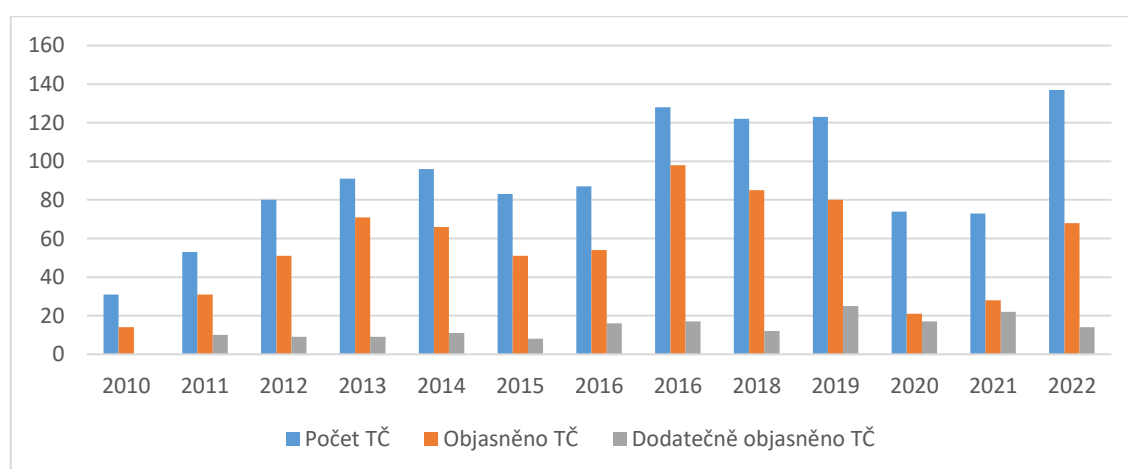
⁷⁰ SCHEINOST, Miroslav a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2020*. [online]. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2021, s. 118. [cit. 8.12.2022]. ISBN 978-80-7338-196-7. Dostupné z: http://www.ok.cz/iksp/docs/470_Analyza_trendu_kriminality_v_Ceske_republice_v_roce_2020.pdf

Tabulka 2 na předcházející straně ukazuje počet registrovaných a dodatečně objasněných trestných činů dotačního podvodu v letech 2010–2022, dále pak objasněnost těchto skutků.

Celkový počet každoročně registrovaných skutků dotačního podvodu dle § 212 TrZ se může zdát oproti jiným registrovaným trestným činům nízký. Závažnost tohoto skutku je však velmi významná s ohledem na způsobené škody. Z tabulky 2 je patrný nárůst trestných činů dotačního podvodu mezi lety 2017 až 2019 (128, 122 a 123 skutků) a následně v roce 2022 (137 skutků), kdy se jedná o nejvyšší zaznamenaný počet trestného činu dotačního podvodu dle § 212 TrZ.

Objasněnost dotačního podvodu v průběhu let kolísá. Nejlepší objasněnosti bylo dosaženo v roce 2013 (78 %). Výrazně nejslabší byla v letech 2020 a 2021 (28,4 resp. 38,4 %). V roce 2022 měla opět stoupající tendenci (49,6 %). Toto je patrné i z následujícího grafu 2.

Graf 2 – Objasněnost trestného činu dotačního podvodu v letech 2010–2022

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>

4.3 Srovnání s trestným činem podvodu dle § 209 TrZ

Jelikož je dotační podvod dle § 212 TrZ speciálním druhem podvodu, je na následující straně uvedeno srovnání registrovaných skutků tohoto trestného činu s trestným činem podvodu dle § 209 TrZ. Tabulka je navíc rozdělena dle policejní

takticko-statistické klasifikace,⁷¹ kdy pod kódem 511 jsou vykazovány skutky zařazené pod majetkovou kriminalitu - jedná se o podvodná jednání mezi dvěma fyzickými osobami a pod kódem 830 jsou vykazovány skutky zařazené pod kriminalitu hospodářskou - zde jsou evidovány podvody mezi dvěma právníckými osobami, případně mezi fyzickou a právníckou osobou.⁷²

Tabulka 3 – Statistický vývoj trestného činu podvodu dle § 209 TrZ

Rok	Registrováno TČ § 209 TSK 511	Objasněnost v %	Registrováno TČ § 209 TSK 830	Objasněnost v %
2010	4962	47,1	4407	58,3
2011	4910	48	4153	60,7
2012	5403	50,1	4363	58,2
2013	5940	50,5	4998	63,3
2014	6028	50	4725	61,5
2015	5780	48,7	4865	63,9
2016	5289	50,4	4547	69
2017	5074	49,6	3678	63,3
2018	5077	43,9	3372	63,4
2019	6556	32,8	2623	55,8
2020	5920	28,6	2032	46,7
2021	6789	18,1	1682	47
2022	11848	16	1605	44,4

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>

Z tabulky 3 je naprosto zřejmé, že tzv. obvyčejných podvodů dle § 209 TrZ je oproti speciálnímu ustanovení podvodu, tedy v našem případě podvodu dotačního, mnohonásobně více. Můžeme si povšimnout i výrazného nárůstu podvodů mezi

⁷¹ Sdělení policejního prezidenta č. 1/2020, *Jednotný postup vykazování statistiky kriminality, příloha č. 1 - Vykazování TSK*, v posledním znění

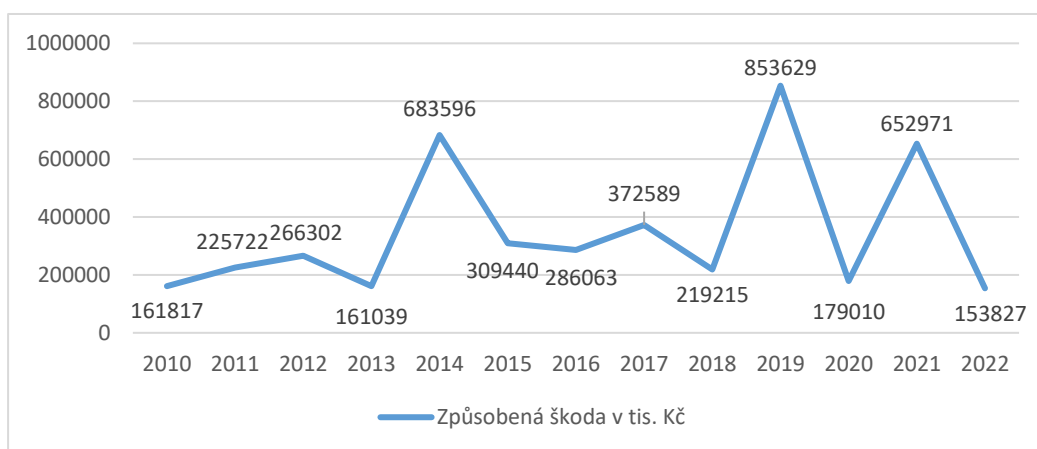
⁷² Tamtéž.

fyzickými osobami v roce 2022 (11848 skutků) a také nízkou objasněností podvodů v roce 2021 a 2022 (18,1 resp. 16 %). Toto je dáno výrazným zvýšením počtu spáchaných podvodů v kyberprostoru a jejich prozatím nízké možnosti objasnění ze strany Policie ČR. Pro rok 2023 má Policie ČR boj proti kriminalitě v kyberprostoru stanoven jako jednu ze svých hlavních priorit.⁷³

4.4 Škoda způsobená dotačními podvody

Dalším statistickým ukazatelem je škoda způsobená dotačními podvody. Z tohoto hlediska je nepochybné, že v případě dotačních podvodů se jedná o kriminální jednání velmi závažné a společensky nežádoucí. Státním institucím, které poskytují finanční pomoc z veřejných prostředků, je způsobována výrazná finanční újma. Uvedená škoda sice primárně poškozuje poskytovatele dotací, ale sekundárně celou společnost, kdy tyto finanční prostředky chybí ve státním rozpočtu.

Graf 3 – Škoda způsobená dotačními podvody v letech 2010–2022

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>

Z grafu 3 je patrné, že způsobené škody nejsou vůbec zanedbatelné, kdy se jedná o stomilionové položky. Škoda v jednotlivých letech kolísá. Nejvyšší škoda byla způsobena v roce 2019, kdy tato přesáhla 850 milionů Kč, v letech 2014 a 2021

⁷³ Policie ČR. *Vývoj registrované kriminality v roce 2022* [online]. [cit. 3.3.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2022.aspx>

přesáhla částku 600 milionů Kč. V roce 2022 následoval výrazný pokles na částku přes 150 milionů korun. I přes tento pokles se stále jedná o škodu velmi vysokou a z tohoto pohledu společensky škodlivou.

4.5 Statistika stíhaných a odsouzených osob za TČ dle § 212 TrZ

V následujících tabulkách 4 a 5 jsou uvedeny počty stíhaných a odsouzených osob za trestný čin dotačního podvodu dle § 212 TrZ.

Tabulka 4 – Osoby stíhané pro TČ dotačního podvodu v letech 2010–2020

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Fyzické osoby	13	22	28	49	67	62	111	139	104	82	85
Právnícké osoby	-	-	-	-	3	4	17	10	23	11	38

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>

Tabulka 5 – Osoby odsouzené pro TČ dotačního podvodu v letech 2010–2020

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Fyzické osoby	1	8	16	21	15	22	29	63	53	48	50
Z toho recidivisté označení soudem	0	4	0	0	0	0	20	27	0	0	0
Právnícké osoby	-	-	-	-	-	-	2	1	6	2	14

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>

U fyzických osob můžeme pozorovat stoupající počet stíhaných a následně i odsouzených osob od roku 2010 až do roku 2018. Toto souvisí se zvyšujícím se

počtem registrovaných skutků,⁷⁴ a také s tím, že i OČTŘ se musely s problematikou dotačních podvodů a jejich prověřováním a dokazováním naučit pracovat.

Z výše uvedených tabulek lze dále vyčíst, že počet odsouzených osob za trestný čin dotačního podvodu je mnohem nižší než počet stíhaných osob. Důvodem dle analýzy soudních statistik⁷⁵ je nejčastěji zastavení trestního stíhání (§ 172 zákona č. 141/1961 Sb.⁷⁶, dále pouze TrŘ), zproštění obžaloby (§ 226 TrŘ) nebo jiné vyřízení, např. souhrnný trest (43 TrZ) či narovnání (§ 309 TrŘ).

Pouze v letech 2016 a 2017 je vysoký počet odsouzených osob označených soudem jako recidivisté. Z toho je jasně patrné, že tohoto skutku, stejně tak jako ostatní hospodářské trestné činnosti, se dopouštějí převážně tzv. prvopachatelé, na rozdíl od trestné činnosti majetkové.⁷⁷

4.6 Věk odsouzených osob

Dalším zkoumaným statistickým údajem je věk osob odsouzených za trestný čin dotačního podvodu. Jak vyplývá z grafů 4 a 5, z největší části se tohoto trestného činu dopouští osoby ve věkové skupině od 30 let věku. Při porovnání věku odsouzených v jednotlivých letech se počty u jednotlivých věkových skupin výrazně neliší až na jednu výjimku, kdy v roce 2020 došlo k výraznému nárůstu počtu odsouzených ve věku 25–29 let. Může to být i skutečností, že se v dnešní době mohou mladí lidé dostat do vedoucích pozic dříve, než tomu bývalo v době minulé.

Toto věkové rozložení koresponduje s již uvedenou skutečností, že hospodářských trestných činů, dotační podvod nevyjímaje, se dopouští osoby starší, zkušené, většinou i s určitým profesním a společenským postavením. U dotačního podvodu je to zřejmé i s ohledem na skutečnost, že o dotace musí

⁷⁴ Viz Tabulka 2, s. 32.

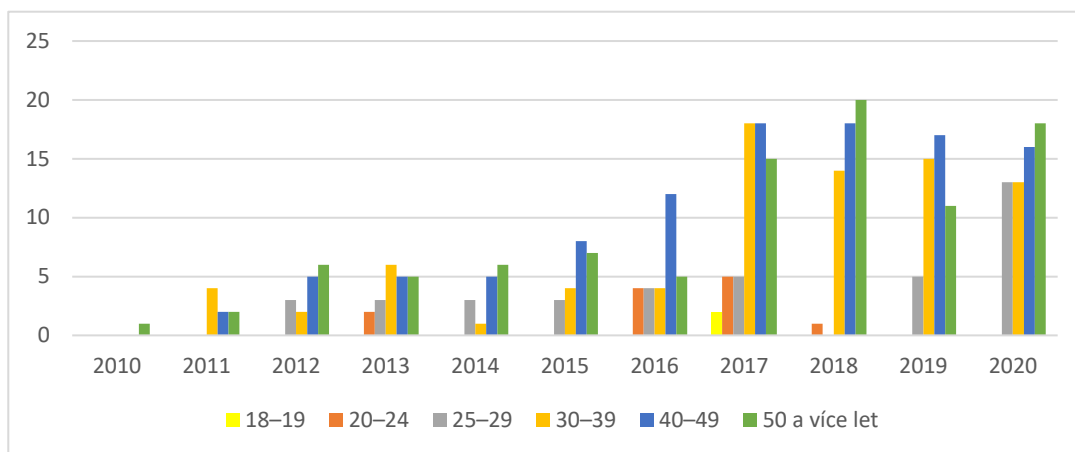
⁷⁵ Justice. *Přehledy statistických listů* [online]. [cit. 2.12.2022]. Dostupné z: <https://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>

⁷⁶ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), v posledním znění

⁷⁷ GRIVNA Tomáš, Miroslav SCHEINOST a Ivana ZOUBKOVÁ a kol. *Kriminologie*. 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-554-5, s. 339.

žádat osoba, která má v organizaci určitou funkci, ze které vyplývá její možnost žádat o poskytnutí dotace. Většinou se bude jednat právě o osobu starší než 30 let.

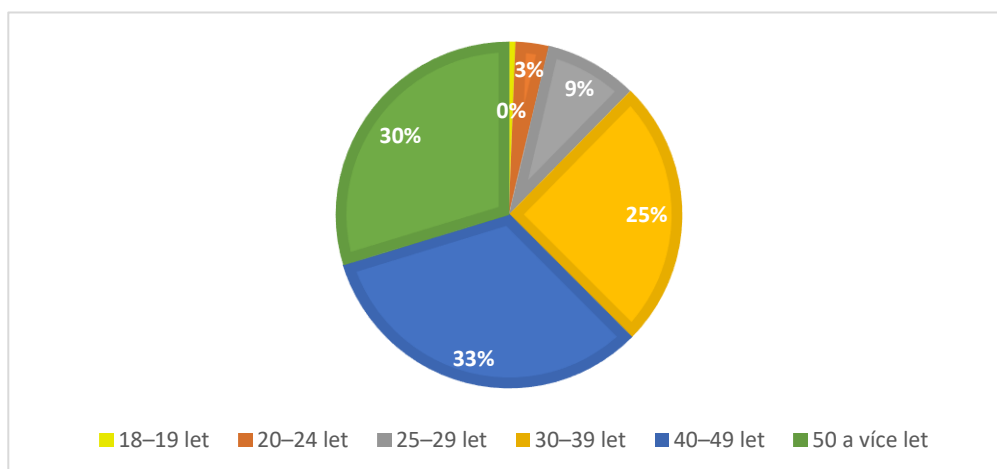
Graf 4 – Věk osob odsouzených za TČ dotačního podvodu v letech 2010–2020

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>

V grafu 5 je zobrazeno procentuální zastoupení pachatelů dotačního podvodu dle věkových skupin. Jedná se o souhrnné porovnání v letech 2010–2020. Je z něj zjevné, že osoby do 30 let se trestného činu dotačního podvodu dopouštějí v minimálním počtu oproti osobám starším 30 let.

Graf 5 – Podíl věkových skupin osob odsouzených za TČ dotačního podvodu v letech 2010–2020

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>

Po podrobnější analýze můžeme konstatovat, že nejvíce je zastoupena skupina pachatelů mezi 40–49 lety (33%), následována skupinou ve věku 50 let a více (30%) a poté skupinou ve věku 30–39 let (25%). Osoby pod 30 let se tohoto trestného činu oproti ostatním skupinám dopouštějí pouze minimálně (12%).

4.7 Tresty uložené za trestný čin dotačního podvodu

V další části práce budou přiblíženy tresty, které je možné uložit za spáchání trestného činu dotačního podvodu, a také jejich statistický rozbor. Tresty mají v trestní politice státu velký význam. Jejich účelem není pouze potrestání osoby pachatele za spáchaný čin a ochrana společnosti před takovým pachatelem, ale i následná výchova pachatele k vedení řádného života. Dalším významem trestu je jeho působení na společnost, kdy by měl být vyslán jasný signál, že za protiprávní jednání přichází odpovídající trest. Ten by měl být samozřejmě spravedlivý, ale hlavně včasný.⁷⁸ Což je však v případě trestného činu dotačního podvodu problematické viz kapitola o průměrné délce řízení.

4.7.1 Tresty uložené fyzickým osobám

Za trestný čin dotačního podvodu lze fyzickým osobám ukládat celou řadu trestů dle § 52 TrZ. Nejprísnějším z trestů je trest odnětí svobody. Tento může být v případě § 212 odst. 6 TrZ uložen až na dobu 10 let. Buď je uložen trest nepodmíněný, nebo trest podmíněně odložený, a to na dobu jednoho až pěti let, kdy podmínky jsou stanoveny v § 81 TrZ. Soud může uložit přiměřené omezení a povinnosti, které jsou uvedeny v § 48 odst. 4 TrZ. Podmíněné odložení výkonu trestu ovšem nemá vliv na výkon ostatních trestů, pokud jsou uloženy. Dalšími možnostmi jsou uložení trestu zákazu činnosti, peněžitého trestu či trestu obecně prospěšných prací.

V tabulce 6 je uveden přehled uložených trestů fyzickým osobám v letech 2010 až 2020. Nejvíce je ukládán trest odnětí svobody podmíněně odložený. Důvodem pro uložení tohoto trestu je především předchozí beztrestnost pachatelů⁷⁹ a menší

⁷⁸ JELÍNEK, Jiří. *Kriminologie*. Praha: Leges, 2021. Teoretik. ISBN 978-80-7502-499-2, s. 202.

⁷⁹ O této zmínka v tabulce 5 na s. 36.

závažnost následku trestného činu. Dalším více ukládaným trestem je trest zákazu činnosti, což je dle mého názoru vhodný trest, musí však být také kontrolovatelný, kdy může dojít k trestnému činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání dle § 337 TrZ.

V letech 2018 až 2020 došlo k výraznému nárůstu ukládání peněžitého trestu, což je z mého pohledu velmi pozitivní směr. Naopak minimálně je využíván trest obecně prospěšných prací, což může být dáno možnostmi uložení trestu u tohoto skutku. Tento trest lze uložit jako samostatný pouze za přečin, kdy s ohledem na závažnost a povahu případu a také poměrům pachatele skutku, již není potřebné ukládat jiný trest.

Tabulka 6 – Tresty uložené fyzickým osobám za TČ dotačního podvodu v letech 2010–2020

Rok	Odnětí svobody nepodmíněné	Odnětí svobody podmíněně odložené	Zákaz činnosti	Peněžitý trest	Obecně prospěšné práce
2010	1	-	-	-	-
2011	1	7	1	-	-
2012	5	11	5	2	-
2013	0	20	2	5	-
2014	1	12	-	-	-
2015	1	21	4	-	-
2016	3	26	5	2	-
2017	4	50	7	3	5
2018	0	52	7	10	-
2019	6	42	7	19	-
2020	6	33	16	14	-

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>

4.7.2 Tresty uložené právnickým osobám

U právnických osob lze za trestný čin dotačního podvodu ukládat tresty uvedené v § 15 TOPO. Jelikož je tento zákon relativně nový, jeho účinnost se datuje k 1. 1. 2012, je i výčet trestů uložených právnickým osobám, uvedený v tabulce 7, oproti trestům uložených osobám fyzickým, relativně nízký.

*Tabulka 7 – Tresty uložené právnickým osobám za TČ dotačního podvodu
v letech 2016–2020*

Rok	Zákaz přijímání dotací a subvencí	Uveřejnění rozsudku	Zákaz činnosti	Peněžitý trest	Zrušení právnické osoby
2016	1	1	-	-	-
2017	1	-	-	-	-
2018	2	-	1	-	3
2019	1	-	-	1	-
2020	5	-	1	8	-

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>

Nejvíce je za trestný čin dotačního podvodu ukládán právnickým osobám trest zákaz přijímání dotací a subvencí podle § 22 TOPO. Právnická osoba se po stanovenou dobu, která může být jeden rok až dvacet let, nesmí ucházet ani přijímat jakékoli dotace, subvence, návratné finanční výpomoci, příspěvky nebo jakékoli jiné veřejné podpory podle jiných právních předpisů. V roce 2020 se výrazně zvýšilo ukládání trestu peněžitého dle § 18 TOPO, kdy denní sazba, s ohledem na majetkové poměry právnické osoby, může činit 1 000 až 2 000 000 Kč. Tento trend je dle mého názoru správný, kdy se výrazně zasáhne do majetkových práv právnické osoby.⁸⁰

⁸⁰ ŠÁMAL, Pavel et al. *Trestní odpovědnost právnických osob*. 1. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2012. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-116-1, s. 367.

Nejpřísnějším trestem za tento čin je trest zrušení právnické osoby dle § 16 TOPO, který byl uložen pouze v roce 2018, konkrétně ve třech případech. Pro právnickou osobu tento trest znamená její konec, kdy dochází k likvidaci právnické osoby a ukončení její činnosti. Tento trest bývá označován jako „trest smrti“.⁸¹

Dalšími ukládanými tresty jsou zákaz činnosti dle § 20 TOPO a uveřejnění rozsudku dle § 23 TOPO. Zákaz činnosti může být uložen na 1 rok až 20 let. Uveřejnění rozsudku pro právnickou osobu znamená, že se s odsuzujícím rozsudkem seznámí cestou soudem určených sdělovacích prostředků široká veřejnost. Navíc náklady na uveřejnění hradí odsouzená právnická osoba.

Poslední dva uvedené tresty nebyly ve sledovaném období let 2016 – 2020 téměř využity. Co se týče trestu zákazu činnosti, v tomto případě je to celkem pochopitelné, kdy soud musí vzít při rozhodování v potaz i činnost, kterou právnická osoba vykonává ve veřejném zájmu, jestli má rozhodující či nenahraditelný význam např. pro obranu a bezpečnost nebo pro národní hospodářství.⁸²

Domnívám se, že trest uveřejnění rozsudku by mohl být využíván ve větší míře. Základním smyslem tohoto trestu je veřejný odsudek trestného činu, který právnická osoba spáchala. Pokud by musel být rozsudek zveřejněn, dotyčná právnická osoba by se stala veřejně známou a dostalo by se jí tzv. negativní reklamy.⁸³ Tento postup by tak mohl působit preventivně a další potenciální pachatele od trestné činnosti odrazovat.

4.8 Délka řízení TČ dotačního podvodu dle § 212 TrZ

Jelikož se jedná o závažnou a na dokazování viny značně sofistikovanou trestnou činnost,⁸⁴ je délka řízení velmi dlouhá. To je příznivé pro možné pachatele, kteří

⁸¹ ŠÁMAL, Pavel et al. *Trestní odpovědnost právnických osob*. 1. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2012. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-116-1, s. 349.

⁸² Tamtéž, s. 401.

⁸³ Tamtéž, s. 437.

⁸⁴ SCHEINOST, Miroslav a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2020*. [online]. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2021, s. 102. [cit. 8.12.2022]. ISBN 978-80-7338-196-7. Dostupné z: http://www.ok.cz/iksp/docs/470_Analyza_trendu_kriminality_v_Ceske_republice_v_roce_2020.pdf

nejdou odrazováni od páchaní tohoto skutku rychlou represí a vidí velkou šanci, že trestu uniknou.

V tabulce 8 je uvedena zmíněná délka řízení u fyzických a právnických osob v letech 2011 až 2021 – jedná se průměrnou délku řízení od zahájení trestního stíhání nebo sdělení podezření do dne nabytí právní moci rozhodnutí (ve dnech). Od roku 2018 se délka řízení výrazně prodlužuje. V roce 2021 je to více než 4 roky. Může to být dáno komplikovaností případů a také osobami pachatelů, kteří jsou často zastoupeni vynikajícími právníky, a také využíváním opravných prostředků dle trestního řádu.⁸⁵

Tabulka 8 – Průměrná délka řízení u TČ dotačního podvodu dle § 212 TrZ

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Fyzické osoby	826	444	454	405	516	571	474	781	792	913	1583
Právnické osoby	-	-	-	-	-	308	-	576	863	918	1702

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>

Pro srovnání je v tabulce 9 uvedena průměrná délka řízení u trestného činu podvodu dle § 209 TrZ, ke kterému je dotační podvod ve vztahu speciality.

Tabulka 9 – Průměrná délka řízení u TČ podvodu dle § 209 TrZ

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Fyzické osoby	263	252	300	294	334	365	381	448	442	506	562
Právnické osoby	-	-	-	211	286	400	559	613	803	962	917

Zdroj: vlastní zpracování dle <https://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>

⁸⁵ SCHEINOST, Miroslav a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2020* [online]. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2021, s. 118. [cit. 8.12.2022]. ISBN 978-80-7338-196-7. Dostupné z: http://www.ok.cz/iksp/docs/470_Analyza_trendu_kriminality_v_Ceske_republice_v_roce_2020.pdf

Při porovnání průměrné délky řízení u fyzických osob můžeme konstatovat, že tato je výrazně vyšší u dotačního podvodu dle § 212 TrZ. Dle mého názoru je to dáno jeho složitostí v oblasti zajištění všech dostupných důkazů a následném dokazování viny oproti obecnému ustanovení trestného činu podvodu dle § 209 TrZ.

U právnických osob (kromě roku 2021) jsou průměrné délky řízení obdobné. Důvod spatřuji ve specifičnosti trestního řízení proti právnickým osobám, kdy toto je časově náročnější a složitější.

K dokreslení výše uvedeného porovnání je možno uvést ještě průměrnou délku řízení u trestného činu s jednoduchou skutkovou podstatou a výrazně jednodušším dokazováním, což je krádež dle § 205 TrZ, která se v letech 2011 až 2021 pohybovala mezi 156 až 261 dnem.⁸⁶

⁸⁶ Justice. *Přehledy statistických listů* [online]. [cit. 2.12.2022]. Dostupné z: <https://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>

5 Kriminogenní faktory

Jestliže chce společnost bojovat proti protispolečenským jevům, v tomto případě proti páchání trestné činnosti v oblasti poskytování dotací, musí být schopna rozpoznat jejich příčiny a aspekty, které napomáhají jejich dalšímu rozšiřování. Některé příčiny přetrvávají dlouhodobě, ale v důsledku hospodářských změn a celospolečenského vývoje vznikají i příčiny nové.

J. Kuchta definuje tři základní kriminogenní faktory hospodářské kriminality: ekonomické, organizačně technické a sociálně kulturní.⁸⁷ Dalšími faktory mohou být korupce, organizovaný zločin či přínos médií.

5.1 Ekonomické faktory

Vlivem velkého rozvoje hospodářských technologií dochází i k výraznému šíření hospodářské trestné činnosti. S tím je spojeno zvyšování počtu různých funkcí ve vrcholovém managementu, kdy tyto osoby mají za úkol řídit a kontrolovat určitý subjekt. Z tohoto vyplývají další příležitosti ke kriminálnímu jednání v hospodářské oblasti. K nelegálnímu obohacení lze poté využít např. dotací z veřejných prostředků.⁸⁸ Motivace k páchání ekonomicky motivovaných činů může vznikat nejen v době ekonomicky nepříznivé, ale i v době opačné, tedy v době ekonomického růstu, kdy pachatelé vidí snadnou cestu ke svému výdělku.⁸⁹

5.2 Organizačně technické faktory

Pod tímto pojmem si můžeme představit nastavení legislativy. Především její kvalitu, promyšlenost a fungování státního aparátu.⁹⁰ Ještě v nedávné době zde v tomto ohledu chyběla právní úprava, kdy by bylo možno postihovat právnické osoby. Toto se změnilo v roce 2012, kdy byl do právního řádu zaveden zákon č. 418/2011, o trestní odpovědnosti právnických osob. Důležitým aspektem je

⁸⁷ VÁLKOVÁ, Helena, Josef KUČHTA a Jana HULMÁKOVÁ a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 3. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-732-3, s. 380.

⁸⁸ Tamtéž, s. 380.

⁸⁹ JELÍNEK, Jiří. *Kriminologie*. Praha: Leges, 2021. Teoretik. ISBN 978-80-7502-499-2, s. 383.

⁹⁰ Tamtéž, s. 385.

i odbornost orgánů činných v trestním řízení, ale i dalších orgánů veřejné moci, jako jsou finanční úřady a další státní instituce kontrolující finanční toky veřejných peněz, kdy tyto mají také své pravomoci při řešení porušování jiných právních předpisů.⁹¹

Dalším problémem v této oblasti je i personalistika. Na osoby vykonávající dozorní či kontrolní činnost v souvislosti s hospodářskou činností spojenou s veřejnými financemi by měly být kladeny vysoké nároky profesionální i etické, což není vždy dodržováno.⁹²

5.3 Sociálně kulturní faktory

Pod tyto faktory můžeme zařadit nedostatečné právní vědomí, dále nízkou úroveň mravního vědomí. K tomuto výrazně přispívá současný společenský systém, který nadřazuje především finanční úspěch a prosperity před morálním způsobem, jakým bylo těchto úspěchů dosaženo. Dále se zde můžeme zmínit i o nejednotnosti posuzování případů orgány činnými v trestním řízení, kdy tato nejednotnost opět nevede k upevňování právního vědomí. Díky nízké kvalitě právního vědomí u občanů jsou ti to vysoce tolerantní k tomuto druhu kriminality, která v sobě neskrývá násilí a tím ani bolest poškozených.⁹³

Kulturní prostředí a zvyky jsou hlavními prvky v případě vnímání korupce, která je s pácháním hospodářských trestných činů úzce spojena. Ve snaze o zajištění co nejlepších veřejných zakázek, např. dotací, dochází k uplácení státního aparátu na všech úrovních. Toto poté výrazně negativně ovlivňuje trh a následně celou ekonomiku nejen v případech individuálních, ale i celospolečensky.⁹⁴

⁹¹ JELÍNEK, Jiří. *Kriminologie*. Praha: Leges, 2021. Teoretik. ISBN 978-80-7502-499-2, s. 385.

⁹² VÁLKOVÁ, Helena, Josef KUČTA a Jana HULMÁKOVÁ a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 3. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-732-3, s. 382.

⁹³ Tamtéž, s. 383.

⁹⁴ JELÍNEK, Jiří. *Kriminologie*. Praha: Leges, 2021. Teoretik. ISBN 978-80-7502-499-2, s. 384.

5.4 Korupce a úplatkářství

Korupce v České republice je dlouhodobě jedním z nejzávažnějších problémů. Dle výroční zprávy Transparency International ČR z roku 2021⁹⁵ dosáhla Česká republika ve sledování Indexu vnímání korupce⁹⁶ výsledku 54 bodů z možných 100. Tímto výsledkem sdílíme 49. místo spolu s Maltou a Mauriciem. Průměr Evropské Unie je tři roky po sobě 64 bodů, což je pro Českou republiku zatím meta nedosažitelná. Problémem korupce je její odhalování. Jelikož o odhalení nestojí ani jedna ze zainteresovaných stran, tedy ani osoba poskytující úplatek a ani ten, kdo jej přijímá a zneužívá svého postavení v hierarchii podniku či státního orgánu.⁹⁷

Poskytování dotací z veřejných rozpočtů velmi souvisí i s tímto jevem. Zprostředkovatelé těchto dotací se podílejí na určitých subdodavatelských činnostech anebo je nadhodnocena celková cena projektu a rozdíl je pak přerozdělen podle jednotlivých podílů na zajištění konkrétní dotace.⁹⁸

Existuje řada definice korupce. Chmelík definuje korupci jako: „*neformální vztah dvou subjektů jednajících v rozporu s dobrými mravy spočívající v nabídce, příslibu, realizování výhody v něčí prospěch nebo akceptování takového požadavku za vyžádanou, nabídnutou nebo slíbenou odměnu.*“⁹⁹

Jelikož je korupce velmi závažný problém, musí na něj reagovat i vláda České republiky. Vláda definuje korupci ve své Strategii boje proti korupci takto: „*Korupci je možné charakterizovat jako vztah mezi dvěma subjekty, ať již jednotlivci nebo institucemi, z nichž jeden nabízí a většinou i poskytuje druhému určitou formu odměny za poskytnutí či příslib neoprávněné výhody. Druhý pak očekává za tuto poskytnutou výhodu protislužbu, ať již materiální či nemateriální povahy. Korupce*

⁹⁵ Transparency International Česká republika. *Výroční zpráva 2021* [online]. [cit. 11.12.2022]. Dostupné z: <https://www.transparency.cz/publikace-a-analyzy/vyrocní-zpráva-2021/>

⁹⁶ Index řadí země podle stupně vnímání korupce ve veřejném sektoru a podnikání s použitím stupnice 0–100, kde 100 bodů označuje zemi téměř bez korupce a 0 bodů znamená vysokou míru korupce. Počet zemí se rok od roku mírně mění. V roce 2021 se jich hodnotilo celkem 180.

⁹⁷ KRÁLÍČEK, Vladimír a Jan MOLÍN. *Vnější a vnitřní kontrola z pohledu managementu*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-557-3, s. 182.

⁹⁸ Policie ČR. *Výroční zpráva NCOZ 2019* [online]. [cit. 8.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zpráva-ncoz-2019.aspx>

⁹⁹ CHMELÍK, Jan. *Pozornost, úplatek a korupce*. Praha: Linde, 2003. ISBN 80-7201-434-X, s. 21.

postihuje jak politiku, tak hospodářství i společnost. Je přítomna ve všech zemích světa. Svá korupční specifika mají země bohaté i chudé, rozlehlé i malé, vyznačuje se jimi každá oblast lidské činnosti.“¹⁰⁰

Posledním dokumentem v této problematice je Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2018 až 2022,¹⁰¹ jež byla schválena Usnesením vlády České republiky ze dne 17. prosince 2018 pod č. 855. Cílem této Vládní koncepce je: „*garantovat koordinovaný a systematický přístup v boji proti všem formám korupce na všech úrovních řízení státu. Určuje základní institucionální a obsahové vymezení vládní protikorupční politiky coby stabilního rámce, na který bude navazovat přijetí jednoletých akčních plánů, tj. konkrétních opatření definovaných v souladu s dlouhodobými potřebami, ale i v závislosti na aktuálním vývoji.*“¹⁰²

Pokud jde o korupci v širším pojetí, nikoli jen jako korupční trestné činy, Gřivna ji vymezuje následovně jejími typickými prvky:

- jedná se o dohodu mezi dvěma stranami,
- dochází k porušení určité povinnosti,
- je přítomen úplatek,
- je neoprávněně zvýhodněn korumpující či jiná osoba,
- mezi dohodou a porušenou povinností je vždy příčinný vztah.¹⁰³

V trestním zákoníku není uveden žádný konkrétní trestný čin korupce. V řadě konkrétních ustanovení trestního zákoníku jsou korupční jednání kriminalizována.

Úplatkářství spadá pod korupci. Je to jedna z jejích podob. Chmelík definuje úplatkářství jako realizaci či příslib neoprávněné výhody nebo jiného prospěchu osoby, kdy tato osoba není veřejným zaměstnancem ani úřední osobou, s cílem

¹⁰⁰ Justice. Boj proti korupci. *Protikorupční dokumenty vlády* [online]. [cit. 29.12.2022]. Dostupné z: <https://korupce.cz/protikorupcni-dokumenty-vlady/>

¹⁰¹ Justice. Boj proti korupci. *Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2018–2022* [online]. [cit. 29.12.2022]. Dostupné z: <https://korupce.cz/protikorupcni-dokumenty-vlady/na-leta-2018-az-2022/>

¹⁰² Tamtéž [online]. [cit. 29.12.2022]. Dostupné z: <https://korupce.cz/protikorupcni-dokumenty-vlady/na-leta-2018-az-2022/>

¹⁰³ GŘIVNA Tomáš, Miroslav SCHEINOST a Ivana ZOUBKOVÁ a kol. *Kriminologie*. 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-554-5, s. 351.

získání individuální výhody buď v občanském životě či podnikatelské sféře.¹⁰⁴ Úplatkářské trestné činy jsou v trestním zákoníku jasně stanoveny u jednotlivých trestných činů dle § 331 až 333.

5.5 Organizovaná kriminalita

Tento způsob páčání kriminality představuje pro Českou republiku největší bezpečnostní hrozbu. Scheinost s Musilem definují organizovanou kriminalitu jako „*soustavnou a plánovitou trestnou činnost páchanou hierarchicky strukturovanou skupinou osob, mezi nimiž existuje dělba činnosti. Jejím primárním cílem je dosažení vysokého zisku.*“¹⁰⁵ Poprvé byl pojem „zločinné spolčení“ do českého právního řádu zaveden v roce 1995. V současné právní úpravě je organizovaná zločinecká skupina uvedena v § 129 TrZ, kdy její definice je takřka totožná s výše uvedenou definicí organizované kriminality. Tyto skupiny jsou stále sofistikovanější. Umí vhodně a především rychle využívat možnosti, jež plynou z globalizace, především na úseku informačních a komunikačních technologií, obchodování, dopravy a finančních trhů. Bez fungujícího systému regulace lze poté jen velmi špatně tuto trestnou činnost odhalit.¹⁰⁶

Organizovaná kriminalita se v posledních letech čím dál více dostává i do legální sféry, kdy upouští od násilné trestné činnosti, kterou páchala v minulosti a směřuje stále více ke kriminalitě hospodářské, kdy je již schopná ovlivňovat řízení státu a nakládání s veřejným rozpočtem. Tohoto se dopouští především české organizované skupiny. Důvodem jsou výborné znalosti prostředí a také pro vysoký korupční potenciál těchto skupin.¹⁰⁷ Dle zprávy Národní centrály proti organizovanému zločinu z roku 2021 je právě pro tyto tuzemské skupiny příznačné uplatnění vlivu na místní samosprávy. Jedná se především o zjednávání výhod u veřejných zakázek, ovládání přidělování a přerozdělování

¹⁰⁴ CHMELÍK, Jan a Eduard BRUNA. *Hospodářská a ekonomická trestná činnost*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2015. Eupress. ISBN 978-80-7408-109-5, s. 31.

¹⁰⁵ GRIVNA Tomáš, Miroslav SCHEINOST a Ivana ZOUBKOVÁ a kol. *Kriminologie*. 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-554-5, s. 448.

¹⁰⁶ Policie ČR. *Výroční zpráva NCOZ 2021* [online]. [cit. 8.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyhodnoceni-cinnosti-vyrocní-zprava-ncoz-2021.aspx>

¹⁰⁷ ZOUBKOVÁ, Ivana. *Aktuální problémy kriminologie: pro studenty magisterského studijního programu*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2018. ISBN 978-80-7251-491-5, s. 74.

veřejných financí u různých dotačních programů. Do těchto skupin jsou ve velké míře zapojeny i úřední osoby.¹⁰⁸

Dle vyhodnocení této problematiky Vrchním státním zastupitelstvím v Praze se v současné době v trestních věcech souvisejících s veřejnými zakázkami a dotacemi projevuje stoupající míra organizovanosti a promyšlenosti těchto skupin. Z toho pak plyne pro vyšetřující orgány velmi obtížné prokazování zákonných znaků organizované skupiny, kterými dle § 129 TrZ jsou zejména vnitřní struktura, rozdělení jednotlivých funkcí jednotlivých členů, dělba práce mezi nimi a v neposlední řadě i soustavné páčání úmyslné trestné činnosti.¹⁰⁹

5.6 Média

V dnešní moderní rychlé přetechnizované době mají média, která jsou sledována miliony lidí, neuvěřitelnou moc. A to jak v pozitivním, tak v negativním významu. Když pomineme zábavní funkci médií, tak výraznou měrou plní také funkci zpravodajskou, tedy informační. Proto velmi záleží na tom, jakým způsobem média informují o trestné činnosti, jeho pachatelích a následně o uděleném trestu. Zda je to pro příjemce informací dostatečně výchovné, aby se o trestnou činnost nepokoušeli sami, či v nich média vzbudí touhu se o protiprávní činy také pokoušet, protože vidina zisku je větší než strach před spravedlivým potrestáním.

¹⁰⁸ Policie ČR. *Výroční zpráva NCOZ 2021* [online]. [cit. 8.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyhodnoceni-cinnosti-vyrocní-zprava-ncoz-2021.aspx>

¹⁰⁹ SCHEINOST, Miroslav a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2020* [online]. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2021, s. 113. [cit. 8.12.2022]. ISBN 978-80-7338-196-7. Dostupné z: http://www.ok.cz/iksp/docs/470_Analyza_trendu_kriminality_v_Ceske_republice_v_roce_2020.pdf

6 Kontrola dotačních podvodů

Trestní právo není samo schopno zabránit protiprávním ekonomickým jevům. Jeho působnost je sice nenahraditelná, ale pouze podpůrná. Působí až ve formě represe, tedy ve chvíli, kdy jiné prostředky již na nápravu protiprávních vztahů nestačí nebo nejsou účinné.¹¹⁰

Je celospolečenským zájmem, aby poskytnuté prostředky z veřejných financí, ať již z rozpočtu České republiky nebo Evropské unie, byly využity na konkrétní účel za splnění všech předepsaných podmínek. Součástí právního státu je kontrola, která má za úkol sledovat, hodnotit a analyzovat. Jednou z jejích částí je i finanční kontrola. Tato má za úkol dohlížet na hospodaření s financemi.¹¹¹

Tato kontrola probíhá na několika úrovních a zabývá se jí množství institucí. Při tomto musí být zachována zásada subsidiarity trestní represe stanovená v § 12 trestního zákoníku.¹¹² Z této zákonné zásady vyplývá, že u pachatelů trestného činu dotačního podvodu lze jejich trestní odpovědnost a následné trestněprávní důsledky použít jen v těch případech, které jsou společensky škodlivé, a nepostačovalo by u nich použití odpovědnosti dle jiného právního předpisu. Níže jsou uvedeny důležité instituce, které se kontrolou, ochranou a šetřením případného zneužití dotací zabývají.

6.1 Kontrola na státní úrovni

Tato kontrola je vykonávána dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů. Hlavní cíle finanční kontroly jsou uvedeny v § 4 zákona č. 320/2001 Sb.:

¹¹⁰ VÁLKOVÁ, Helena, Josef KUČTA a Jana HULMÁKOVÁ a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 3. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-732-3, s. 371.

¹¹¹ BAKEŠ Milan. *Finanční právo*. 5., upr. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2009. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-801-6, s. 73.

¹¹² Zákon č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník*, v posledním znění

- „a) dodržování právních předpisů a opatření přijatých orgány veřejné správy v mezích těchto předpisů při hospodaření s veřejnými prostředky k zajištění stanovených úkolů těmito orgány,*
- b) zajištění ochrany veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům způsobeným zejména porušením právních předpisů, ne hospodárným, neúčelným a neefektivním nakládáním s veřejnými prostředky nebo trestnou činností,*
- c) včasné a spolehlivé informování vedoucích orgánů veřejné správy o nakládání s veřejnými prostředky, o prováděných operacích, o jejich průkazném účetním zpracování za účelem účinného usměrňování činnosti orgánů veřejné správy v souladu se stanovenými úkoly,*
- d) hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy.“¹¹³*

6.1.1 Ministerstvo financí

Je to ústřední orgán pro finanční kontrolu v České republice. Kontrolu provádí u organizačních složek státu, státních fondů, poskytovatelů veřejné finanční podpory, kdy výjimku tvoří územní samosprávné celky, dále u žadatelů o veřejnou finanční podporu a u příjemců této podpory a také u právnických a fyzických osob napojených na systém řízení nebo využívání prostředků Evropské unie podle přímo použitelných předpisů Evropského společenství.¹¹⁴ Ministerstvo financí výkon kontroly metodicky řídí, koordinuje postup kontroly a samozřejmě za tuto kontrolu také odpovídá.

6.1.2 Finanční úřad

Tento orgán kontroluje oprávněnost čerpání dotací a dále dohlíží nad dodržováním povinností určených právními předpisy a také povinností stanovených poskytovatelem dotace. Finanční úřad postupuje dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Finanční úřady provádí kontrolu svou vyhledávací činností či reagují na podnět toho, kdo dotaci poskytl. Z tohoto je

¹¹³ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, v posledním znění

¹¹⁴ tamtéž, § 7

patrné, že příjemce dotace má povinnost kontrolovat také přímý poskytovatel dotace, např. obce či další ministerstva.

6.1.3 Finanční analytický úřad

Finanční analytický úřad (dále pouze FAÚ) nahradil od 1. 1. 2017 Finančně analytický útvar Ministerstva financí, který byl zřízen již v roce 1996. Činnost tohoto úřadu se řídí zákonem č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a zákonem č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí. FAÚ je hlavním gestorem v problematice prevence a boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu v ČR. S tím souvisí jeho činnosti, jako je sběr a analýza údajů o podezřelých obchodech, komplexní návrhy na rozvoj a dotváření soustavy opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, vytváří návrhy zákonů, spolupracuje s mezinárodními organizacemi i orgány se stejným zaměřením v jiných státech. Řeší ve své působnosti správní řízení.¹¹⁵

FAÚ se zabývá také problematikou dotačních a jiných podvodů, kdy se ve spolupráci s jinými státními institucemi podílí na zajištění finančních prostředků v souvislosti s praním špinavých peněz, různých druhů podvodů a i jiné hospodářské trestné činnosti.¹¹⁶

6.1.4 Nejvyšší kontrolní úřad

Nejvyšší kontrolní úřad (dále pouze NKÚ) je nezávislý orgán, který kontroluje hospodaření demokratického státu a tímto naplňuje jednu z podmínek pro dobré fungování moderního demokratického státu.¹¹⁷ Existence tohoto orgánu je ustanovena v Ústavě České republiky, Hlava V.¹¹⁸ Tento úřad postupuje dle zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. Hlavním úkolem NKÚ je

¹¹⁵ Finanční analytický úřad. *O úřadu* [online]. [cit. 17.12.2022]. Dostupné z: <https://www.financnianalytickyurad.cz/o-uradu>

¹¹⁶ Ministerstvo vnitra. *Zpráva o situaci v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku na území české republiky v roce 2020* [online]. [cit. 17.12.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-kriminality-dokumenty.aspx>

¹¹⁷ NKÚ. *Postavení a působnost* [online]. [cit. 23.10.2022]. Dostupné z: <https://www.nku.cz/cz/o-nas/postaveni-a-pusobnost/>

¹¹⁸ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., *Ústava České republiky*, v posledním znění

kontrola hospodaření se státním majetkem a prostředky získanými ze zahraničí. Do jeho působnosti však nespadá kontrola prostředků územních samosprávných celků a také společností s majetkovou účastí samosprávy či státu. Kontroly NKÚ probíhají dle plánu kontrolní činnosti, který je vždy stanoven na následující rok. K tomuto účelu je NKÚ oprávněn opatřovat podklady, informace či vysvětlení. NKÚ vychází při plánování kontrol z podnětů prezidenta, viceprezidenta či člena NKÚ, vlastní činnosti. Podněty ke kontrolám mohou vycházet i od Poslanecké sněmovny, Senátu či jejich orgánů a vlády.¹¹⁹

6.1.5 Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Tento úřad je ústředním orgánem státní správy, který má pravomoci při ochraně hospodářské soutěže a dohledu nad zadáváním veřejných zakázek. Dále monitoruje a koordinuje veřejnou podporu, kontrolu zneužití tržní síly a také vykonává působnost dle zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku.¹²⁰

V souvislosti s dotacemi má Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále pouze ÚOHS) oprávnění přezkoumat zadávání veřejných zakázek, kde v rámci projektu byla tato dotace poskytnuta. Působnost ÚOHS je vymezena v zákoně č. 273/1996 Sb.¹²¹ Úřad je oprávněn zahájit řízení z úřední povinnosti nebo na základě podnětu fyzické či právnické osoby.¹²²

6.1.6 Policie České republiky

Kromě výše uvedených státních orgánů, které mají kontrolu oprávněného poskytnutí či využívání dotací jasně stanovenou ve svých předpisech, se mohou občané nebo organizace se svými podněty obracet také přímo na místně příslušné orgány Policie ČR, či na celorepublikovou složku Policie ČR. Tou je Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV (dále pouze NCOZ).

¹¹⁹ Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, v posledním znění, § 17

¹²⁰ Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Informace o činnosti úřadu* [online]. [cit. 30.11.2022]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/uvodni-stranka.html>

¹²¹ Zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, v posledním znění

¹²² Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Veřejné zakázky* [online]. [cit. 30.11.2022]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky.html>

Jasně vymezení toho, které konkrétní trestné činy bude vyšetřovat odbor obecné kriminality, či odbor hospodářské kriminality služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR (dále pouze SKPV), není v žádném policejním pokynu uvedeno. Toto rozdělení primárně vychází ze zařazení určitých druhů skutků v policejní takticko-statistické klasifikaci¹²³ (dále pouze TSK). Tato klasifikace je hlavním nástrojem Evidenčně statistického systému kriminality Policie ČR¹²⁴ a označuje jednotlivé druhy skutků, pro které používá jednotné pojmenování a totožné číselné kódy. Zpravidla se však neshoduje s paragrafovými názvy jednotlivých skutkových podstat trestných činů.¹²⁵ Hospodářské trestné činy mají kódy v rozmezí 800–899, a konkrétně trestný čin dotačního podvodu kód 882.

6.1.6.1 Odbor hospodářské kriminality

Tyto útvary, ať již oddělení hospodářské kriminality na územních odborech (dříve okresních ředitelstvích) či odbory hospodářské kriminality na jednotlivých krajských ředitelstvích, se zabývají vyšetřováním a objasňováním hospodářské trestné činnosti, pokud ji dle věcné působnosti nešetří NCOZ. Konkrétní rozdělení vychází z článků 4, 5 a 6 Pokynu policejního prezidenta č. 103/2013,¹²⁶ kde je vymezena věcná a funkční příslušnost jednotlivých složek Policie ČR. Tento pokyn nahradil předchozí Závazný pokyn policejního prezidenta č. 30/2009.¹²⁷

Toto rozdělení může být ještě dále konkretizováno řediteli územních odborů tzv. dílčí úpravou věcné příslušnosti. U územního odboru Hradec Králové (kde pracuji) je toto řešeno Pokynem vedoucího územního odboru k dílčí úpravě věcné příslušnosti policejních orgánů.¹²⁸ Zde je mimo jiné uvedeno, že úkolem SKPV

¹²³ Sdělení policejního prezidenta č. 1/2020, *Jednotný postup vykazování statistiky kriminality, příloha č. 1 - Vykazování TSK*, v posledním znění

¹²⁴ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 6/2010, *kterým se stanoví postup při provozování informačních systémů Zahájení úkonů trestního řízení, Evidenčně statistický systém kriminality, Průběh a výsledek trestního řízení a Dokonané sebevraždy (vykazování kriminální statistiky)*, v posledním znění

¹²⁵ Sdělení policejního prezidenta č. 1/2020, *Jednotný postup vykazování statistiky kriminality, příloha č. 2 – Jednotný postup vykazování statistiky kriminality*, v posledním znění

¹²⁶ Pokyn policejního prezidenta č. 103/2013, *o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení*, v posledním znění

¹²⁷ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 30/2009, *o plnění úkolů v trestním řízení*, ve znění k 29. 6. 2011

¹²⁸ Pokyn vedoucího územního odboru ze dne 2. 7. 2013 pod č. j.: KRP-10110/ČJ-2013-0502UO, *k dílčí úpravě věcné příslušnosti policejních orgánů*, v posledním znění

tohoto územního odboru je také vyšetřování trestného činu dotačního podvodu dle § 212 TrZ.

6.1.6.2 Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV

Jedná se o celostátní útvar, který vznikl sloučením tohoto útvaru s Útvarem pro odhalování korupce a finanční kriminality SKPV k datu 1. srpna 2016. Útvar se zabývá případy trestné činnosti s největší závažností. Rozhodující pro určení případu tomuto útvaru je způsobení vysoké škody, pokud se činu dopustí organizovaná skupina či speciální subjekt dle skutkové podstaty trestného činu nebo je čin namířen proti kritické či informační infrastruktuře.¹²⁹

6.2 Kontrola na úrovni EU

V souvislosti s čerpáním dotací z peněz Evropské Unie, se kterým trestný čin dotačního podvodu dle § 212 TrZ úzce souvisí,¹³⁰ přistupují navíc další kontrolní subjekty.

6.2.1 OLAF – Evropský úřad pro boj proti podvodům

Tento úřad byl zřízen Evropskou komisí, pod kterou je zařazen, v roce 1999. Jeho úkolem je: *„Posláním úřadu OLAF je vyšetřovat podvodnou činnost týkající se rozpočtu EU, případy korupce v orgánech a institucích EU a závažného pochybení ze strany jejich pracovníků. Pro Evropskou komisi OLAF vypracovává politiku týkající se potírání podvodů.“*¹³¹

¹²⁹ Policie ČR. *Výroční zpráva NCOZ 2021* [online]. [cit. 30.11.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyhodnoceni-cinnosti-vyrocní-zprava-ncoz-2021.aspx>

¹³⁰ Viz kapitola 3.3.1 – Vztah k trestnému činu poškození finančních zájmů Evropské unie, s. 28.

¹³¹ OLAF – Evropský úřad pro boj proti podvodům. *European anti-Fraud office* [online]. [cit. 30.11.2022]. Dostupné z: https://anti-fraud.ec.europa.eu/index_cs

6.2.2 AFCOS

Plní funkci tzv. Centrálního kontaktního bodu při spolupráci mezi členskými státy Evropské unie a úřadem OLAF. Každý členský stát musí tento kontaktní bod zřídit. V České republice je tento kontaktní bod zřízen pod Ministerstvem financí.¹³²

6.2.3 Národní orgán pro koordinaci

Tento orgán je součástí Ministerstva pro místní rozvoj. Zajišťuje čerpání z fondů Evropské unie, konkrétně z fondů politiky a soudržnosti. Nastavuje pravidla čerpání dotací, usměrňuje činnost řídicích orgánů a do jeho kompetence spadá i vyjednávání s Evropskou komisí. V jeho gesci je i kontrola a průběžné vyhodnocování čerpání a dále návrh opatření proti možným rizikům.¹³³

6.2.4 EPPO - Úřad evropského veřejného žalobce

Jedná se o nezávislý decentralizovaný úřad veřejné žaloby EU. Úkolem tohoto úřadu je vyšetřování a stíhání pachatelů trestných činů, které poškozují zájmy Evropské unie.¹³⁴ Tento úřad vznikl teprve nedávno, kdy zahájil svou činnost 1. 6. 2021.

¹³² Ministerstvo financí České republiky. *Činnost CKB AFCOS* [online]. [cit. 30.11.2022]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/ochrana-financnich-zajmu/financni-zajmy-eu/cinnost-ckb-afcos>

¹³³ DotaceEU.cz. *Národní orgán pro koordinaci* [online]. [cit. 30.11.2022]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/narodni-organ-pro-koordinaci>

¹³⁴ Evropská komise. *Úřad evropského veřejného žalobce – EPPO* [online]. [cit. 5.12.2022]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/law/cross-border-cases/judicial-cooperation/networks-and-bodies-supporting-judicial-cooperation/european-public-prosecutors-office-eppo_cs

7 Kazuistika případu dotačního podvodu

V empirické části diplomové práce bude monografickou metodou přiblížen konkrétní případ dotačního podvodu, analyzována charakteristika pachatele, vyhodnocena pochybení u tohoto případu a na závěr porovnány zjištěné skutečnosti se statistickými fakty popsány v teoretické části práce.

Jelikož pracuji na Územním odboru Policie ČR Hradec Králové, bude analyzován případ, který vyšetřovalo Oddělení hospodářské kriminality tohoto odboru. Přestože pracuji v rámci služby pořádkové policie, hospodářská kriminalita je pro mne velmi zajímavá, sleduji ji a o tomto případě jsem se dozvěděl i mimo mou profesi z médií. Jedná se o případ dotačního podvodu z roku 2015, ve kterém rozhodoval Okresní soud v Hradci Králové, pod sp. zn. 2 T 84/2018.¹³⁵

7.1 Aktéři

Oblastní spolek Českého červeného kříže Hradec Králové

Toto občanské sdružení je součástí společnosti Českého červeného kříže, které se zaměřuje na oblasti humanitární, sociální a zdravotní, kdy posílání a plnění úkolů v těchto oblastech je všeobecně prospěšnou činností.¹³⁶

Fyzická osoba J. H.

Osoba odpovědná za činnost Oblastního spolku Červeného kříže Hradec Králové (dále OS ČČK), tzn., že ze svého postavení v tomto spolku mohl za spolek jednat, podepisovat dokumenty a vystupovat jeho jménem.

Královéhradecký kraj

Poškozený v této kauze dotačního podvodu, jelikož se jedná o poskytovatele probíraných dotací.

¹³⁵ Rozsudek Okresního soudu Hradec Králové ze dne 23. 1. 2020, sp. zn. 2 T 84/2018.

¹³⁶ Český červený kříž. *Kdo jsme* [online]. [cit. 19.10.2022]. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/kdo-jsme>

Policie České republiky

Tento skutek byl vyšetřován Oddělením hospodářské kriminality Územního odboru Hradec Králové.

7.2 Analýza případu

Podstatou tohoto případu je neoprávněné čerpání dotací výše uvedeným spolkem, zastoupeným fyzickou osobou J. H., kdy tato osoba celkem ve třech případech podepsala za spolek žádost o poskytnutí dotace a následně, po jejím schválení ze strany poskytovatele, uzavřela „Smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu Královéhradeckého kraje“. Tímto jednáním byla poškozenému subjektu způsobena celková škoda ve výši 1 203 000 Kč. Všechny smlouvy byly uzavřeny dne 7. 4. 2015.

V prvním případě se jednalo o poskytnutí finančního příspěvku ve výši 663 000 Kč ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované příjemcem dotace. Konkrétně se jednalo o poskytnutí osobní asistence.

Ve druhém případě se jednalo o poskytnutí finančního příspěvku ve výši 432 000 Kč ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované příjemcem dotace. V tomto případě se jednalo o zajištění chráněného bydlení.

Ve třetím případě se jednalo o poskytnutí finančního příspěvku ve výši 108 000 Kč ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované příjemcem dotace. Zde šlo o dotaci na tzv. odlehčovací službu.

Ve všech případech došlo ze strany odpovědné osoby k porušení hned několika podmínek pro získání a použití dotace. Jednalo se o:

– úmyslné uvedení nepravdivých údajů o bezdlužnosti OS ČČK, kdy k datu 25. 3. 2015 vykazoval spolek závazky po lhůtě splatnosti ke státnímu rozpočtu, státnímu fondu České správy sociálního zabezpečení a Královéhradeckému kraji a obci ve výši 785 140 Kč,

- finance, které byly poskytnuty na základě smluv s Královéhradeckým krajem, nebyly vedeny odděleně od jiných finančních prostředků Českého červeného kříže, a proto nelze konstatovat, že poskytnuté finance byly použity na účel uvedený v žádosti o dotaci. Z účetnictví, které bylo předloženo, vyplynulo, že poskytnuté finance mohly být použity i na ostatní činnosti prováděné OS ČČK,
- účetnictví nebylo vedeno v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a bylo taktéž neprůkazné, kdy vzhledem k nedodání inventarizace majetku nemohlo být prověřeno, jestli účetní stavy odpovídají skutečnosti,
- na konci roku 2014 nebyl OS ČČK schopen hradit své závazky a s ohledem na své nesplacené závazky naplňoval podmínku úpadku z titulu platební neschopnosti i z titulu předlužení. Jeho závazky byly vyšší, než činila hodnota jeho majetku a ani s ohledem na jeho činnost nebyl předpoklad, že se ekonomická situace spolku zlepší.

Kromě výše uvedených skutečností o porušení podmínek pro získání dotace J. H. uvedl nepravdivý údaj o své osobě, a to, že nemá záznam o pravomocném odsouzení pro trestný čin v rejstříku trestů. J. H. byl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Pardubicích dne 18. 9. 2014, kdy tento rozsudek nabyl právní moci 12. 3. 2015.

Byl odsouzen za úmyslný trestný čin dle § 158 odst. 1 písm. a) TZ, kdy mu byl uložen trest odnětí svobody v délce 6 měsíců, podmíněně odložen na zkušební dobu 18 měsíců, tedy do 12. 9. 2016.

Výše uvedeným jednáním se J. H. dopustil zločinu dotačního podvodu dle § 212 odst. 1, odst. 5 písm. c) TrZ tím, že v žádosti o dotace uvedl nepravdivé údaje a způsobil takovým činem značnou škodu.

Krom výše uvedeného jednání se J. H. dopustil i dalšího trestného činu v souvislosti se zastupování spolku, jímž bylo neodvedení daně, pojistného na sociálním zabezpečení a podobné povinné platby dle § 241 odst. 1, 2 TrZ.

Rozsudkem byl vyhlášen souhrnný trest odnětí svobody v trvání 30 měsíců s podmíněným odkladem na dobu 3 let.

7.3 Charakteristika pachatele

V tomto případě se jedná o pachatele, který byl do své funkce navržen předsedou OS ČČK a schválen šestičlennou výkonnou radou. Nutno podotknout, že J. H. neměl maturitu a ani vzdělání ekonomického zaměření. Přičemž jednou z podmínek výkonu této funkce, je dle tehdy platné směrnice ČČK, alespoň středoškolské vzdělání s maturitou. Z pracovní smlouvy bylo prokázáno, že jeho pracovní pozice byla nazvána „pověřený řízením OS ČČK“, což bylo v tomto spolku považováno za pozici ředitele. Pachatel se hájil tím, že neměl pravomoc zastupovat spolek a sjednávat za něj smlouvy. Z tohoto důvodu podal i odvolání proti rozsudku a následně i dovolání k Nejvyššímu soudu. Toto dovolání bylo zamítnuto, kdy Nejvyšší soud v Brně ve svém usnesení¹³⁷ konstatuje, že z pracovních smluv jasně vyplývá, že odsouzený měl pravomoc jednat, vystupovat a podepisovat dokumenty za spolek. Odsouzený znal ekonomickou situaci spolku. Věděl, že má nesplacené závazky vůči jiným subjektům a musel si být i vědom svého odsouzení za úmyslný trestný čin. Byl i několikrát upozorňován na špatnou ekonomickou situaci spolku. Přesto podal žádosti o dotace.

7.4. Vyhodnocení pochybení

V tomto případě hned k několika pochybením. K prvnímu došlo již při jmenování odsouzeného do funkce, kdy tento jednoznačně nesplňoval podmínky pro jeho jmenování. Výkonná rada neměla tuto osobu do funkce vůbec přijímat. Jednak odsouzený neměl požadované vzdělání a taktéž byl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin dle § 158 odst. 1 písm. a) TZ, což je zneužívání pravomoci veřejného činitele, kdy dle konkrétního ustanovení jako veřejný činitel vykonával svou pravomoc způsobem odporujícím zákonu. Již z tohoto pohledu nebyla tato osoba vhodná pro ustanovení do funkce, kde rozhoduje o finančních tocích a možných dotacích pro organizaci.

Dalšího závažného pochybení se dopustil poskytovatel dotace, v tomto případě Krajský úřad Královéhradeckého kraje, špatně nastaveným kontrolním systémem

¹³⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2019, sp. zn. 6 Tdo 1268/2019. [online]. [cit. 19.10.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nscr/6-tdo-1268-2019>

při poskytování dotací. Tento si dostatečně neprověřil skutečnosti uvedené v žádosti o dotaci a tuto poskytl. Zneužití dotace a její neoprávněné čerpání bylo zjištěno až následnou kontrolou ze strany tohoto úřadu.

Tento případ potvrzuje teze uvedené v teoretické části práce, kdy dotačního podvodu se dopouští především lidé, kteří se dostanou na určitou pracovní pozici, ze které mohou ovlivňovat žádost o dotační prostředky. Další potvrzenou tezí je věk odsouzeného, kdy v době skutku mu bylo 56 let, kdy nejčastěji jsou pachateli dotačního podvodu lidé starší 40 let. Uložený podmíněný trest odnětí svobody je taktéž nejčastěji ukládaným trestem za dotační podvody.

Dále se u tohoto případu jednoznačně ukázal nedostatečný kontrolní mechanismus, ať již ze strany poskytovatele dotace, tak i ze strany samotné organizace. Výkonný orgán organizace schválil tuto osobu, aby mohla spolek zastupovat a dále nezabránila žádným kontrolním mechanismem podání dotace. V tomto případě se jednalo o žádosti o dotace nikoli kvůli zisku organizace či jedince, ale kvůli finančním problémům organizace a oddálení jejího úpadku. Odsouzeného můžeme označit jako pachatele z nutnosti.¹³⁸ Ani poskytovatel dotace však neučinil veškeré kroky, aby řádně zkontroloval veškeré dokumenty předložené v žádosti o dotaci. Tímto by se předešlo vyplacení dotací.

¹³⁸ Viz kapitola 4.1 – Charakteristika pachatele, s. 30.

8 Náměty na prevenci a doporučení

S ohledem na to, že dotační podvody spadají do sféry hospodářské kriminality a dochází k porušení nejen trestněprávních norem, musí se na předcházení toho jevu podílet jak OČTŘ, tak další státní instituce. Trestní represe má subsidiární postavení, měla by přijít na řadu jen u případů pro společnost škodlivých, kdy již nestačí u konkrétního případu potrestání dle jiného právního předpisu, např. udělením sankce ve správním řízení.

Z výše uvedeného vyplývá především nutnost dobrého nastavení legislativy a kontroly. Preventivní význam právních nástrojů je v případě hospodářské kriminality mnohem větší a potřebnější ve srovnání s majetkovou kriminalitou.¹³⁹

Je nutné pružně reagovat na změny v páchání hospodářské kriminality a na nové způsoby jejího provedení tak, aby OČTŘ i další státní orgány, které jsou v této problematice zainteresovány, byly schopny reagovat na tento vývoj.

Dalším významným prvkem je i nastavení spolupráce mezi finančními úřady, živnostenskými úřady, institucemi na ochranu hospodářské soutěže či bankami a OČTŘ. Bylo by vhodné nastavit jasná pravidla pro tuto spolupráci např. při podávání trestních oznámení, znaleckých posudků či kontrolních zpráv.¹⁴⁰

Velice důležité je nastavení kontrolních mechanismů jednotlivých státních kontrolních subjektů.¹⁴¹ Významným bodem prevence v těchto subjektech je i obsazování míst pracovníky s výbornými morálními vlastnostmi a také jejich dobré platové ohodnocení, aby tyto osoby neměly důvod podílet se například na přijímání úplatků v souvislosti s pozitivním vyhodnocením žádosti o dotaci.

Neméně důležitým bodem prevence je i proškolení těchto pracovníků se změnami v legislativě v oblasti poskytování dotací. A dále dobré a konkrétní

¹³⁹ GŘIVNA Tomáš, Miroslav SCHEINOST a Ivana ZOUBKOVÁ a kol. *Kriminologie*. 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-554-5, s. 344.

¹⁴⁰ VÁLKOVÁ, Helena, Josef KUČTA a Jana HULMÁKOVÁ a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 3. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-732-3, s. 386.

¹⁴¹ O těchto pojednáno více v kapitole 6.

nastavení jednotlivých položek žádosti o dotační tituly tak, aby bylo možné tyto žádosti vždy dokonale posoudit a předejít tak případným nesrovnalostem.

Výše uvedené se týká i jednotlivých složek Policie ČR, zabývající se problematikou dotačních podvodů. Je potřebné, aby se policisté neustále doškolovali s novými předpisy v této oblasti. Tento úkol má ve svých prioritách stanoven i Služba kriminální policie a vyšetřování.¹⁴²

V této souvislosti je potřeba zmínit významnou úlohu státu. Ten by měl zajistit tok finančních prostředků do výše uvedených státních orgánů, aby bylo možno zabezpečit personální oblast s důrazem na vzdělávání při odhalování a dokazování hospodářské kriminality.

V problematice prevence mají svou nezastupitelnou úlohu i soudy. Účelem trestu je především ochrana společnosti před pachateli trestných činů, zabránění v pokračování páchání trestné činnosti a také odrazení ostatních od trestné činnosti.¹⁴³ Jak bylo zmíněno v jedné z předchozích kapitol, doba od zahájení stíhání do pravomocného odsouzení se neustále zvyšuje, kdy toto je v oblasti prevence velmi kontraproduktivní. Aby byl trest výchovný, měl následovat co nejrychleji po spáchání skutku. Přesto, že jde o velmi složitou problematiku a dokazování dotačního podvodu je komplikované, je nutno se tímto problémem také zabývat.

Dále je potřeba taktéž ukládat adekvátní tresty, aby byli potencionální pachatelé od této trestné činnosti odrazení. Měl by to být pro odsouzeného spravedlivý trest, kdy by se z něj poučil a již trestnou činnost nepáchal. Pro ostatní by to měl být za prvé důkaz o tom, že spravedlnost je nastavena správně a funguje a za druhé by je tento spravedlivý trest měl před případným podobným jednáním odradit.

¹⁴² Policie ČR. *Výroční zpráva SKPV 2021* [online]. [cit. 11.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zprava-skp-2021.aspx>.

¹⁴³ JELÍNEK, Jiří. *Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, [2009]. Glosátor. ISBN 978-80-7502-395-7, s. 76.

Velmi důležitá je i mediální prevence těchto trestných činů, především jejich zveřejňováním ve veřejných sdělovacích prostředcích tak, aby byli další potenciální pachatelé této trestné činnosti odrazeni od jejího uskutečnění.

Závěr

Trestný čin dotačního podvodu je v dnešní době aktuálním tématem. Jedná se o čin, který ve své podstatě zasahuje velmi negativně do celospolečenského života. Způsobuje velké ekonomické škody ve veřejných financích a pachatelé jsou mnohdy ti, kteří by se měli o chod naší společnosti starat s ohledem na své postavení ve společnosti.

V úvodu práce byl vymezen pojem dotačního podvodu v kontextu trestněprávním, kdy je zařazen v páté hlavě zvláštní části TrZ mezi majetkové trestné činy. Následně bylo vysvětleno zařazení dotačního podvodu pod hospodářské trestné činy z pohledu kriminologického. Poté byly přiblíženy jednotlivé druhy finanční podpory a popsán právní vývoj dotačního podvodu až do současné doby.

Převážná část práce se zabývala analýzou statistických údajů. Přes relativně nízký počet registrovaných skutků dotačního podvodu, jsou způsobené škody velmi závažné. Potvrdilo se, že tuto trestnou činnost páchají osoby starší a zkušené, nejvíce pak osoby starší 40 let, což je typické pro většinu hospodářských trestných činů. Tohoto činu se dopouští minimum osob s trestní minulostí, což je velký protiklad k majetkové trestné činnosti. Nejvíce je ukládán trest odnětí svobody podmíněně odložený, kdy jedním z důvodů je právě minimální recidiva pachatelů tohoto činu. V posledním období se zvýšil počet ukládání peněžitého trestu, což považuji za vhodné řešení. Od počátku účinnosti zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, se také začal zvyšovat počet odsouzených právnických osob. Z mého pohledu by měl být více využíván trest uveřejnění rozsudku, neboť by mohl mít značný význam při prevenci této trestné činnosti.

Aktuálním problémem je nejednotnost statistických výstupů porovnání kriminality, kdy orgány tvořící statistiky nepostupují jednotně. Toto je příznačné především pro Policii České republiky, kdy její statistické výstupy nejsou rozděleny v souladu s jednotlivými paragrafy zvláštní hlavy trestního zákoníku, ale pro rozdělení skutků používá tzv. takticko-statistickou klasifikaci, která jednotlivé skutky zařazuje dle jiných parametrů. Z tohoto důvodu nelze vždy objektivně porovnávat jednotlivé

druhy trestné činnosti, protože často dochází k přesunům různých druhů útoků mezi např. hospodářskou a majetkovou kriminalitou.

Z výše uvedeného poté vyplývá, že statistické výstupy prezentované veřejnosti, nejsou zcela objektivní. Většina laické veřejnosti nemá o problematice vytváření statistik kriminality žádné povědomí a vychází při svém hodnocení z nejzákladnějšího možného rozdělení. V tomto případě tedy trestního zákoníku a v něm dle rozlišení na jednotlivé kategorie trestných činů podle jeho hlav, např. na majetkové a hospodářské trestné činy. Ze strany Policie České republiky by při prezentaci statistik kriminality za určité období (zpravidla 1 rok) mělo být více komentováno a vysvětlováno jejich vytváření a jejich změny proti předchozím rokům tak, aby nemohl vzniknout mylný dojem, že v některém druhu kriminality dochází např. k výraznému poklesu či nárůstu počtu trestných činů, který však může být způsoben pouze rozdílným statistickým vykazováním.

Práce poukázala také na problematiku korupce a s ní často spojené organizované kriminality, která v poslední době prorůstá do legální sféry. Ve většině případů se jedná o české organizované skupiny, které znají prostředí a často jsou do nich zapojeny i úřední osoby.

Monografickou metodou byl popsán a následně analyzován konkrétní případ dotačního podvodu. Na případu byla potvrzena fakta z teoretické části práce ohledně věku a důvodu páchaní trestné činnosti v oblasti dotací. V této konkrétní kauze se jednalo o záchranu organizace před jejím úpadkem. V případě došlo k několika kontrolním pochybením, ať již při ustanovení odpovědné osoby do funkce, tak při kontrole žádosti o dotaci.

Do budoucna nelze uvažovat o tom, že by trestná činnost v souvislosti s dotacemi klesala. Pro pachatele je tato oblast stále velice lákavá. I když se domnívám, že legislativa k těmto skutkům je v současné době nastavena dobře, je zapotřebí stále sledovat vývoj této trestné činnosti a reagovat na možné změny ve způsobu jejího páchaní. V tomto případě to znamená vhodnou regulaci pravidel pro poskytování a kontrolu dotací, aby nebylo možné jakýmkoli způsobem toto čerpání zneužít.

Významným nástrojem pro předcházení této trestné činnosti je prevence. Je nutné stále zefektivňovat kontrolu na všech jejích úrovních. S tím souvisí i vzdělávání osob zabývajících se těmito kontrolami a jejich vhodný výběr tak, aby splňovaly vysoké profesionální i morální požadavky. Rovněž je důležité vytvoření vhodné metodiky k těmto kontrolám a vzdělávání. Toto by měla být jedna z priorit trestní politiky státu. Uvedené vzdělávání se samozřejmě týká i OČTŘ, které se zabývají vyšetřováním této trestné činnosti, konkrétně tedy Policie České republiky, státních zastupitelství a soudů. V neposlední řadě je možné k prevenci využívat média, která mají v současné době značný vliv na společnost. Díky veřejné medializace by se daly prezentovat úspěšně ukončené případy a spravedlivě potrestané osoby, což by mělo velký význam k odrazení od páchání této trestné činnosti.

Věřím, že se mi podařilo naplnit vytyčené cíle práce, kdy jsem podal ucelený přehled o vývoji trestného činu dotačního podvodu až do současné doby. Také byla přiblížena fenomenologie registrovaných trestných činů a zjištěných pachatelů. Byly popsány možné kriminogenní aspekty a doporučena preventivní a kontrolní opatření do budoucna.

Seznam použitých zkratk

AFCOS	Anti-Fraud Coordinating Structure (Koordinační struktura pro boj proti podvodům)
ČČK	Český červený kříž
ČR	Česká republika
EK	Evropská komise
EU	Evropská unie
FAÚ	Finančně analytický útvar
NCOZ	Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
OČTŘ	Orgány činné v trestním řízení
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OLAF	European Anti-Fraud Office (Evropský úřad pro boj proti podvodům)
OS	Okresní soud
OS ČČK	Oblastní spolek Českého červeného kříže
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování
PČR	Policie České republiky
TČ	Trestný čin
TOPO	Zákon č. 418/2018 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim
TrZ	Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
TSK	Takticko-statistická klasifikace
TZ	Zákon č. 140/1961, trestní zákon
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Seznam literatury

Monografie

1. BAKEŠ Milan. *Finanční právo*. 5., upr. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2009. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-801-6.
2. BALOUN, Vladimír. *Organizovaný zločin a jeho možné projevy ve finančním sektoru ekonomiky*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1999. ISBN 80-86008-69-X.
3. BALOUN, Vladimír. *Finanční kriminalita v České republice: dílčí studie úkolu "Výzkum ekonomické kriminality"*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2004. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 80-7338-029-3.
4. ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Podvody, zpronevěry, machinace: (možnosti prevence, odhalování a ochrany před podvodným jednáním)*. Praha: Armex, 2005. ISBN 80-86795-12-8.
5. FRYŠTÁK, Marek. *Hospodářská kriminalita z pohledu teorie a praxe*. Ostrava: Key Publishing, 2007. ISBN 978-80-87071-18-2.
6. GRIVNA, Tomáš, Miroslav SCHEINOST a Ivana ZOUBKOVÁ a kol. *Kriminologie*. 5., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN 978-80-7598-554-5.
7. CHMELÍK, Jan. *Pozornost, úplatek a korupce*. Praha: Linde, 2003. ISBN 80-7201-434-X.
8. CHMELÍK, Jan a Eduard BRUNA. *Hospodářská a ekonomická trestná činnost*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2015. Eupress. ISBN 978-80-7408-109-5.
9. JELÍNEK, Jiří. *Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, [2009]. Glosátor. ISBN 978-80-7502-395-7.
10. JELÍNEK, Jiří. *Kriminologie*. Praha: Leges, 2021. Teoretik. ISBN 978-80-7502-499-2.
11. KADERÁBKOVÁ, Drahuse. *Hospodářská trestná činnost a její projevy: dílčí závěrečná studie úkolu „Výzkum organizovaného zločinu v České*

- republice II“*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1999. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 80-86008-67-3.
12. KRÁLÍČEK, Vladimír a Jan MOLÍN. *Vnější a vnitřní kontrola z pohledu managementu*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-557-3.
 13. KULA, David. *Appraisal of comprehensive investment projects financed from the EU funds in the Czech Republic*. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1867-1.
 14. *Národní dotační zdroje: příležitosti a možnosti pro města a obce*. Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2016. ISBN 978-80-906042-7-8.
 15. SCHEINOST, Miroslav a Vladimír BALOUN. *Výzkum ekonomické kriminality*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2004. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 80-7338-031-5.
 16. SCHEINOST, Miroslav a kol. *Analýza trendů kriminality v České republice v roce 2020* [online]. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2021. [cit. 8.12.2022]. ISBN 978-80-7338-196-7. Dostupné z: http://www.ok.cz/iksp/docs/470_Analyza_trendu_kriminality_v_Ceske_republice_v_roce_2020.pdf
 17. STEENBLIK, R. P. *Subsidy Measurement and Classification: Developing a Common Framework*. In: OECD. *Environmentally Harmful Subsidies: Policy Issues and Challenges* [online]. Paris: OECD Publications, 2003. [cit. 8.12.2022]. ISBN-92-64-10447-X. Dostupné z: <https://www.cbd.int/financial/fiscalenviron/g-subsidyharmful-oecd.pdf>
 18. STRNADOVÁ, Zuzana. *Co by měl vědět příjemce dotace*. Praha: Grada Publishing 2019. Finance a investování. ISBN 978-80-247-3076-9.
 19. ŠÁMAL, Pavel et al. *Trestní odpovědnost právnických osob*. 1. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2012. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-116-1.
 20. ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5.
 21. ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní právo hmotné*. 8. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7.

22. VÁLKOVÁ, Helena, Josef KUČHTA a Jana HULMÁKOVÁ a kol. *Základy kriminologie a trestní politiky*. 3. vydání. V Praze: C. H. Beck, 2019. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-732-3.
23. ZOUBKOVÁ, Ivana. *Aktuální problémy kriminologie: pro studenty magisterského studijního programu*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2018. ISBN 978-80-7251-491-5.

Časopisecké články

1. KLIMEŠ, David. Česko: země Čapím hnízdům zaslíbená. *Ekonom: Týdeník Hospodářských novin*. Praha: Economia, a.s., 2018, roč. 62, č. 2, s. 36–37. ISSN 1210-0714.
2. KLIMEŠ, David. Eurofondy roztáčí růst, ale i korupci. *Ekonom: Týdeník Hospodářských novin*. Praha: Economia, a.s., 2018, roč. 62, č. 10, s. 18–19. ISSN 1210-0714.
3. KLIMEŠ, David. Jak Češi v eurofondech roztočili korupci. Teď je šance to napravit. *Ekonom: Týdeník Hospodářských novin*. Praha: Economia, a.s., 2019, roč. 63, č. 24, s. 26–28. ISSN 1210-0714.
4. ŠTĚTKA Jan. Dotační kauzy a jejich hlavní tváře. *Ekonom: Týdeník Hospodářských novin*. Praha: Economia, a.s., 2017, roč. 61, č. 18, s. 20–21. ISSN 1210-0714.
5. ŠTICKÝ, Jiří. Vítejte ve škole dotačních kouzel. *Reportér magazín: reportáže. Odhalení. Lidé. Byznys*. Praha: Reportér magazín 2016, roč. 4, č. 20, s. 28–36. ISSN 2336-4092.

Konferenční příspěvky

1. FRYŠTÁK, Marek a Eva BRUCKNEROVÁ (eds.). *Nové jevy v ekonomické kriminalitě*. Sborník. Brno: MaU, 2020. ISBN 978-80-210-9680-6.
2. VOJÁČEK Ladislav a Jaromír TAUCHEN (eds.). *Majetkové a hospodářské trestné činy včera a dnes*. Sborník. [online]. Brno: PF MaU, 2016. ISBN 978-80-210-8332-5. Dostupné z: https://www.law.muni.cz/sborniky/majetkove_hospodarske_ciny/sbornik.pdf

Zákonná úprava a interní akty řízení

1. Důvodová zpráva k zákonu č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, č. 40/2009 Dz
2. Důvodová zpráva k zákonu č. 253/1997 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 140/1961, ve znění pozdějších předpisů, č. 253/1997 Dz
3. Důvodová zpráva k zákonu č. 333/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, č. 333/2020 Dz
4. Pokyn policejního prezidenta č. 103/2013, *o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení*, v posledním znění
5. Pokyn vedoucího územního odboru ze dne 2. 7. 2013 pod č. j.: KRPH-10110/ČJ-2013-0502UO, *k dílčí úpravě věcné příslušnosti policejních orgánů*, v posledním znění
6. Sdělení policejního prezidenta č. 1/2020, *Jednotný postup vykazování statistiky kriminality, příloha č. 1 - Vykazování TSK*, v posledním znění
7. Sdělení policejního prezidenta č. 1/2020, *Jednotný postup vykazování statistiky kriminality, příloha č. 2 – Jednotný postup při vykazování statistiky kriminality*, v posledním znění
8. Zákon č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník*, v posledním znění
9. Zákon č. 69/2006 Sb., *o provádění mezinárodních sankcí*, v posledním znění
10. Zákon č. 140/1961 Sb., *trestní zákon*, ve znění k 1. 1. 1998
11. Zákon č. 141/1961 Sb., *o trestním řízení soudním (trestní řád)*, v posledním znění
12. Zákon č. 166/1993 Sb., *o Nejvyšším kontrolním úřadu*, v posledním znění
13. Zákon č. 200/1990 Sb., *o přestupcích*, ve znění k 30. 6. 2017
14. Zákon č. 218/2000 Sb., *o rozpočtových pravidlech*, v posledním znění
15. Zákon č. 253/1997 Sb., *kterým se mění a doplňuje zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon*, ve znění k 1. 1. 1998
16. Zákon č. 253/2008 Sb., *o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu*, v posledním znění
17. Zákon č. 251/2016 Sb., *o některých přestupcích*, v posledním znění

18. Zákon č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, v posledním znění
19. Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, v posledním znění
20. Zákon č. 333/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, ve znění k 1. 10. 2020
21. Zákon č. 370/2017 Sb., o platebním styku, v posledním znění
22. Zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, v posledním znění
23. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 6/2010, kterým se stanoví postup při provozování informačních systémů Zahájení úkonů trestního řízení, Evidenčně statistický systém kriminality, Průběh a výsledek trestního řízení a Dokonané sebevraždy (vykazování kriminální statistiky), v posledním znění
24. Závazný pokyn policejního prezidenta č. 30/2009, o plnění úkolů v trestním řízení, ve znění k 29. 6. 2011
25. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v posledním znění

Soudní judikatura

1. Nález Ústavního soudu ze dne 17. 4. 2009, sp. zn. III. ÚS 1748/08 [online]. [cit. 18.10.2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/uscr/iii-us-1748-08-1>
2. Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. července 1985 sp. zn. 11 To 51/85 [online]. [cit. 18.10.2022]. Dostupné z: <https://sbirka.nsoud.cz/sbirka/11553/8>
3. Rozsudek Okresního soudu Hradec Králové ze dne 23. 1. 2020, sp. zn. 2 T 84/2018.
4. Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2018, sp. zn. Tpjn 300/2017 [online]. [cit. 19.10.2022]. Dostupné z: <https://sbirka.nsoud.cz/sbirka/7741/>

5. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15. 8. 2008, sp. zn. 8 Tdo 1268/2008 [online]. [cit. 19.10.2022]. Dostupné z: <https://sbirka.nsoud.cz/sbirka/6087/>
6. Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26. 8. 2009, sp. zn. 3 Tdo 888/2009 [online]. [cit. 19.10.2022]. Dostupné z: <http://kraken.slv.cz/3Tdo888/2009>

Webové stránky a elektronické zdroje

1. Český červený kříž. *Kdo jsme* [online]. [cit. 19.10.2022]. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/kdo-jsme>
2. DotaceEU.cz. *Národní orgán pro koordinaci* [online]. [cit. 30.11.2022]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/narodni-organ-pro-koordinaci>
3. Evropská komise. *Úřad evropského veřejného žalobce – EPPO* [online]. [cit. 15.12.2022]. Dostupné z: https://commission.europa.eu/law/cross-border-cases/judicial-cooperation/networks-and-bodies-supporting-judicial-cooperation/european-public-prosecutors-office-eppo_cs
4. Finanční analytický úřad. *O úřadu* [online]. [cit. 17.12.2022]. Dostupné z: <https://www.financnianalytickyurad.cz/o-uradu>
5. Justice. *Boj proti korupci. Protikorupční dokumenty vlády* [online]. [cit. 29.12.2022]. Dostupné z: <https://korupce.cz/protikorupcni-dokumenty-vlady/>
6. Justice. *Přehledy statistických listů* [online]. [cit. 2.12.2022]. Dostupné z: <https://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html>
7. Ministerstvo financí České republiky. *Činnost CKB AFCOS* [online]. [cit. 30.11.2022]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/ochrana-financnich-zajmu/financni-zajmy-eu/cinnost-ckb-afcos>
8. Ministerstvo pro místní rozvoj. *Národní dotace* [online]. [cit. 30.11.2022]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace>
9. Ministerstvo vnitra. *Zpráva o situaci v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku na území české republiky v roce 2020* [online]. [cit. 17.12.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-kriminality-dokumenty.aspx>

10. Ministerstvo vnitra. *Zpráva o situaci v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku na území české republiky v roce 2021* [online]. [cit. 8.12.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-kriminality-dokumenty.aspx>
11. Nejvyšší kontrolní úřad. *Postavení a působnost* [online]. [cit. 23.10.2022]. Dostupné z: <https://www.nku.cz/cz/o-nas/postaveni-a-pusobnost/>
12. OLAF – Evropský úřad pro boj proti podvodům. *European anti-Fraud office* [online]. [cit. 2022-11-30]. Dostupné z: https://anti-fraud.ec.europa.eu/index_cs
13. Policie ČR. *Statistické přehledy* [online]. [cit. 5.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/policie-cr-web-informacni-servis-statistiky-statisticke-prehledy.aspx>
14. Policie ČR. *Statistické přehledy* [online]. [cit. 8.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>
15. Policie ČR. *Útvary Policie ČR. Odbor hospodářské kriminality* [online]. [cit. 25.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/uskp-v-ohk-odbor-hospodarske-kriminality.aspx>
16. Policie ČR. *Výroční zpráva NCOZ 2019* [online]. [cit. 8.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zprava-ncoz-2019.aspx>
17. Policie ČR. *Výroční zpráva NCOZ 2021* [online]. [cit. 8.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyhodnoceni-cinnosti-vyrocní-zprava-ncoz-2021.aspx>
18. Policie ČR. *Výroční zpráva SKPV 2021* [online]. [cit. 11.12.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zprava-skpv-2021.aspx>
19. Transparency International Česká republika. *Výroční zpráva 2021* [online]. [cit. 11.12.2022]. Dostupné z: <https://www.transparency.cz/publikace-a-analyzy/vyrocní-zprava-2021/>
20. Policie ČR. *Vývoj registrované kriminality v roce 2022* [online]. [cit. 3.3.2023]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2022.aspx>
21. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Informace o činnosti úřadu* [online]. [cit. 30.11.2022]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/uvodni-stranka.html>
22. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. *Veřejné zakázky* [online]. [cit. 30.11.2022]. Dostupné z: <https://www.uohs.cz/cs/verejne-zakazky.html>

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Objasněnost hospodářských trestných činů mezi lety 2000–2022 .	14
Tabulka 2 – Statistický vývoj trestného činu dotačního podvodu dle § 212 TrZ .	32
Tabulka 3 – Statistický vývoj trestného činu podvodu dle § 209 TrZ.....	34
Tabulka 4 – Osoby stíhané pro TČ dotačního podvodu v letech 2010–2020....	36
Tabulka 5 – Osoby odsouzené pro TČ dotačního podvodu v letech 2010–2020	36
Tabulka 6 – Tresty uložené fyzickým osobám za TČ dotačního podvodu v letech 2010–2020	40
Tabulka 7 – Tresty uložené právnickým osobám za TČ dotačního podvodu v letech 2016–2020.....	41
Tabulka 8 – Průměrná délka řízení u TČ dotačního podvodu dle § 212 TrZ	43

Seznam grafů

Graf 1 – Škody způsobené hospodářskými trestnými činy v letech 2010–2021.	15
Graf 2 – Objasněnost trestného činu dotačního podvodu v letech 2010–2022 ..	33
Graf 3 – Škoda způsobená dotačními podvody v letech 2010–2022	35
Graf 4 – Věk osob odsouzených za TČ dotačního podvodu v letech 2010–2020	38
Graf 5 – Podíl věkových skupin osob odsouzených za TČ dotačního podvodu v letech 2010–2020.....	38

Seznam příloh

Příloha 1 – Rozsudek OS Hradec Králové č.j. 2T 24/2018-1007.....	78
--	----

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Okresní soud v Hradci Králové rozhodl v hlavním líčení konaném dne 23. ledna 2020 v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Heleny Hulákové a členů senátu Ing. Vlastimila Copko a Šárky Průchové

takto:

Obžalovaný [celé jméno obžalovaného], [datum narození] v [obec], trvale bytem [adresa], adresa pro doručování [adresa obžalovaného],

je vinen, že

jako osoba odpovědná za činnost [anonymizována dvě slova] [ulice] [obec] (dále jen [anonymizována dvě slova]), [IČO], se sídlem [adresa] podepsal „Žádost poskytovatele sociálních služeb o účelovou dotaci z rozpočtu kraje v dotačním programu [anonymizováno] pro rok [rok] č. [spisová značka] [číslo]“ ze dne [datum], čím v žádosti stvrdil svým podpisem jako osoba pověřená vedením nepravdivý údaj o bezdlužnosti [anonymizována dvě slova] [ulice] v [obec], když následně byla tato žádost podána datovou schránkou [titul]. [jméno] [příjmení] na Krajský [anonymizováno] Královéhradeckého kraje a na základě tohoto

dokumentu byly následně uzavřeny tři, Smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu Královéhradeckého kraje“ mezi poskytovatelem - [územní celek], se sídlem [adresa poškozené], zastoupený [titul]. [jméno] [jméno] a příjemcem - [anonymizována dvě slova] [ulice] [obec], [IČO], se sídlem [adresa], zastoupený [celé jméno obžalovaného], s poskytnutím finančních prostředků v celkové výši 1 203 000 Kč, a to:

I.dne [datum] byla uzavřena, Smlouva o poskytnutí dotace z rozpočtu Královehradeckého kraje č. [anonymizována dvě slova]“, za účelem dle čl. 4 finanční podpory ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované příjemcem - osobní asistence, dále dle čl. 4 za podmínek dotačního programu na podporu sociálních služeb definovaných v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, dle čl. 5 byly poskytnuty finanční prostředky v celkové výši 663 000 Kč, na základě [anonymizováno] dle čl. 15 příjemce prohlašuje, že se nenachází v úpadku či likvidaci a pokud se tak stane, sdělí tuto informaci bez zbytečného odkladu poskytovateli, dále že nemá v rejstříku trestů záznam o pravomocném odsouzení pro trestný čin, je-li příjemce právnickou osobou, týká se prohlášení podle tohoto ustanovení všech osob, [anonymizováno] jsou jejím statutárním orgánem nebo osobami oprávněnými jménem příjemce jednat z jiného titulu (plná moc, prokura apod.), dle čl. 15 příjemce prohlašuje, že nemá závazky po lhůtě splatnosti ve vztahu ke státnímu rozpočtu, ke státnímu fondu, zdravotním pojišťovnám, [obec] správě sociálního zabezpečení nebo rozpočtu územního samosprávného celku, tj. Královéhradeckému kraji a obci,

II.dne [datum] byla uzavřena, Smlouva o poskytnutí dotace z rozpočtu Královehradeckého kraje č. [anonymizována dvě slova]“, za účelem dle čl. 4 finanční podpory ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované příjemcem - chráněné bydlení, dále dle čl. 4 za podmínek dotačního programu na podporu sociálních služeb definovaných v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, dle čl. 5 byly poskytnuty finanční prostředky v celkové výši 432 000 Kč, na základě [anonymizováno] dle čl. 15 příjemce prohlašuje, že se nenachází v úpadku či likvidaci a pokud se tak stane, sdělí tuto informaci bez zbytečného odkladu poskytovateli, dále že nemá v rejstříku trestů záznam o pravomocném odsouzení

pro trestný čin, je-li příjemce právnickou osobou, týká se prohlášení podle tohoto ustanovení všech osob, [anonymizováno] jsou jejím statutárním orgánem nebo osobami oprávněnými jménem příjemce jednat z jiného titulu (plná moc, prokura apod.), dle čl. 15 příjemce prohlašuje, že nemá závazky po lhůtě splatnosti ve vztahu ke státnímu rozpočtu, ke státnímu fondu, zdravotním pojišťovnám, [obec] správě sociálního zabezpečení nebo rozpočtu územního samosprávného celku, tj. Královéhradeckému kraji a obci,

III.dne [datum] byla uzavřena,, Smlouva o poskytnutí dotace z rozpočtu Královéhradeckého kraje č. [anonymizována dvě slova]“, za účelem dle čl. 4 finanční podpory ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované příjemcem - odlehčovací služba, dále dle čl. 4 za podmínek dotačního programu na podporu sociálních služeb definovaných v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, dle čl. 5 byly poskytnuty finanční prostředky v celkové výši 108 000 Kč, na základě [anonymizováno] dle čl. 15 příjemce prohlašuje, že se nenachází v úpadku či likvidaci a pokud se tak stane, sdělí tuto informaci bez zbytečného odkladu poskytovateli, dále že nemá v rejstříku trestů záznam o pravomocném odsouzení pro trestný čin, je-li příjemce právnickou osobou, týká se prohlášení podle tohoto ustanovení všech osob, [anonymizováno] jsou jejím statutárním orgánem nebo osobami oprávněnými jménem příjemce jednat z jiného titulu (plná moc, prokura apod.), dle čl. 15 příjemce prohlašuje, že nemá závazky po lhůtě splatnosti ve vztahu ke státnímu rozpočtu, ke státnímu fondu, zdravotním pojišťovnám, [obec] správě sociálního zabezpečení nebo rozpočtu územního samosprávného celku, tj. Královéhradeckému kraji a obci, přičemž ve smlouvách o dotaci úmyslně uvedl nepravdivé údaje o bezdlužnosti [anonymizována dvě slova], ačkoliv:

- [anonymizováno] [obec] vykazoval k datu [datum] závazky po lhůtě splatnosti ve vztahu ke státnímu rozpočtu, ke státnímu fondu, zdravotním pojišťovnám, [obec] správě sociálního zabezpečení a rozpočtu územního samosprávného celku, tj. Královéhradeckému kraji a obci v celkové výši 785 140,78 Kč,

- finanční prostředky poskytnuté na základě smluv s Královéhradeckým krajem, nebyly vedeny odděleně od ostatních finančních prostředků [anonymizováno], nelze tedy konstatovat, že poskytnuté finanční prostředky byly použity v souladu s uvedenými smlouvami a z předloženého účetnictví vyplývá, že finanční

prostředky mohly být použity i na jiné činnosti, [anonymizována dvě slova] provozoval,

- účetnictví nebylo vedeno v souladu se zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, především u účtů 314, 324 a 389 a dále účetnictví bylo neprůkazné vzhledem k nedoložení inventarizací majetků, ze kterých by bylo možné ověřit, zda účetní stavy odpovídají skutečnosti,

- ke konci roku [rok] [anonymizována dvě slova] [obec] nebyl schopen hradit své závazky a vzhledem ke svým nesplaceným závazkům naplňoval nejen podmínky úpadku z titulu platební neschopnosti, kdy měl více věřitelů a závazky starší 30 dnů po lhůtě splatnosti, ale i v daném období splňoval i podmínky úpadku z titulu předlužení, kdy jeho závazky byly vyšší, nežli jeho majetek a jeho činnost nedávala předpoklad, ke zlepšení ekonomické situace, a dále [celé jméno obžalovaného] ve výše uvedených smlouvách o dotaci, úmyslně uvedl nepravdivý údaj o tom, že nemá v rejstříku trestů ČR záznam o pravomocném odsouzení pro trestný čin, přestože rozsudkem Okresního soudu v Pardubicích ze dne 18. 09. 2014, sp. zn. 1 T 71/2013, jenž nabyt právní moci dne [datum], byl odsouzen pro trestný čin podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zákona mj. k trestu odnětí svobody ve výměře 6 měsíců, podmíněně odloženému na zkušební dobu 18 měsíců do [datum],

tedy

v žádosti o poskytnutí dotace uvedl nepravdivé údaje a způsobil takovým činem značnou škodu,

čímž spáchal

zločin dotační podvod podle § 212 odst. 1, odst. 5 písm. c) tr. zákoníku

a odsuzuje se

za tento zločin a dále za přečin neodvedení daně, pojistného na sociálním zabezpečení a podobné povinné platby podle § 241 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku, kterým byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 17. 1. 2019 sp. zn. 2 T 84/2018 podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku za užití § 212 odst. 5 tr. zákoníku k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 30 (třiceti) měsíců.

Podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 82 odst. 1 tr. zákoníku se výkon trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání 3 (tří) let.

Současně se zrušuje výrok o trestu z rozsudku Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 17. 1. 2019 sp. zn. 2 T 84/2018 jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Odůvodnění:

1. Státní zastupitelství v [obec] podalo na obžalovaného [celé jméno obžalovaného] dne [datum] obžalobu pro zločin dle § 212/1,5c) tr. zákoníku a přečin dle § 241/1,2 tr. zákoníku. Ve věci proběhlo hlavní líčení, kdy na základě provedených důkazů byl dne 17. 1. 2019 pod sp. zn. 2 T 84/2018 vyhlášen rozsudek, kterým byl obžalovaný uznán vinným přečinem neodvedení daně, pojistného na sociálním zabezpečení a podobné povinné platby podle § 241 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku a byl mu uložen trest odnětí svobody v trvání 2 let s podmíněným odkladem na zkušební dobu 2 let. Současně pak byl dle § 226 písm. c) tr.ř. zproštěn obžaloby, pokud mu bylo kladeno za vinu spáchání zločinu dotačního podvodu dle § 212/1,5c) tr. zákoníku. K odvolání obžalovaného a státního zástupce odvolací Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 19. 6. 2019, sp. zn. 12 To 56/2019 zamítl odvolání obžalovaného a zrušil rozsudek ve výroku o zproštění a v tomto rozsahu věc vrátil soudu prvního stupně s vysloveným právním názorem k dalšímu řízení. Rozsudek Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 17. 1. 2019, sp. zn. 2 T 84/2018, pokud byl obžalovaný uznán vinným přečinem dle § 241/1,2 tr. zákoníku a byl mu uložen trest odnětí svobody v trvání 2 let s podmíněným odkladem na zkušební dobu 2 let a dále s odkazem poškozené OSSZ Hradec Králové na občansko-právní řízení, nabyl právní moci dne [datum].

2. Odsouzený [celé jméno obžalovaného] podal dne [datum] dovolání proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 6. 2019, sp. zn. 12 To 56/2019. Usnesením Nejvyššího soudu v Brně ze dne 30. 10. 2019, sp. zn. 6 Tdo 1268/2019 bylo rozhodnuto o odmítnutí dovolání. Z odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu bylo zjištěno, že nejvyšší soud shledal důvodným názor soudů nižšího stupně, pokud soudy vyslovily, že obžalovaný [celé jméno obžalovaného]

byl odpovědným zástupcem [anonymizována dvě slova] [ulice] [obec], tedy osobou mající pravomoc za spolek jednat, podepisovat a vystupovat, což také dle závěrů provedeného dokazování činil, na podkladě tohoto názoru ho uznal vinným přečinem dle § 241/1,2 tr. zákoníku Nejvyšší soud dále uzavřel, že na této skutečnosti nic nemění, že v písemném pověření vydaném dne [datum] je výslovně uvedeno, že je oprávněn jednat jménem [anonymizováno] spolku a v případě podepisování je stanovena kontrasignace předsedou [anonymizováno] [jméno] [příjmení].

3. V rozsahu zrušujícího rozhodnutí odvolacího Krajského soudu v Hradci Králové soud dále pokračoval v dokazování ve věci zločinu dotačního podvodu dle § 212/1,5 písm. c) tr. zákoníku a na podkladě provedených důkazů s přihlédnutím k závaznému právnímu názoru soudu vyššího stupně a s ohledem na prokázanou skutečnost ohledně postavení obžalovaného v [anonymizována tři slova] [obec], považuje soud za prokázaný následující skutkový stav.

4. Obžalovaný [celé jméno obžalovaného] vinu na podílu na této trestné činnosti popřel. Vypověděl, že se ucházel o místo v [anonymizována dvě slova] v [obec], proto oslovil předsedu [příjmení] a následně byl přijat jako zaměstnanec a předseda ho představil radě. [příjmení] považoval za svého nadřízeného. V rámci své náplně práce řídil čtyři oddělení a dělal jejich koordinaci, zajišťoval komunikaci s dalšími subjekty, technické záležitosti. Dále měl na starost bazén v [obec] se čtyřmi zaměstnanci, zajišťoval provoz, odběry vody, doplnění zboží, finance. Další náplní jeho práce bylo zajištění ubytování a stravy osmi mentálně postižených lidí. Žádné zkušenosti s tím neměl. Výkonná rada si ho občas zavolala včetně pana [příjmení] a jim dokládal svou činnost. [ulice] s panem [příjmení] probíhala tak, že mu vždy řekl, v čem má pokračovat. Dle něho neměl pravomoc rozhodovat o finančních otázkách, to řešil vždy s [příjmení], neměl přístup do datové schránky, to měl pouze [příjmení]. Neměl žádné ekonomické vzdělání, ale věděl, že spolek dluží soukromým subjektům, o tom věděli všichni a řešil to předseda. Potvrdil, že věděl o žádosti o dotace, neboť vzhledem k tomu, že předseda byl pryč, připravoval věci pro dotace obžalovaný. Ale nebyl přítomen vyplňovací dotace, na sociálním odboru to řešili s [příjmení]. Spolupodepisování bral obžalovaný tak, že se pod to podepíše, ale žádost určitě nepodával. Pokud jde o podpisy následných smluv, vypověděl, že z kraje žádali o podpis na smlouvy

ohledně dotací. Obžalovaný volal [příjmení], ten mu řekl, aby smlouvy podepsal, že se později na kraji staví a podepíše je. Obsah smlouvy obžalovaný nečetl, neví, jaká ustanovení tam byla. Ohledně prohlášení o bezdlužnosti vypověděl, že se snažil být opatrný, proto se ptal [příjmení], jak na tom spolek je, protože slyšel, že spolek má dluhy. Proto si nechal od [příjmení] na návrh své manželky podepsat dokument o bezdlužnosti spolku. Ohledně svého pracovního zařazení obžalovaný vypověděl, že pracovní smlouvu uzavřel [datum] na dobu určitou do konce roku 2014. V pracovní smlouvě nebyla vymezena profese, ale bylo zde uvedeno, že je pověřený řízením. V zimním období byla smlouva dodatkem prodloužena o jeden rok do dubna 2015. V roce 2016 byla činnost spolku prezidentem zakázána a od té doby se [příjmení] přestal o spolek zajímat. Obžalovaný do konce roku 2016 bral mzdu, ovšem měl vykázány nedoplatek mzdy. Nikdo ze zaměstnanců tam nezůstal, [příjmení] obžalovaný neviděl tři měsíce. K vedení účetní evidence vypověděl, že obžalovaný účetní doklady předával fakturantce, příkazy k účetním převodům dával [příjmení], on sám o finančních otázkách nerozhodoval. Pokud šlo o větší částky, tak vždy dokument předložil panu [příjmení], který to měl schválit, až večer do [příjmení] přijde. K osobním poměrům v té době vypověděl, že měl záznam v rejstříku trestů, dokončené vzdělání střední odborné bez maturity. Pracoval jako voják z povolání 23 let, byla mu přiznána výsluha. Byl evidován na [anonymizováno] práce.

5. Svědek [jméno] [příjmení] vypověděl, že v [anonymizována dvě slova] v [obec] byl od roku 2005, nejprve jako místopředseda, pak jako předseda [anonymizováno] výkonné rady, což je orgán, který řídí činnost [anonymizováno] spolku. Nejvyšší orgán je valné shromáždění, [anonymizováno] se schází jednou ročně a volí se na čtyři roky. [anonymizováno] výkonná rada má svého předsedu, místopředsedu a další členy, scházela se šestkrát ročně. V období valných shromáždění řídí rada činnost, to znamená, že určuje hlavní směry, čím se bude spolek zabývat a jaké bude vyvíjet činnosti, zřizuje [anonymizována dvě slova] [anonymizováno], který je výkonným orgánem. [příjmení] měl organizační řád a dle praxe zaměstnanec po seznámení se s organizačním řádem podepsal dokument, že byl seznámen. K osobě obžalovaného [příjmení] vypověděl, že nastoupil do spolku asi v roce 2014, měl uzavřenou klasickou pracovní smlouvu. Svědek obžalovaného osobně před nástupem do zaměstnání blíže neznal, k jeho

vzdělání neměl bližší informace, věděl, že byl voják z povolání. Věděl, že obžalovaný měl nějakou trestní minulost. Opakovaně uvedl, že si bližší údaje nepamatuje, nebyl schopen říci, zda a v jakém rozsahu byl obžalovaný seznámen s vedením [anonymizováno], jaké mu byly předány dokumenty. Vypověděl, že si nebyl vědom toho, že spolek má k datu [datum] závazky a pohledávky v souvislosti s žádostí o dotace, měl pouze obecné informace, že nějaký dluh existuje a v jakém stavu se nachází hospodaření spolku v té době. Nepamatoval si, že by výkonná rada dostala informaci, že spolek dluží na sociálním, nebo zdravotním. [anonymizováno] spolek využíval emailovou a papírovou poštu, měl zřízenou datovou schránku, kterou vybíral svědek. Zda měl do datové schránky přístup někdo další, si svědek nepamatoval. Pokud byla žádost o dotaci poslána dne [datum] na Královéhradecký kraj elektronicky datovou schránkou, poslal jí svědek, ale nepamatuje si, zda si dokument před odesláním z pozice předsedy přečetl. K vyplňování žádostí o dotace obecně uvedl, že existoval obecný postup, ale kdo vyplňoval žádost ze dne [datum], si svědek nepamatoval. Nepamatoval si, zda podepsal nějaký dokument k bezdlužnosti spolku. Po nahlédnutí do dokumentu v soudním spise svědek potvrdil, že jde o jeho podpis, ale již si nepamatoval, v jaké souvislosti ho podepsal, ani na důvody, proč ho podepsal. O tom, jaké dotace se budou žádat, rozhodovala výkonná rada

6. Svědkyně [jméno] [příjmení] k postavení obžalovaného ve [příjmení] mimo jiné vypověděla, že pro [anonymizováno] spolek pracovala na základě smlouvy o poskytnutí služeb od ledna 2012 do srpna 2015. Zpracovávala účetnictví a mzdovou agendu. Popis její práce byl zpracování účetnictví dle vyhlášky 504 neziskové organizace. K osobě obžalovaného vypověděla, že jí bylo [příjmení] řečeno, že je to pan ředitel, místo pana [příjmení]. Osobně se s obžalovaným nebavila o tom, co podepisuje a k jakému účelu jeho podpis slouží. Nevěděla, že je jen pověřenou osobou, tento pojem neznala, žádnou informaci o tom, že by měl dokumenty podepisovat také [příjmení], svědkyně neměla. Osobně s ředitelem nejednala, ale jen emailem, takto komunikovala i obžalovaným. Dohoda byla, že svědkyně to takto pošle, tam to někdo zkontroluje a pak se vydá příkaz do banky a to už šlo mimo ni. Vzhledem k tomu, že vedení spolku s ní nespolupracovalo, jak mělo, ukončila v srpnu spolupráci, protože přestala fungovat komunikace a taky jí dlužili plat za tři měsíce. Kontaktovala i nadřízeného pana [příjmení], když

si již nevěděla rady. [příjmení] reagoval tak, že se určitě domluví a že se to vyřeší, ale nic se nevyřešilo. Při odchodu účetnictví nikomu nepředávala, nevybíravým způsobem byla oslovena za spolek panem [příjmení]. Obžalovaný jí řekl, že účetnictví bude přebírat nějaká firma. Uvedla, že věděla o tom, že za roky 2014 – 2016 byly sraženy povinné zálohy, ale nebyly odvedeny a zaplacený společností. Několikrát na to upozornila písemně a byl to taky důvod, proč ukončila spolupráci.

7. Svědkyně [jméno] [příjmení] uvedla, že ve spolku pracovala jako asistentka ředitele od března 2006 do [datum], kdy odešla. Obžalovaný byl pověřen zastupujícím ředitelem a [jméno] [příjmení] byl předseda [anonymizována dvě slova]. Podpisové právo měli oba dva jako statutární zástupci. Pan [anonymizováno] měl povinnost vše projednat ve výkonné radě, protože byl správní orgán. Správní rada zasedala 6x do roka. Vždy se udělal ze zasedání zápis. Jedno vyhotovení bylo pro spolek a jedno se zasílalo [obec]. Za vše zodpovídal [příjmení] a pan ředitel. Když nemohl jeden, podepsal druhý. Pan [celé jméno obžalovaného] neměl žádnou zkušenost, a to co se tam dělo, se tam nedělo posledního půl roku, co tam byl obžalovaný, ale už dávno předtím a o tom [příjmení] věděl. K podpisové praxi uvedla, že měla za to, že dokumenty může podepsat buď obžalovaný, nebo [příjmení] a nebylo nutné, aby to podepisovali oba. [příjmení] do spolku nechodil každý den, obžalovaný ano. [příjmení] s [anonymizováno] projednávali chod spolku večer. Věděla o tom, že [celé jméno obžalovaného] nebyl nikdy jmenován, ale byl pověřen zastupujícím ředitelem, neví, jestli měl tu pravomoc a mohl to podepisovat. Ptala se na to pana [příjmení] a reakce byla taková, aby se o to nestarala. K dotacím vypověděla, že ví, že o ně bylo žádáno, praxe byla taková, že vedoucí oddělení za zdravotnické a sociální a pobyty museli dát podklady a vyplnily se pak papíry, co se poslaly na kraj a tam se žádalo o dotace. Součástí dotací byla tzv. bezdlužnost, takže museli podepsat, že nedluží nic pojišťovně. Pokud to pan [příjmení] podepsal, určitě věděl na sto procent, že tomu tak není, to bylo v roce 2015. Nikdo jiný ani neviděl do účetnictví, jen [příjmení], účetní a ředitel. Za působení předchozích ředitelů byla praxe taková, že dotace podepisoval [příjmení] a předtím myslím [anonymizováno]. Co se týče té bezdlužnosti, tak v roce 2014 to určitě podepisoval [příjmení]. Zda se obžalovaný angažoval ve vyplňování žádosti o dotace, svědkyně neví, do datové

schránky měl přístup pan [příjmení] a odesílal z datové schránky on. Uvedla, že obžalovaný vykonával funkci ředitele jako takovou, choval se tak, jako by byl ředitel, snažil se o to. Ředitel musel samozřejmě vědět, jaká je situace spolku k datu, kdy byla podána žádost o dotaci, znal situaci, on i [příjmení] mohli do těch dokumentů, nikdo jiný. K praxi ohledně dotací dále uvedla, že většinou žádosti o dotaci nosila osobně na podatelnu, jinak se vše dávalo k podpisu na stůl řediteli. Jak to bylo konkrétně s žádosti o poslední dotaci, svědkyně neví.

8. Svědek [příjmení] [jméno] [příjmení] vypověděl, že je statutárním zástupcem hotelu [právnícká osoba] a spolupracoval s [anonymizováno] spolkem [ulice] [obec] od roku 2011, spolupracovali i s obžalovaným. [anonymizováno] spolek pořádal zájezdy pro své klienty, dohodli se emailem termíny. Zálohy se zpočátku nevybíraly, protože spolupráce probíhala dobře. V pozdějším období už neplatili včas a zdůvodňovali to tím, že vykrývají právě to období, než dostanou dotaci. V posledních dvou letech 2013 2015 problémy navyšovalo, spolek byl v platební neschopnosti ve výši 2 milióny korun. Protože se dluh navyšoval, společnost požadovala zálohy zaplatit dopředu, jinak že spolupráce bude ukončena. Bylo jim i vyhrožováno právníkem spolku [anonymizováno]. Konečný dluh činil 1 177 000 Kč, a s touto pohledávkou se společnost přihlásila do insolvenčního řízení. Svědek věděl, že obžalovaný byl ředitelem [anonymizováno], řešil potřebné záležitosti, pan [příjmení] předsedou spolku.

9. Svědkyně [jméno] [příjmení] vypověděla, že v roce 2014 se žádosti o dotační prostředky podávaly prostřednictvím krajského [anonymizováno] a od roku 2015 to přešlo na krajské úřady celorepublikově. Komunikace s Krajským úřadem probíhala přes datové schránky. Svědkyně byla u finanční kontroly, kterou [anonymizováno] provedl v [anonymizováno] spolku a z toho, co bylo předloženo, bylo zřejmé, že účetnictví není vedeno v souladu se smlouvami, se zásadami dotačního titulu toho roku a neměli co předložit. Následně byla provedena hlubší kontrola, vyžádali si již potvrzení vůči ostatním institucím a z toho vyplynulo, že vůči nim jsou neuhrazené závazky. Bylo zjištěno, že neexistuje účetnictví, [anonymizováno] by potvrdzovalo čerpání dotačních prostředků a že nejsou uhrazeny závazky. V průběhu kontroly za spolek jednal obžalovaný, který vystupoval jako ředitel spolku. Před ukončením kontroly seznámili spolek se závěry a vyhotovili o kontrole protokol. K dotaci svědkyně uvedla, že formulář

o dotaci je v elektronické formě a žádost spolku byla podepsána elektronicky. Byla v době podání dotace na mateřské dovolené.

10. Svědkyně [jméno] [příjmení], provdaná [příjmení] vypověděla, že do [anonymizována dvě slova] nastoupila v prosinci 2010 a odešla jsem v dubnu 2015. Pracovala na sociálním oddělení jako vedoucí sociálního oddělení a měla na starost sociální službu, osobní asistenci, chráněné bydlení a odlehčovací službu. Ředitelem spolku byl [anonymizováno], poté [příjmení], který byl nejdříve pověřen řízením a v krátké době jmenován ředitelem. Pak nastoupil obžalovaný, který byl pověřen řízením, ale nechal si říkat ředitelem. Z pohledu svědkyně řídil spolek obžalovaný a [příjmení] byl předsedou výkonné rady, docházel tam jen večer. Byla nastolena nějaká forma spolupráce, která fungovala jak za [anonymizováno], tak za [příjmení], ale když nastoupil obžalovaný, vše fungovat přestalo. S obžalovaným svědkyně nemohla nic konzultovat. [příjmení] ohledně žádosti o dotace byla taková, že každé oddělení podávalo žádosti o dotace samostatně, žádost vyplnilo, což bylo i náplní práce zaměstnanců. Proto svědkyně žádost o dotaci zpracovala po formální stránce, dodala potřebné údaje a čísla. Nebyla kompetentní dodávat do žádosti finance, tato data dodalo vedení. Vzhledem k tomu, že neměli přístup k potřebným účetním dokladům, apelovali na [příjmení] nebo [anonymizováno], aby jim dali podklady. Svědkyně uvedla, že s kolegou žádost připravili v papírové podobě, vyplnili konkrétní čísla, která jim dával pan [příjmení], nebo [celé jméno obžalovaného] Poslední dotace se řešila až do dvou do rána, formulář vyplnili, vytiskli a předložili předsedovi k odsouhlasení. [příjmení] byla, že se žádost dala na stůl řediteli, ale kdo žádost podepsal a kdo ji odeslal, to svědkyně neví. Za vedení spolku považovali [anonymizováno] a [příjmení]. Při vyplnění údajů vše souhlasilo, žádné pochybnosti o obsahu žádosti o dotace nebyly. Kdo podal na kraj tu žádost o dotaci, svědkyně nevěděla. Při dotaci v roce 2014 svědkyně jak [anonymizováno] i [příjmení] připomínala, [anonymizováno] všechny podklady jí mají připravit, abych to mohla odnést na kraj a ptala se jich, jestli je vše v pořádku v rámci dotace. Vědělo se z atmosféry, že rekondiční pobyty mají finanční problém, a tak svědkyně apelovala na pana [příjmení], že rekondiční pobyty nepatří do červeného kříže. Řekl jí, že obžalovaný je do problematiky zasvěcen, aby se nestala. O tom, zda jsou dluhy ve vztahu k pojišťovnám, svědkyně nevěděla. Předpokládala, že [příjmení] ví, co je podmínkou přijetí

dotace. Žádost o dotace za [anonymizováno] spolek podepisoval ředitel, a pokud tam nebyl a termíny hořely, tak [příjmení]. Uvedla, že obžalovaný věděl, že v roce 2014 má spolek dluhy. Svědkyni bylo naznačeno, že se nemám starat o věci, do kterých jí nic není, a má se starat o sociální služby. Kopie žádostí se zakládala do šanonu sociální služby a v kanceláři ředitele byl také šanon, kam se žádosti zakládaly.

11. Svědkyně [jméno] [příjmení] [příjmení] vypověděla, že byla členkou dozorčí rady, další činnost vykonávala pouze jako externista, a to do roku 2016. Dozorčí rada, která byla poradním orgánem, řešila finanční problémy již z dřívějšíka, dostávali zprávy o tom, jakým způsobem se pracuje. Zasedání se účastnila výkonná rada, dozorčí rada a ředitel, informaci o tom, že obžalovaný je ředitelem dostala od předsedy výkonné rady. Byl jim představen jako člověk, který má plán, postupy a možnosti, se kterými by mohl pomoci dostat spolek z nesnází. Dozorčí rada signalizovala obžalovanému, že spolek má dluhy a je ve špatné finanční situaci a přijala opatření v tom smyslu, že zadala úkol výkonné radě a tato pak oblastnímu spolku, aby se našlo nějaké řešení k nápravě.

12. Ze zpráv Okresní správy sociálního zabezpečení, Finančního [anonymizováno] v [obec] a Vojenské zdravotní pojišťovny České republiky, Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra České republiky, České průmyslové zdravotní pojišťovny, Oborové zdravotní pojišťovny zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví a dále znaleckým posudkem Ing. [jméno] [příjmení], znalce z oboru ekonomika, odvětví účetní evidence, specializace účetnictví, doplňkem posudku a dále listinnými důkazy, a to daňovými přiznáními k dani z příjmů právnické osoby za rok 2010, 2011 a 2012, dále výkazy zisku a ztrát, rozpočtem za rok 2012, inventarizačním zápisem z [datum], obratovými předvahami, výsledovkami a rozvahou bylo k ekonomické situaci spolku za rok 2014 prokázáno, že ke konci roku 2014 [anonymizována dvě slova] nebyl schopen hradit své závazky a vzhledem ke svým nesplaceným závazkům naplňoval nejenom podmínky úpadku z titulu platební neschopnosti, kdy měl více věřitelů a závazky starší 30 dnů po lhůtě splatnosti, ale v dané období splňoval i podmínky úpadku z titulu předlužení, kdy jeho závazky byly vyšší, než jeho majetek a jeho činnost nedávala podklad ke zlepšení ekonomické situace. Dále bylo prokázáno, že účetnictví nebylo vedeno v souladu se zákonem o účetnictví především účtů [číslo] účetnictví

bylo neprůkazné vzhledem k nedoložení inventarizační inventarizací majetku, ze kterých by bylo možné ověřit, zda účetní stavy odpovídají skutečnosti. V období od ledna 2014 do prosince 2016 nebyly uhrazeny odvody z mezd zaměstnanců za sociální zabezpečení v celkové částce 300 208 Kč. Podle předložených podkladů bylo zjištěno, že z mezd zaměstnanců byly uhrazeny povinné odvody pouze vůči Všeobecné zdravotní pojišťovně. Nebyly uhrazeny odvody vůči Vojenské zdravotní pojišťovně ve výši 34 630 Kč, nebyly uhrazeny povinné odvody vůči Zdravotní pojišťovně Ministerstva vnitra ve výši 45 647 Kč, nebyly uhrazeny povinné odvody vůči [obec] průmyslové zdravotní pojišťovně ve výši 6 031 Kč. Dále nebyly uhrazeny povinné odvody vůči Oborové zdravotní pojišťovně ve výši 5 764 Kč. Bylo tak prokázáno, že z mezd zaměstnanců nebyly uhrazeny odvody vůči zdravotním pojišťovnám v celkové výši 92 072 Kč a dále bylo prokázáno, že z mezd zaměstnanců nebyly uhrazeny povinné odvody k dani z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a ze srážkové daně v celkové výši 133 206 Kč. Celkem tedy za uvedené období nebyly neuhrazeny povinné odvody z mezd zaměstnanců v celkové výši 525 486 Kč. Z doložených materiálů znalec ale zjistil, že podnikatelský subjekt měl v průběhu let 2014 - 2016 k dispozici finanční prostředky, ze kterých by bylo možné provést úhradu povinných odvodů z mezd zaměstnancům.

13. Provedenými listinnými důkazy bylo stanovami [anonymizováno] [ulice] [anonymizována dvě slova]) a dodatku [číslo] až 7 byla prokázáno, že mimo jiné stanovy upravují podmínky pro [anonymizováno] spolek v části B stanov. V § 33 stanov se uvádí, že orgány [anonymizováno] spolku jsou valné shromáždění, [anonymizováno] výkonná rada, předseda [anonymizováno] výkonné rady a dozorčí rada. V § 37 se upravuje, že [anonymizováno] výkonná rada je výkonný orgán volený valným shromážděním na čtyřleté volební období a je tvořený předsedou, místopředsedou a dalšími členy v minimálním počtu čtyř členů. Členem [anonymizováno] výkonné rady je ředitel [anonymizována čtyři slova]. Pravomoci [anonymizováno] výkonné rady jsou upraveny v § 38. OVR zřizuje [anonymizována dvě slova] spolku [anonymizováno] a schvaluje na návrh předsedy [anonymizováno] výkonné rady [anonymizováno] jmenování a odvolání ředitele [anonymizována dvě slova] spolku [anonymizováno] a schvaluje jeho plat. V § 39 stanov je uvedeno, že [anonymizováno] výkonná rada rozhoduje

usnesením, prostou většinou přítomných členů, mimo rozhodování o jmenování nebo odvolání ředitele [anonymizována dvě slova] spolku [anonymizováno], kdy rozhoduje nadpoloviční většinou všech členů [anonymizováno] výkonné rady. Hlasování o jmenování nebo odvolání není ředitel [anonymizována dvě slova] spolku [anonymizováno] není ředitel přítomen. V § 64 stanov upravuje, že jménem subjektu [anonymizováno] podepisuje a vystupuje navenek řádně zvolený předseda místní samosprávy [anonymizována dvě slova] výkonná rada, prezident [anonymizováno] a další jimi pověření či zplnomocnění zástupci. Organizačním řádem nebo statutem příslušného [anonymizována dvě slova] nebo usnesením [anonymizováno] výkonné rady či výkonné rady [anonymizováno] může být zastupování a podepisování za volené orgány a subjekty ustanoven, pověřen nebo zplnomocněn odpovědný zástupce, například ředitel příslušného [anonymizováno], v rozsahu a způsobu tam uvedeným. Z § 75 stanov bylo dále prokázáno, že právní subjekty uvedené v §§ 62, 63 hospodaří se svým vlastním majetkem samostatně na vlastní odpovědnost a zajišťují jeho efektivní využití. K tomu vedou průkaznou evidenci předepsáno příslušnými právními předpisy nebo interními normami a předepsané účetnictví. V § 62 je upraveno, že právní subjekty, [anonymizováno] mohou vlastním jménem a rozsahu působnosti podle stanov [anonymizováno] nabývat práv, zavazovat se zřizovat obchodní společnosti, nadace, fondy a jiná organizace v rozsahu splatnými právními předpisy, je Společnost [anonymizováno], která je právnickou osobou a [anonymizováno] spolky, [anonymizováno] jsou organizačními jednotkami společnosti. V § 64 je upraveno, že jménem subjektu [anonymizováno] jednají, podepisují a vystupují navenek řádně zvolení předsedové místní správy [anonymizována dvě slova] výkonné rady, prezident [anonymizováno] a další jimi pověření či zplnomocnění zástupci organizačním řádem nebo statutem příslušného [anonymizována dvě slova] nebo usnesením [anonymizováno] výkonné rady či výkonné rady [anonymizováno] může být zastupování a podepisování za volené orgány a subjekty ustanoven, pověřen nebo zplnomocněn odpovědný zástupce, například ředitel příslušného [anonymizováno] v rozsahu a působnosti stav uvedený.

14. Ze zápisu zjednání [anonymizováno] výkonné rady [anonymizováno] spolku [anonymizováno] [obec] ze dne [datum] bylo prokázáno, že tohoto jednání bylo

přítomno 6 členů výkonné rady, 3 byli nepřítomni. V průběhu zasedání dosavadní ředitel spolku oznámil svou rezignaci ke konci března 2014. Předseda [anonymizováno] výkonné rady poté navrhl, aby vedením [anonymizováno] byl pověřen [celé jméno obžalovaného]. [anonymizováno] výkonná rada návrh schválila s tím, že veškeré dokumenty je povinen předložit ke spolupodepsání předsedovi [příjmení]. Usnesením [číslo] 2014 schválilo ze šesti přítomných 4, jeden byl proti, jeden se zdržel hlasování. Ze směrnice [číslo] 2009 [anonymizováno] bylo prokázáno, že čl. 2 bod 5 upravuje podmínky funkce ředitele, kdy z tohoto ustanovení vyplývá, že funkci ředitele může vykonávat pouze osoba splňující krom podmínek stanovených obecně závaznými předpisy alespoň následující podmínky: 1) má dokončené střední vzdělání s maturitní zkouškou, v případě ředitele [anonymizována dvě slova] je vyžadováno vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu a 2) jedná se o osobu netrestanou. Za bezúhonného se pro účely této směrnice považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin k nepodmíněnému trestu odnětí vody na dobu nejméně jednoho roku ani pravomocně odsouzen za jakýkoliv trestný čin, je-li, jestliže jeho skutková podstata souvisí s činností, která je součástí náplně práce ředitele [anonymizováno] a osoba, na kterou se hledí, jako by nebyla souzena. Součástí spisového materiálu jsou usnesení [anonymizováno] výkonné rady [anonymizováno] spolku [anonymizováno] [obec] za roky 2011 až 2016. Z obsahu jednotlivých usnesení vyplývá, že v letech 2014 2016 obžalovaný [celé jméno obžalovaného] zde vystupuje jako osoba pověřená řízením [anonymizováno], podával výkonné radě zprávy o činnosti spolku.

15. Z dopisu, který adresoval předseda [anonymizováno] spolku [příjmení] [jméno] [příjmení] [jméno] v [obec] dne [datum] bylo prokázáno, že [anonymizováno] spolek požádal o změnu v registraci oblastních spolků, a to v tom rozsahu, aby údaj ohledně [jméno] [příjmení], ředitele [anonymizována dvě slova] spolku byl nahrazen jménem [celé jméno obžalovaného], [datum narození], bytem [adresa], pověřený řízením [anonymizována dvě slova] spolku.

16. Z pracovní smlouvy uzavřené mezi [anonymizováno] spolkem [anonymizováno] [obec], zastoupeným [jméno] [příjmení] a obžalovaným [celé jméno obžalovaného] bylo prokázáno, že obžalovaný jako zaměstnanec nastupuje do funkce - pověřený řízením [anonymizována dvě slova] spolku

[anonymizováno] [obec]. Pracovní pozice je vedoucí pozici ve smyslu zákoníku práce, zaměstnanec má právo na pracovní pozici se vzdát a zaměstnavatel má právo jej z pracovní pozice odvolat. Ve své činnosti se řídí zaměstnanec vnitropodnikovými předpisy zaměstnavatele vydanými jeho statutárními orgány a pokyny nadřízených osob. Dále pracovní smlouvou byla sjednána mzda, čas a místo plnění, hmotná odpovědnost zaměstnance a závazek mlčenlivost a konkurenční doložka. Dále smlouva obsahuje ujednání, že před uzavřením pracovní smlouvy byl zaměstnanec seznámen s právy a povinnostmi, [anonymizováno] pro něj vyplývají z pracovní smlouvy a s pracovními podmínkami, za nichž má práci konat. Pracovní smlouva byla uzavřena dne [datum].

17. Ve spise je dále založeno čestné prohlášení vyhotovené na hlavičkovém papíře [anonymizováno] spolku [anonymizováno] [obec] datované [datum] a podepsané Bc. [jméno] [příjmení], předsedou [anonymizováno] spolku [anonymizováno] [obec]. Bylo jím prokázáno, že podepsaný zde prohlašuje, že [anonymizováno] spolek [anonymizováno] [obec], [ulice a číslo], [PSČ] [obec] jako příjemce finanční podpory nemá k dnešnímu dni v evidenci daní vypořádané daňové nedoplatky, nemá nedoplatek na pojistném na veřejném zdravotním pojištění, že nemá nedoplatek na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a že nemá nedoplatky vůči jiným orgánem státní správy či ani vůči samosprávním orgánům.

18. Z čestného prohlášení, datovaného dne [datum] a s razítkem [anonymizována tři slova] spolku [anonymizováno] [obec] a podpisem statutárního orgánu bylo prokázáno, že [titul] [jméno] [příjmení] za statutární orgán [anonymizováno] spolku [anonymizováno] [obec] s uvedením sídla a kontaktů prohlašuje, že žadatel nemá za rok 2014 žádné splatné závazky ve vztahu ke statutárnímu rozpočtu, ke státnímu fondu a finančnímu [anonymizováno].

19. Z údajů o plnění informační povinnosti v oblasti ekonomické dokumentace, kterou vypracoval [anonymizováno] [obec], bylo prokázáno, že [anonymizováno] spolek [anonymizováno] [obec] měl finanční problémy již od roku 2009. Ze závěrů kontrol vyplývá, že v roce 2009 bylo zjištěno, že nebyla předložena inventarizace k [datum] a dále obrátová předvaha za rok 2008. Další pochybení byly zjištěny v roce 2011, kdy ke kontrole byl předložen pouze účetní deník bez výsledovky

za jednotlivé činnosti, [anonymizováno] neobsahovaly veškeré náklady a výnosy s nimi spojené. Nebyla předložena účetní závěrka za rok 2010, inventarizace ani další účetní záznamy, účetní doklady nebyly řádně založeny, nebyly kontrolovány. V roce 2013 kontrola mimo jiné zjistila, že účetní stav dosud neodpovídá skutečnosti, což vyplývalo zejména ze zůstatku účtu ke dni inventarizace. V roce 2015 byla rovněž provedena kontrola účetnictví, kdy bylo zjištěno, že účetnictví za rok 2014 nebylo uzavřeno, nebyla provedena inventarizace majetku, účetní doklady nebyly k dispozici. Ke kontrole nebyly předloženy originály účetních dokladů, nebyly předloženy výsledovky daných činností a v době kontroly nebylo doúčtováno. Dále bylo ze sdělení [anonymizována dvě slova] [obec] prokázáno, že v roce 2012 byl předsedou [anonymizováno] výkonné rady [anonymizováno] spolku [anonymizováno] [obec] [jméno] [příjmení], místopředsedkyní byla [jméno] [příjmení] a ředitelem [anonymizováno] byl [jméno] [příjmení]. V roce 2013 a 2014 bylo složení stejné do [datum], kdy byl pověřen řízením [celé jméno obžalovaného]. Stejně složení měl [anonymizováno] spolek i v roce 2015.

20. Smlouvami o dotace, a to smlouvou o poskytnutí dotace z rozpočtu Královehradeckého kraje č. [anonymizována dvě slova] o finanční podpoře na osobní asistence ve výši 663 000 Kč, smlouva o poskytnutí dotace z rozpočtu Královehradeckého kraje č. [anonymizována dvě slova] o finanční podpoře na chráněné bydlení ve výši 432 000 Kč a smlouva o poskytnutí dotace z rozpočtu Královehradeckého kraje č. [anonymizována dvě slova] o finanční podpoře na odlehčovací službu ve výši 108 000 Kč, bylo prokázáno, že byly uzavřeny mezi poskytovatelem - Královéhradeckým krajem a [anonymizováno] spolkem [ulice] [obec], který zastupuje obžalovaný [celé jméno obžalovaného]. Za příjemce smlouvy podepsal ředitel [celé jméno obžalovaného] dne [datum]. V uvedených smlouvách v článku [číslo] příjemce prohlašuje, že se nenachází v úpadku či likvidaci a pokud se tak stane, sdělí tuto informaci bez zbytečného odkladu poskytovateli, dále že nemá v rejstříku trestů záznam o pravomocném odsouzení pro trestný čin, je-li příjemce právnickou osobou, týká se prohlášení podle tohoto ustanovení všech osob, [anonymizováno] jsou jejím statutárním orgánem nebo osobami oprávněnými jménem příjemce jednat z jiného titulu (plná moc, prokura apod.). Dále v článku [číslo] příjemce prohlašuje, že nemá závazky po lhůtě splatnosti ve vztahu ke státnímu rozpočtu, ke státnímu fondu, zdravotním

pojišťovnu, [obec] správě sociálního zabezpečení nebo rozpočtu územního samosprávného celku, tj. Královéhradeckému kraji a obci. Celkově tak byla spolku vyplacena částka na dotacích ve výši 1 203 000 Kč.

21. Z písemné žádosti poskytovatele sociálních služeb o účelovou dotaci z rozpočtu kraje bylo prokázáno, že žádost byla podána dne [datum] v 17.26 hodin. Jako kontaktní osoba je v žádosti uvedena Mgr. [jméno] [příjmení], čestné prohlášení k žádosti ze dne [datum] je podepsáno u jména [celé jméno obžalovaného], pověřený řízením [anonymizováno] spolku, žádost byla podána datovou schránkou. Ve spisovém materiálu je rovněž je založena elektronická podoba žádosti o dotace, která byla podána dne [datum]. U čestného prohlášení o bezdlužnosti je uvedeno jméno pověřené osoby řízením [celé jméno obžalovaného].

22. Z trestního oznámení Královéhradeckého kraje, zastoupeného hejtmánem [titul]. [jméno] [jméno] a dále z provedené kontroly [číslo] 2015 ze dne [datum] bylo prokázáno, že kontrolou byly zjištěny nesrovnalosti, pokud jde o účetnictví v souvislosti s čerpanými dotacemi. Z kontroly dále vyplynulo, že účetní jednotka neplní své povinnosti vůči institucím a účetnictví nezobrazuje věrný obraz skutečnosti dle zákona o účetnictví. V závěru kontroly se uvádí, že bylo zjištěno, že dotační prostředky nebyly využity v souladu se smlouvou o poskytnutí dotace. Stejnopis prověrky převzal [datum] obžalovaný [celé jméno obžalovaného].

23. Součástí spisového materiálu je fotografie emailové zprávy zaslané z telefonního čísla [číslo] a je z ní prokázáno, že obžalovaný [celé jméno obžalovaného] vzkazuje příjemci zprávy panu [příjmení], že nechal požadované dokumenty, čestné prohlášení pracovní smlouvy a dopis o zrušení pobytu, na vrátnici.

24. Ve spise je dále založena emailová komunikace ze dne [datum] mezi spolkem a generálním manažerem hotelu [právnícká osoba], který zaslal zálohovou fakturu na částku 184 767 Kč, včetně DPH a současně sděluje, že pokud nebude do stanoveného data faktura uhrazena, pak objednané služby neposkytnout. Uvádí, že od osobní schůzky dne [datum] spolek neuhradil z dlužné částky za pobyty z roku 2013 žádnou částku.

25. Spisový materiál dále obsahuje emailovou komunikaci mezi [jméno] [příjmení] z [anonymizováno] [obec] a spolkem, ze [anonymizováno] vyplývá, že spolek byl opakovaně upozorňován v průběhu let 2014 až 2015 na nedostatky v účetnictví.

26. Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. listopadu 2016, pod č. j. KSHK 33 INS 30 369/ 2015 bylo rozhodnuto, že se zjišťuje úpadek dlužníka [anonymizováno] spolek [anonymizováno] [obec] se sídlem [ulice a číslo], [obec] a na majetek dlužníka se prohlašuje konkurs. Insolvenčním správcem se ustanovuje JUDr. [jméno] [příjmení] [příjmení]. Účinky rozhodnutí o úpadku a prohlášení konkursu nastávají okamžikem zveřejnění v insolvenčním rejstříku. Dle insolvenčního rejstříku bylo toto rozhodnutí zveřejněn [datum] v 11.05 hodin. JUDr. [jméno] [příjmení] [jméno] insolvenční správkyně zprávou ze dne [datum] sdělila, že jako insolvenční správce dlužníka [anonymizováno] spolek [anonymizováno] [ulice] kříže [obec] nemá k dispozici organizační, podpisový a pracovní řád dlužníka a nepodařilo se jí ani zjistit, zda byl vyhotovený a existoval. Dlužník nikdy jí žádný majetek ani doklady nepředával, v době prohlášení konkursu v listopadu 2016 byl dlužník nekontaktní. Prostory dlužníka v jeho sídle [ulice] ulice 290 v [obec] nalezla odemčené, volně přístupné, poslední zaměstnanci dle jejích informací odešli v září 2016. V sídle dlužníka nalezla desítky šanonů s dokumenty a různými listinami, avšak šanony neměly žádné značení, listiny byly do nich zakládány chaoticky. Všechny nalezené listiny má k dispozici, po utřídění je převezla do náhradních prostor, neboť sídlo dlužníka bylo nutné vyklidit. Má k dispozici listinu, a to potvrzení o volbě [titul]. [jméno] [příjmení] předsedou [anonymizováno] výkonné rady [anonymizováno] spolku [anonymizováno] [ulice] kříže ze dne [datum], jedná se o kopii, originál nemá k dispozici. Dále má k dispozici pověření [celé jméno obžalovaného] k řízení [anonymizována dvě slova] spolku ze dne [datum] v originále. Z dokumentu o pověření bylo prokázáno, že dokument je napsán na hlavičkovém papíře [anonymizováno] spolku [anonymizováno] [obec] datovaný v [obec] dne [datum]. [anonymizováno] výkonná rada [anonymizováno] spolku [anonymizováno] [obec] svým usnesením [číslo] 2014 z [datum] v souladu s § 64 stanov [ulice] pověřuje [celé jméno obžalovaného], narozeného [datum], bytem [adresa], korespondenční adresa [adresa obžalovaného]. Pověření nabývá účinnosti dnem [datum] na dobu neurčitou. Jmenovaný je oprávněn jednat jménem [anonymizováno] spolku [ulice]

[obec]. Při podepisování jeho podpis kontrasignuje předseda. Podepsán [titul]. [jméno] [příjmení], předseda [anonymizováno] spolku českého [ulice] kříže [obec].

27. Z opisu rejstříku trestů obžalovaného [celé jméno obžalovaného] bylo prokázáno, že v minulosti byl 2× soudně trestán, a to v roce 2012, kdy byl ohledně tohoto odsouzení účasten amnestie prezidenta republiky z [datum]. Dalším záznamem je rozsudkem Okresního soudu v Pardubicích ze dne 18. 09. 2014, sp. zn. 1 T 71/2013, který nabyl právní moci dne [datum], kterým byl odsouzen pro trestný čin podle § 158 odst. 1 písm. a) tr. zákona k podmíněnému trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců se zkušební dobou do [datum] rozhodnutí o osvědčení bylo vydáno dne [datum] dále mu byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce zkušební komisaře pro získávání a zdokonalování způsobilosti k řízení motorových vozidel.

28. Zprávou Městského soudu, veřejný rejstřík ze dne [datum] bylo prokázáno, že [obec] [anonymizováno] nikdy nebyl zapsán jako statutární orgán pobočného spolku.

29. Ministerstvo vnitra České republiky dne [datum] sdělilo, že jediným uživatelem datové schránky [anonymizováno] spolku [anonymizováno] [obec] je [jméno] [příjmení], [datum narození].

30. Usnesením PČR ze dne 4. prosince 2018, č. j. KRPH - 58 414 - 60/TC- 2018 bylo zahájeno trestní stíhání [celé jméno obžalovaného] a [jméno] [příjmení] pro přečin porušení povinností při správě cizího majetku podle § 220 odst. 1,2 písm. b) tr. zákoníku, zločin zpronevěry podle § 206 odst. 1 odst. 4 písm. d) tr. zákoníku a přečin porušení povinností při správě cizího majetku z nedbalosti podle § 221 odst. 1 tr. zákoníku trestní věc [jméno] [příjmení] byla vyloučena k samostatnému projednání s tím, že nebylo zjištěno, že by se dopustil trestného jednání a nebylo vůči němu zahájeno v této věci trestní stíhání.

31. *Na základě zhodnocení provedených důkazů, hodnocených ve smyslu § 2 odst. 6 tr.řádu jednotlivě i v jejich souhrnu s ohledem na všechny okolnosti případu a ve smyslu § 2 odst. 5 tr. řádu na základě náležitého zjištění skutkového stavu věci, s přihlédnutím k závaznému právnímu názoru soudů vyššího stupně, který byl vysloven v rámci řízení o odvolání a řízení o dovolání v dané věci, shledal soud obžalovaného [celé jméno obžalovaného] vinným zločinem dotačního podvodu dle § 212 odst. 1,5 písm. c) tr. zákoníku. Na podklad důkazů provedených*

u hlavního líčení bylo prokázáno, že obžalovaný [celé jméno obžalovaného] byl odpovědným zástupcem [anonymizováno] spolku [ulice] [obec], tedy osobou mající pravomoc za spolek jednat, podepisovat a vystupovat, což také dle závěrů provedeného dokazování činil. Tyto závěry soud učinil na podkladě důkazů provedených u hlavního líčení a hodnocených v rozsudku Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 17. 1. 2019, sp. zn. 2 T 84/2018 ve znění usnesení Nejvyššího soudu v Brně ze dne [číslo], sp. zn. 6 Tdo 1268/2019. Soud v rámci doplňující dokazování vzal v rozhodnutí ve věci samé v úvahu pouze důkazy, [anonymizováno] byly u hlavního líčení provedeny ve vztahu k prokázání skutku dle § 212/1,5 c) tr. zákoníku, a to jak co se týče svědeckých výpovědí, tak i listinných důkazů. Ty důkazy, [anonymizováno] byly provedeny k prokázání viny ohledně přečinu dle §241/1,2 tr. zákoníku, soud v tomto důkazním řízení již nehodnotil.

32. Z hlediska naplnění zákonných znaků skutkové podstaty dotační podvod dle § 212 trestního zákoníku musí být k objektivní stránce prokázáno, že pachatel uvede v žádosti o poskytnutí dotace nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí a naplnění znaku skutkové podstaty se proto váže na samotnou žádost o dotaci. Z provedeného dokazování, a to jak z výpovědí svědků, zejména svědkyně [příjmení], tak i listinných důkazů, zejména tiskopisu žádosti o dotace, smlouvy o čerpání dotace, sdělení Krajského [anonymizováno] KHK bylo prokázáno, že [anonymizováno] spolek žádal o účelové dotace v sociální oblasti, jejich užití má přesné podmínky a předpoklady. Jednalo se o dotace na osobního asistenta, odlehčovací službu a chráněné bydlení. Z výpovědi svědkyně [příjmení], provdané [příjmení], svědkyně [příjmení] bylo prokázáno, že v době působení obžalovaného ve spolku byla praxe ohledně dotací taková, že si osoby odpovědné za jednotlivá oddělení vyhledali možné dotace, zajistily všechny potřebné dokumenty týkající se oblasti, ve [anonymizováno] působily, vyplnily žádost o poskytnutí dotace v elektronické podobě, vytiskly tuto žádost a předložily k podpisu k odsouhlasení. Svědkyně [příjmení] potvrdila, že údaje, [anonymizováno] v žádosti o dotaci byly uvedeny, měly oporu v materiálech, [anonymizováno] byly v souvislosti s žádostí opatřeny. Uvedla, že do žádosti se uváděly údaje ohledně finančních otázek spolku, ke kterým měl přístup pouze obžalovaný [celé jméno obžalovaného] a [příjmení]. Na základě dodaných údajů byl formulář vyplněn, zkontrolována vytisknut s tím, že takto vytištěný byl dán dle

praxe na stůl řediteli, aby ho odsouhlasil. Kdo konkrétně formulář podepsal, svědkyně [příjmení] ani [příjmení] nevěděly. Dále svědkyně [příjmení] vypověděla, že v souvislosti se žádostí o dotace v roce 2014 připomínala obžalovaného i [příjmení], jaké podklady jí mají připravit k předání na kraj a také se jich ptala, zda je vše v souvislosti s dotacemi v pořádku, protože obecně se mezi zaměstnanci spolku vědělo, že spolek má finanční problémy, bylo jí řečeno, že obžalovaný je do věci zasvěcen a aby se o to nestarala. Předpokládala proto, že [příjmení] ví, co je pro dotace potřeba, protože v minulosti žádosti o dotace podepisoval v době nepřítomnosti předsedy. Svědkyně dále potvrdila, že obžalovaný [celé jméno obžalovaného] věděl, že v roce 2014 má spolek dluhy. Kopie žádostí se zakládala do šanonu sociální služby a v kanceláři ředitele byl také šanon, kam se žádosti zakládaly.

Svědce [příjmení] také potvrdila, že do účetnictví neviděl nikdo jiný, než ředitel, [příjmení] a účetní. Z výpovědi svědkyň a dále listinnými důkazy, zejména papírovou podobou žádosti o dotaci a zprávou MV ohledně datových schránek a dále zprávou Královéhradeckého kraje bylo prokázáno, že spolek žádost o dotace poslal na Krajský [anonymizováno] Královéhradeckého kraje elektronickou cestou datovou zprávou dne [datum]. Bylo prokázáno, že [anonymizováno] spolek [anonymizováno] [obec] měl datovou schránku, kdy jedinou oprávněnou osobou k přístupu do datové schránky byl [jméno] [příjmení]. Z výpovědí shora uvedených svědků [příjmení], [příjmení] a dále [příjmení] bylo prokázáno, že nikdo z nich neviděl, že by se obžalovaný podílel na samotném vyplnění žádosti o dotace, dodával ale informace, [anonymizováno] po něm byly ohledně finanční požadovány. Součástí formuláře žádosti o dotace je i ustanovení o trestní bezúhonnosti odpovědné osoby a bezdlužnosti spolku ve vztahu ke státu, pojišťovnám a rozpočtu, kdy z písemné podoby žádosti bylo prokázáno, že u tohoto prohlášení je uvedeno jméno obžalovaného. Obžalovaný sám vypověděl, že vzhledem k nepřítomnosti [příjmení] a časové tísní, po předchozí telefonické konzultaci s [příjmení], osobně podepsal písemnou žádost o dotaci jako pověřená osoba s tím, že [příjmení] žádost podepíše dodatečně. Z provedeného dokazování, a to z výpovědi svědků [příjmení], [příjmení], [příjmení] [příjmení], [příjmení], [příjmení] bylo prokázáno, že ve spolku se obecně vědělo, že zejména oddělení pobytů má dluhy a že spolek na tom není finančně dobře. Svědkyně

[příjmení] potvrdila, že v rámci komunikace obžalovaného i [příjmení] upozorňovala na to, že spolek má pohledávky a není bezdlužný. Z provedených listinných důkazů, zejména zprávou ministerstva vnitra, zprávou krajského [anonymizováno] a svědectvím uvedených osob, zejména [příjmení], [příjmení], [příjmení] bylo dále prokázáno, že [anonymizováno] spolek měl datovou schránku a jediný, kdo měl oprávněný přístup do této datové schránky, byl [jméno] [příjmení], statutární orgán [anonymizováno] spolku [anonymizováno] [obec]. Dále bylo prokázáno, že žádost o dotace ze dne [datum] byla na Krajský [anonymizováno] Královéhradeckého kraje zaslána datovou schránkou. Z provedeného dokazování bylo dále prokázáno, že obžalovaný nepochybně žádost o dotaci podepsal, což sám přiznal, s tím, že z jeho výpovědi bylo dále prokázáno, že [příjmení] přislíbil, že žádost dle usnesení rady spolupodepíše. Bylo tak prokázáno, že v okamžiku, kdy na základě podpisu žádosti o dotace obžalovaný [celé jméno obžalovaného] byla [jméno] [příjmení] tato žádost odeslána v elektronické podobě. Bylo prokázáno, že obžalovaný [celé jméno obžalovaného] jako zodpovědná osoba věděl, že spolek má dluhy, a tím nesplňuje základní podmínku pro žádost o dotace, přesto žádost odsouhlasil. Stejně tak obžalovaný musel vědět, že v pozici ředitele spolku je osobou odpovědnou za chod spolku, má pravomoc za ni vystupovat, a proto nesplňuje ani další podmínku, v žádosti uvedenou, tedy, že jako zodpovědná osoba je trestně bezúhonná. Jak z provedeného dokazování vyplynulo, sice v okamžiku podpisu žádosti obžalovaným nebyl rozsudek o vině a trestu ze dne 18. 09. 2014, sp. zn. 1 T 71/2013 v právní moci, ale obžalovaný si byl vědom samotného trestního stíhání, [anonymizováno] bylo proti němu vedeno. Následné smlouvy, [anonymizováno] prokazatelně jako pověřená osoba za spolek podepsal, byly datovány již po právní moci rozsudku dne [datum]. I v těchto smlouvách obžalovaný podepsal také svou trestní bezúhonnost, ačkoliv se tato skutečnost nezakládala na pravdě, a nic na tom nemění skutečnost, že obžalovaný si obsah smluv nepřečetl, což nepochybně jako odpovědná osoba za spolek udělat měl. Bylo tak prokázáno, že obžalovaný naplnil objektivní znaky skutkové podstaty zločinu dotačního podvodu dle § 212/1 tr. zákoníku ve všech aspektech. Provedeným dokazováním bylo dále prokázáno, že na základě žádosti byla spolku přiznána dotace v celkové výši 1 203 000 Kč, čímž byl naplněn znak skutkové

podstaty § 212 odst. 5 písm. c) tr. zákoníku, tedy znak značné škody. Podle § 138/1 tr. zákoníku značná škoda je škodou je škoda dosahující hranici 500 000 Kč a výše. Z hlediska naplnění subjektivní stránky zločinu dotačního podvodu dle § 212/1,5 tr. zákoníku zákon vyžaduje prokázání úmyslu pachatele. Z provedeného dokazování a výše uvedené zhodnocení důkazů bylo prokázáno, že obžalovaný [celé jméno obžalovaného] věděl, že [anonymizováno] spolek [anonymizováno] měl v době podání žádosti o dotace dluhy vůči jiným subjektům, byl prokazatelně na tuto skutečnost upozorňován minimálně účetní a pracovníci sociálního odboru, o finančních problémech spolku se obecně hovořilo a tato skutečnost vyplývala i z urgencí věřitelů, o kterých obžalovaný věděl. Bylo prokázáno, že obžalovaný se choval a jednal za spolek jako odpovědná osoba, rozhodoval a zastupoval spolek jako odpovědná osoba, a tudíž byl odpovědnou osobou. Sám měl pochybnosti o faktickém stavu účetnictví a spolku jako takového, neboť z toho důvodu si nechal od [příjmení] následně vystavit potvrzení o bezdlužnosti spolku. Je logické, že by toto prohlášení již nepotřeboval, pokud by v ruce prohlášení [příjmení] o bezdlužnosti spolku již měl (dle obhajoby bylo potvrzení [příjmení] vystavené již [datum], nikoliv až [datum]). Z hlediska úmyslu jednání obžalovaného má soud za prokázané, že obžalovaný věděl, jakou částku může spolek z dotací získat, byl si vědom toho, že tyto peníze byly nezbytně třeba k zajištění dalšího chodu spolku a z důkazů, [anonymizováno] byly provedeny k prokázání trestného činu dle § 241/1,2 tr. zákoníku, kdy o vině a trestu bylo rozhodnuto pravomocným rozsudkem soudu ze dne 17. 1. 2019, sp. zn. 2 T 84/2018, bylo prokázáno, že obžalovaný nese odpovědnost mimo jiné za to, že peníze z dotací nebyly užity na účel, pro který byly poskytnuty, a to právě s ohledem na stav financí ve spolku. O úmyslech jednání obžalovaného svědčí i fakt, že následné smlouvy o dotace obžalovaný podepsal i přesto, že krátce předtím nabyt právní moci rozsudek o vině a trestu, tedy obžalovaný jednoznačně musel vědět o tom, že má záznam v rejstříku trestů a tím se stává osobou, která nemůže za spolek smlouvy podepsat. To odůvodňuje názor soudu, že obžalovaný si musel být vědom, a to minimálně v nepřímém úmyslu dle § 15/1b) tr. zákoníku, že tím, že jako odpovědná osoba podepíše vyplněný formulář k žádosti o dotace a následně podepsal smlouvy o dotacích, může ohrozit nebo porušit zákon, byl si vědom svého jednání, své odpovědnosti, ale spoléhal na to, že sice byl pověřenou

osobou za spolek jednat, ale za podmínky spolupodpisu [příjmení], čímž se, dle své domněnky, odpovědnosti zbaví.

66. *Obžalovaný svým jednáním porušil chráněný zájem státu na ochraně, včetně cizího majetku, při poskytování subvencí, dotací, nebo návratných finančních výpomocí nebo příspěvků, jakož i jejich účelovému určení.*

67. Při ukládání trestu obžalované soud přihlédl k ustanovení § 38 a § 39 trestního zákoníku, k okolnostem případu, zájmům poškozených subjektů a poměrům obžalovaného. Žádné polehčující okolnosti ve smyslu § 41 trestního zákoníku prokázány nebyly. Jako přitěžující okolnost soud vzal dle 42 písm. p) trestního zákoníku trestní minulost obžalovaného. Vzhledem k tomu, že je souzen za skutek, který spáchal předtím, než byl vyhlášen rozsudek Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 17. 1. 2019, sp. zn. 2 T 84/2018, byl za podmínek § 43/2 tr. zákoníku uložen k tomuto rozsudku souhrnný trest za současného zrušení výroku o trestu z již vyhlášeného rozsudku. Soud vzal dále v úvahu rozpětí přísnější zákonné trestní sazby § 212 odst. 5 trestního zákoníku, který umožňuje uložení trestu v rozpětí od 2 do 10 let odnětí svobody. S přihlédnutím k době, která od spáchání skutku uplynula, má soud za to, že je třeba s ohledem na § 12/2 trestního zákoníku přihlédnout k tomu, že společenská škodlivost jednání obžalovaného se s ohledem na uplynulou dobu snížila. Obžalovaný od této doby neměl žádné problémy se zákonem, žil řádným životem, neboť se jiné trestní činnosti poté již nedopustil. Proto trest, který mu soud uložil, je trestem pouze výchovným, nespojeným s odnětím svobody. Byl uložen v první třetině zákonné trestní sazby ve výměře 30 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 3 let a soud považuje takový trest za odpovídající všem zákonným hlediskům a kritériím pro ukládání trestu. Vzal také v úvahu, že z provedeného dokazování jednoznačně vyplynulo, že odpovědnost za spáchání činu by měla nést i další osoba, a to statutární orgán [jméno] [příjmení], který žádost o dotaci fakticky na [anonymizováno] datovou schránkou zaslal, ačkoliv i on si byl zcela vědom stavu financí ve spolku a tedy faktu, že nejsou kritéria bezdlužnosti naplněna, a byl si vědom i skutečnosti, že obžalovaný [celé jméno obžalovaného], který papírovou podobu žádosti potvrdil podpisem a následně podepsal i dotační smlouvy, není osobou trestně bezúhonnou, když o jeho trestním stíhání jako statutární orgán věděl.

68. V adhezním řízení soud nebylo o náhradě škody rozhodováno, neboť se s nárokem na náhradu škody žádný subjekt k trestnímu řízení nepřipojil.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání, a to u Okresního soudu v Hradci Králové do 8 (osmi) dnů od doručení opisu rozsudku. O odvolání rozhoduje Krajský soud v Hradci Králové. Odvolání může podat obžalovaný, a to pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody a státní zástupce, do kteréhokoli výroku. Ve prospěch obžalovaného a ve stejném rozsahu mohou odvolání podat i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh, zákonný zástupce a obhájce. Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadnout také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí. Změny rozhodnutí se nemůže úspěšně domáhat ta osoba, která se práva odvolání výslovně vzdala. Odvolání musí být odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Hradec Králové 23. ledna 2020

JUDr. Helena Huláková
soudkyně